

VIII. Societats filials

Societats filials

Les societats filials tenen per objectiu el conreu d'una o de diverses especialitats científiques o culturals. Són part integrant de l'estructura acadèmica i organitzativa de l'IEC com a entitats autònomes, i estan adscrites a una de les cinc seccions.

Les societats filials es regeixen per una reglamentació pròpia. Els presidents de les societats filials, durant l'exercici reglamentari de llur càrrec, assis-

teixen a les reunions de la Secció corresponent i als plens de l'Institut.

El president de l'IEC, els presidents de les societats filials i els delegats que hi té l'Institut constitueixen la Comissió de les Societats Filials, la qual es reuneix, com a mínim, una vegada a l'any per tal de tractar els afers d'interès comú.

A continuació hi ha la relació d'activitats de les societats, ordenades aquestes segons l'any de creació.

Institució Catalana d'Història Natural

Any de fundació:	1899*
CONSELL DIRECTIU	
Fins al 2 d'abril de 2005	
President:	JOSEP PEÑUELAS I REIXACH
Vicepresident:	JOAN PINO I VILALTA
Secretari:	ANDREU SALVAT I SALADRIGAS
Tresorera:	ESTER GAYA I BELLÉS
Vocals:	XAVIER ESCUTÉ I GASULLA
	JOAN FONT I GARCÍA
	SERGI SALADIÉ I GIL
	DELFI SANUY I CASTELLS
	JOAN VALLÈS I XIRAU
Representant de la delegació del Bages:	FLORENCI VALLÈS I SALA
Representant de la delegació del País Valencià:	MÀRIUS MARTÍNEZ I MARTÍ
Representant de la delegació d'Osona:	ANDREU SALVAT I SALADRIGAS
Representant de la delegació de la Franja de Ponent:	GUILLEM CHACÓN I CABAS
Delegat de l'IEC (fins al mes de juny de 2005):	JOANDOMÈNEC ROS I ARAGONÈS
Nombre de socis:	948
Societats adherides:	Centre d'Estudis de la Natura del Barcelonès Nord Centre d'Història Natural de la Conca de Barberà

* Aquesta Institució és filial de l'IEC des de 1915.

Activitats

— 9 i 10 d'octubre de 2004. Curs naturalista: *Els macròfits dels rius catalans*, a càrrec de Jaume Cambra, del Departament de Biologia Vegetal de la Universitat de Barcelona (UB). Tingué lloc a Manlleu.

— 23 i 24 d'octubre de 2004. Curs naturalista: *Els jaciments de potassa i sal del Bages i l'impacte ambiental de la seva explotació*, a càrrec de Florenci Vallès, de la Institució Catalana d'Història Natural (ICHN), i Jordi Badia, de la ICHN i de la plataforma cívica Montsalat.

— 5, 6 i 7 de novembre de 2004. *VIII Seminari de Gestió Ambiental de la ICHN: «Conservació i ús públic de la zona lacustre de Banyoles»*. Hi intervingueren: Lluís Benejam Vidal, de l'Institut d'Ecologia Aquàtica de la Universitat de Girona (UdG); Dani Boix Masafret, de l'Institut d'Ecologia Aquàtica de la UdG; David Brusi Belmonte, de l'Àrea de Geodinàmica Externa de la UdG; Miquel Campos Llach, director tècnic del Projecte Life Natura de Porqueres i de Banyoles (Consorci de l'Estany); Xavier Carce-

ller Roque, arquitecte del Centre de Política del Sòl i Valoracions de la Universitat Politècnica de Catalunya (UPC); Joaquim Carol Bruguera, de l'Institut d'Ecologia Aquàtica de la UdG; Marta Doncel Garcia, del Grup de Recerca de Flora i Vegetació de la UdG; Carles Feo Quer, biòleg i membre de l'associació Limnos; Eva Font Rabasseda, geògrafa i tècnica de La Vola; Marc Franch Quintana, del Departament de Biologia Animal (Vertebrats-Herpetologia) de la UB; Emili García-Berthou, de l'Institut d'Ecologia Aquàtica de la UdG; Ricardo García del Moral, gerent de Biosfera XXI - Estudios Ambientales, SL (Madrid); Josep Gordi Serrat, professor de geografia humana de la UdG; Moisès Jordi Pinatella, del Grup d'Anàlisi i Planificació Territorial i Ambiental de la UdG; Roger Lapena Forgas, del Grup de Recerca de Flora i Vegetació de la UdG; Xavier de Quintana Pou, director del Projecte Life Baix Ter; Jordi Pietx i Colom, director de la Xarxa de Custòdia del Territori; Quim Pou Rovira, de l'Institut d'Ecologia Aquàtica de la UdG; Oriol Sallent Tarradellas, de l'Agenda Gestió Esportiva i professor

de turisme i esport de la Universitat de València (UV); Joan Serra Gros, president de la Federació Gironina de Pesca; Lluís Vilar Sais, del Grup de Recerca de Flora i Vegetació de la UdG; Antonio Vizcaíno Matarredona, director de l'Oficina Tècnica de la Devesa - Albufera (Ajuntament de València); Lluís Zamora Hernández, de l'Institut d'Ecologia Aquàtica de la UdG. Tingué lloc a Banyoles.

— 11 de novembre de 2004. Sessió inaugural del curs 2004-2005: *Biología de la conservación del lince ibérico*, a càrrec de Miguel Delibes de Castro, biòleg del Grup d'Ecologia de Carnívors de l'Estació Biològica de Doñana. Tingué lloc a l'IEC.

— 27 de novembre de 2004. Sessió científica: *El corriol camanegre: un ocell associat al litoral català*, per Joaquim Bach, del Departament de Medi Ambient i Habitatge de la Generalitat de Catalunya. Tingué lloc a Cal Bofill (Ajuntament de Torredembarra).

— 12 de febrer de 2005. *Segona Sessió Científica sobre Invertebrats i Medi Ambient*, amb el suport científic de la Institució Catalana d'Història Natural, del Museu de Ciències Naturals de Barcelona (Zoologia i Geologia), i de la Societat Catalana de Lepidopterologia. Tingué lloc a l'Ajuntament de Cervelló.

— 15 de febrer de 2005. Presentació del llibre *Els sistemes naturals de la vall d'Alinyà*. L'acte va comptar

amb la presència de bona part dels seixanta autors dels divuit treballs que recull i amb una notable assistència de públic. Van presentar l'acte Josep Peñuelas, president de la Institució, i Jordi Sargatal, director de la Fundació Territori i Paisatge de Caixa Catalunya. També va comptar amb la participació de Joaquim Maluquer, president de la Institució en el moment que es va començar a gestar aquest treball i un dels seus més fermes impulsors. Aquesta publicació s'inclou en la tradició de treballs pluridisciplinaris de la Institució i esdevé una de les principals monografies d'un espai prepirinenc. Josep Germain, coordinador de l'estudi, i Jordi Camprodon, autor d'un dels treballs de recerca, van presentar el procés que s'ha seguit des dels treballs de camp fins a la publicació dels resultats.

— 17 de febrer de 2005. Sessió científica: *Etnobotànica al Pallars*, per Antoni Agelet Subirada, biòleg. Tingué lloc a l'Escola Tècnica Superior d'Enginyeria Agrària de la Universitat de Lleida (UdL).

— 3 de març de 2005. Presentació dels resultats de *l'Avaluació del sistema d'espais naturals protegits de Catalunya: resultats globals i a Osona*, organitzat pel Grup de Naturalistes d'Osona (GNO) —delegació comarcal de la ICHN— i el Departament de Ciències Ambientals de l'Escola Politècnica Superior de la Universitat de Vic. Josep

Maria Mallarach, coordinador de l'estudi, va presentar la metodologia seguida i els resultats globals obtinguts en l'avaluació dels cent quaranta-vuit espais naturals protegits de Catalunya, i Carles Martorell, membre del Grup de Naturalistes d'Osona - ICHN, va presentar els resultats obtinguts en l'avaluació dels deu espais naturals protegits de la comarca d'Osona. Tingué lloc a la Universitat de Vic.

— 12 i 13 de març de 2005. Curs naturalista: *Conservant tot conreant. Bases per a la custòdia del territori en finques agràries productives*, a càrrec de Jordi Pietx i Colom, biòleg de la Xarxa de Custòdia del Territori, i Santi Mañosa Rifé, biòleg de la UB.

— 4 d'abril de 2005. Dins del cicle de conferències sobre «L'aire i el medi», organitzat per la Secretaria Científica de l'IEC, la ICHN presentà la conferència sobre *El pol·len i les espores a l'aire*, a càrrec de Jordina Belmonte, de la Universitat Autònoma de Barcelona (UAB). Tingué lloc a l'IEC.

— 6 d'abril de 2005. Sessió científica: *La protecció de la natura a Catalunya Nord: el paper de les reserves naturals*, per Christophe Hurson, tècnic de la Confederació de Reserves Naturals Catalanes, i Jean André Magdalou, conservador de la Reserva Natural de la Massana. Tingué lloc a l'IEC.

— 6 d'abril de 2005. Sessió científica: *La protecció de la natura a Catalunya Nord: el paper de les reserves naturals*, per Christophe Hurson, tècnic de la Confederació de Reserves Naturals Catalanes, i Jean André Magdalou, conservador de la Reserva Natural de la Massana. Tingué lloc a l'IEC.

i el medi»: *Forest carbon cycles: thinking globally, acting locally*, a càrrec de Russell Monson, de la Universitat de Colorado (Estats Units). Tingué lloc a l'IEC i fou presidida pel president en funcions de l'IEC, Salvador Giner.

— 13 d'abril de 2005. Sessió científica: *Biodiversitat, canvi climàtic i gestió de prats de muntanya del Pirineu*, a càrrec de M. Teresa Sebastià, de l'Àrea d'Ecologia Vegetal i Botànica Forestal del Centre Tecnològic Forestal de Catalunya. Tingué lloc a l'aula magna de la Facultat de Ciències de la UdG.

— 16 i 17 d'abril de 2005. Curs naturalista: *Les orquídiades del delta del Llobregat*, a càrrec de Rafael del Hoyo i de Pau Esteban, biòlegs.

— 30 d'abril de 2005. *Sortida naturalista a l'espai d'interès natural Ancosa-Montagut (Alt Camp)*, guiada per Màrius Domingo de Pedro, naturalista i agent rural a l'Alt Camp.

— 5 de maig de 2005. Sessió científica: *L'estat ecològic dels rius catalans*, a càrrec d'Antoni Munné, de l'Agència Catalana de l'Aigua. Tingué lloc a les Cases d'en Puig (el Prat de Llobregat).

— 5 de maig de 2005. Sessió científica: *Podem compensar la pèrdua d'hàbitats fluvials per als amfibis restaurant graveres? L'exemple del gripau corredor (Bufo calamita) a Centreeuropa*, a càrrec d'Ulrich Sinsch, de l'Institut de Biologia de la Universitat de Col·lença-Landau. Tingué lloc al Museu de

Zoologia de Barcelona i fou coorganitzada amb la Societat Catalana d'Herpetologia.

— 12 de maig de 2005. Sessió científica: *Influència de l'estructura dels boscos i la gestió forestal sobre la diversitat biològica. Els ocells com a bioindicadors*, a càrrec de Jordi Camprodon i Subirachs, del Centre Tecnològic Forestal de Catalunya i de la Universitat de Vic. Tingué lloc a l'aula magna de la Universitat de Vic.

— 14 de maig de 2005. *Sortida naturalista a la Reserva Natural de les Illes Columbrets (País Valencià)*, guiada per guardes de la reserva.

— 21 de maig de 2005. *Sortida naturalista als espais d'interès natural de l'estany de Sils i la riera de Santa Coloma (la Selva)*, guiada per Lluís Motjé i Costa, consultor i educador ambiental.

— 21 i 22 de maig de 2005. Curs naturalista: *Biologia i conservació del trencalòs (Gypaetus barbatus)*, a càrrec d'Antoni Margalida, biòleg del Grup d'Estudi i Protecció del Trencalòs (GEPT).

— 23 de maig de 2005. Assemblea General de socis, en el transcurs de la qual es nomenà la doctora Mercè Duffort sòcia honorària de la ICHN.

— 4 de juny de 2005. *Sortida naturalista a l'espai d'interès natural de la ribera Salada (Solsonès)*, guiada per David Guixé i Fermí Sort, biòlegs i membres del Grup de Natura del Solsonès.

— 4 i 5 de juny de 2005. Curs naturalista: *Els riscs naturals al Pirineu: adaptació de l'home modern al medi natural*, a càrrec de Ramon Copons, geòleg (Euroconsult, SA) del Grup de Riscs Naturals (RISK NAT) del Departament de Geodinàmica i Geofísica de la UB, i de Glòria Furdada, geòloga de la UB.

— 11 de juny de 2005. *Sortida naturalista a les reserves naturals de Pi i Mentet (Conflent, Catalunya Nord)*, guiada per Claudi Guisset, conservador de les reserves naturals de Pi i Mentet.

— 15 de juny de 2005. Sessió conjunta Societat Catalana de Biologia - Institució Catalana d'Història Natural. Homenatge a Ramon Margalef: *Espai i temps en ecologia*, amb la participació de Xavier Rubert de Ventós, filòsof, de la UPC, amb la ponència *La teoria de la frontera*, i Jordi Catalan, biòleg del Centre d'Estudis Avançats de Blanes, amb la ponència *Relotges tous? El Margalef científic de prop*. Tingué lloc a l'IEC.

— 14 i 15 de juny de 2005. *Jornada sobre la futura llei de biodiversitat - patrimoni natural*, organitzada conjuntament per la Càtedra de Geografia i Pensament Territorial de la Universitat de Girona, el Departament de Medi Ambient i Habitatge i la Institució Catalana d'Història Natural. Tingué lloc a Girona.

— 2 i 3 de juliol de 2005. Curs naturalista: *Botànica de camp als estat-*

ges montà, subalpí i alpí del vessant nord del Pirineu central, a càrrec de Jacques Gamisans, catedràtic jubilat de la Universitat Paul Sabatier, Tolosa de Lenguadoc. Tingué lloc a la vall del Touron.

Activitats de la delegació del Bages

Sortides naturalistes guiades pel terme de Manresa i el seu entorn

Programa formatiu teoricopràctic de seixanta hores de durada, organitzat per la delegació del Bages de la Institució Catalana d'Història Natural, el qual formà part del programa «Aules de cultura» de l'Ajuntament de Manresa. L'impartiren Jordi Badia, Efreem Batriu, Josep Galobart i Florenci Vallès.

— 26 de febrer de 2005. *Can Poc Oli, els Comtals i la pedrera de Montlleó* (5 hores).

— 19 de març de 2005. *La ruta dels fòssils: del Mal Balç al pont Foradat* (9 hores).

— 16 d'abril de 2005. *Collbaix i els boscos de can Canals Vell i del Balcells* (9 hores).

— 21 de maig de 2005. *La riera de Rajadell de la Morera al Xup* (9 hores).

— 4 de juny de 2005. *La riera de Sant Esteve i la font dels Borjons* (9 hores).

Projecte d'introducció de la cigonya al Bages

La delegació del Bages de la ICHN i la Fundació Territori i Paisatge de Caixa

Catalunya han iniciat el muntatge de la instal·lació que haurà d'acollir durant dos anys en captivitat la generació de cigonyes fundadora de la nova població, ubicada al mas Llussà de Santpedor.

El web

El medi natural del Bages ha incorporat, a més d'addicions i modificacions, una versió íntegra en castellà i una de parcial en anglès.

Participació a la plataforma Montsalat

Realització de l'estudi de la salinització de les aigües de la conca del Llobregat causada per les explotacions mineres de potassa.

Altres activitats

— 19 d'abril de 2005. Presentació del llibre *Els arbres de Manresa*, de Florenci Vallès, a la biblioteca del Casino de Manresa.

Activitats de la delegació d'Osona.

Grup de Naturalistes d'Osona

Conferències, cursos i sortides naturalistes

— 8 d'octubre de 2005. Conferència sobre *Els ocells del Collsacabra*, a càrrec de Joan Culí, Carles Martorell i Guillem Mas. Presentació dels resultats de la recerca per a conformar l'*Atlas dels ocells nidificants de Catalunya*. Tingué lloc a Cantonigròs, en el marc de la 4a Fira del Llibre de Muntanya.

— 22 d'octubre de 2005. *Sorti-*

da naturalista de cargols, a càrrec de J. C. Abella.

— 5 de novembre de 2005. *Sortida naturalista de bolets*, a càrrec de Jordi Baucells.

— 12 i 13 de novembre de 2005. *Curs d'anellament (ICO)*, a càrrec de Jepi Puig i Oriol Clarabuch, a la roureda del castell de Vilagelans (Gurb).

Projecte Mussol

Seguiment de la població de mussol comú *Athene noctua* a la plana de Vic i a la part central del Lluçanès. S'han realitzat actuacions de protecció i divulgació d'aquesta espècie.

El Grup de Naturalistes d'Osona - ICHN va obtenir el segon Premi de la Fundació Caixa Manlleu d'Iniciatives de Custòdia del Territori 2004.

Durant el mes de maig, organitzà el cens d'aus nocturnes del 2005. Hi participaren més de vint voluntaris, organitzats en sis grups, per censar les poblacions comarcals de mussol banyut, siboc, enganyapastors i xot.

El 25 de maig de 2005 se signà un acord de custòdia del territori entre el GNO i els propietaris de la finca. L'objecte d'aquest contracte de col·laboració voluntari és establir un acord per a la conservació dels valors naturals, paisatgístics i patrimonials d'aquesta propietat durant un període de cinc anys i en una superfície de 4,67 hectàrees.

A finals de juny es van iniciar els

alliberaments dels primers exemplars del Projecte Mussol. Es van alliberar tres mussols pel sistema de *hacking*, un mètode d'alliberament progressiu que maximitza les possibilitats d'assentament dels exemplars a la zona. Televisió d'Osona, TVO, va gravar-ne l'alliberament, que va reflectir en una notícia a l'informatiu i en un reportatge per al programa dedicat al medi agrari *Coses de pagès*.

Altres activitats

— Participació en la conservació de la roureda del Cantarell, situada a l'est de la ciutat de Vic, a la riba dreta del riu Gurri. Es tracta d'una arbreda constituïda essencialment per roure martinenc (*Quercus humilis*) i algun exemplar dispers de freixe (*Fraxinus excelsior*).

— Es va posar una tanca a la bassa del pla del dau de Savassona, com a primer pas per a fer-ne la restauració.

Activitats de la delegació de la Franja de Ponent

Programa de cursos naturalistes i de gestió del medi natural

Del 23 al 30 de juliol de 2005. Segona edició de la Universitat de Ponent de Ciències de la Natura. Tingué lloc a Seròs.

25 de juliol de 2005. I Jornades de Ponent sobre Gestió d'Espais Naturals - Aiguamolls. Hi participaren responsables d'espais naturals fluvials d'arreu del nostre territori.

26 de juliol de 2005. Primeres Jornades d'Espais Naturals Fronterers. Hi van participar responsables d'espais naturals protegits que limiten entre dues autonomies o dos estats, i el seminari se centrà a analitzar i avaluar propostes de coordinació i gestió compartida.

28 de juliol de 2005. Jornada de Descoberta del Patrimoni Natural de l'Alguer i Sardenya. Hi van participar destacats naturalistes i responsables de la gestió del medi natural a l'Alguer (Sardenya) amb la finalitat d'enfortir els lligams del naturalisme en les terres catalanes.

Activitats de la delegació del País Valencià

El ple de Planta Europa —una xarxa de més de cinquanta entitats, tant ONG com centres de recerca, dedicades a la conservació de la natura, i particularment, de la flora silvestre de tot el continent— va guardonar Emili Laguna, botànic adscrit a la delegació del País Valencià, amb el premi Silver Leaf Award, pel seu treball al capdavant de la formulació tècnica i normativa de la figura de microreserva de flora i la seva posada en marxa al País Valencià, on ja hi ha declarats oficialment dos-cents trenta d'aquests llocs protegits. Al llarg del ple es va donar a conèixer que Letònia ja ha establert la figura legal de microreserva, i que ha declarat cinquanta d'aquestes zones protegides a tot el país. A més d'Emili La-

guna, Planta Europa també va guardonar amb el Silver Leaf Award, en l'edició del 2004, el doctor César Gómez Campo, professor emèrit de la Universitat Politècnica de Madrid i principal ideòleg i promotor dels bancs de germoplasma en l'àmbit mundial, i el botànic anglès Sir Adrian Darby, secretari general de Plantlife International. Paral·lelament, es va donar un guardó especial al botànic i reporter David Bellamy, conegut arreu del món pels seus reportatges sobre la vida de les plantes en les dècades passades.

Del 17 al 20 de setembre de 2004. IV Conferència Europea de Conservació de Flora «Planta Europa». Sota la direcció tècnica de dos socis de la ICHN, els botànics Antoni Aguilera i Emili Laguna, adscrits a la delegació del País Valencià (Societat Valenciana d'Història Natural), es va celebrar aquesta conferència, organitzada pel Jardí Botànic de la Universitat de València i la Conselleria de Territori de la Generalitat Valenciana.

Activitats de la delegació de la Garrotxa

1 de juliol de 2005. Sessió científica: *Històries d'orquídies i poblinitzadors*, a càrrec de Joan Font, de la Universitat de Girona. Tingué lloc a Olot.

17 de desembre de 2005. *I Jornada sobre Patrimoni Natural de la Comarca de la Garrotxa*, amb les ponències: «El patrimoni faunístic de la Garrotxa:

els grups d'animals vertebrats», a càrrec d'Emili Bassols; «El patrimoni faunístic de la Garrotxa: els grups d'animals invertebrats», a càrrec de Jordi Nebot; «Geologia, recursos i riscos geològics i patrimoni edàfic de la comarca de la Garrotxa», a càrrec de Llorenç Planagumà; «Estat del coneixement del patrimoni botànic de la Garrotxa», a càrrec de Xavier Oliver, amb la col·laboració de la Fundació d'Estudis Superiors d'Olot i de l'Ajuntament d'Olot. Tingué lloc a Olot.

Activitats del grup de treball *Oxygastra*

Sortides de camp a l'estany de Banyoles, al Ter per la zona de Girona, a diversos estanyols i rieres propers a Santa Coloma de Farners i Riudarenes i a la zona d'Igualada, per a prospectar noves zones i seguir aprenent en la identificació dels gèneres més difícils de libèl·lules. D'aquestes sortides en va sortir una dada molt interessant a partir de la captura i l'observació d'alguns exemplars de *Libellula fulva* al riu Ter.

El grup de treball *Oxygastra* treballa en un llistat de noms catalans dels nostres odonats, per tal d'ajudar a divulgar aquest grup d'insectes. Aquest llistat s'està fent sota les recomanacions del TERMCAT i amb la col·laboració d'especialistes dels Països Catalans.

S'han fet diverses xerrades sobre odonats a l'Agrupació Astronòmica d'Osona i a Girona.

S'han publicat petites notícies a la

revista naturalista *NAT* i s'ha fet un reportatge del programa *El medi ambient*, de TV3, sobre els odonats.

Cal destacar la troballa de dues espècies d'odonats que feia aproximadament un segle que no se citaven a Catalunya.

Premi per a estudiants

Premi instituït l'any 1908 i ofert a un treball d'investigació, bibliogràfic o d'assaig, que no sigui tesi doctoral, sobre l'estudi del patrimoni natural. Aquest curs es convocà per vint-i-sisena vegada. La ponència, formada per Joan Pino, Delfí Sanuy i Joan Font, va acordar atorgar el premi *ex aequo* als treballs *Atributs i estratègies de la vegetació als hàbitats supraforestals dels Pirineus catalans*, d'Estella Illa Bachs, i *Efectes de la formiga argentina (Linepithema humile) en la reproducció i condició física de la mallerenga blava (Parus caeruleus)*, de Judit Roca i Araque. La dotació del premi és de mil doscents euros (1.200 €) i es poden concedir fins a dos accessits.

Col·laboracions i participació

— S'han impartit conferències en el marc d'activitats organitzades per altres entitats a l'Institut d'Estudis Catalans, a la Universitat de Girona, a la Universitat de Lleida, a la Universitat de Vic, etc.

— Participació en la Xarxa Catalana de Custòdia del Territori.

— La ICHN forma part de la Xarxa Temàtica d'Estudi de la Biodiversitat i de la Xarxa Temàtica per a la Divulgació de la Biodiversitat.

— Membre del Comitè Tècnic de la Fundació Fòrum Ambiental.

— Membre del Consell Consultiu del Consorci per a la Protecció i la Gestió de l'Espai d'Interès Natural de l'Alta Garrotxa.

— Membre del Consell Consultiu del Parc de Collserola.

— Membre del Consell Consultiu de l'Espai Rural de Gallecs.

— La Federació d'Entitats Excursionistes de Catalunya (FEEC) i la ICHN han signat un acord de col·laboració per millorar la difusió de les activitats d'ambdues entitats entre els seus membres i facilitar-los que hi puguin participar.

— El Consell Municipal de Medi Ambient i Sostenibilitat de Barcelona va convocar les organitzacions signants del Compromís Ciutadà per la Sostenibilitat - Agenda 21 de Barcelona, entre les quals la ICHN, per valorar conjuntament els avenços fets fins ara.

— La Institució participa en el grup de treball sobre espais lliures i biodiversitat.

— La Institució ha estat convidada a participar al Consell Assessor de l'Observatori del Paisatge de Catalunya.

Projectes

— *Avaluació del sistema d'espais naturals protegits a Catalunya*

Un cop presentats els resultats preliminars a Girona i lliurat el treball al Departament de Medi Ambient i Habitatge el 2004, durant l'any 2005 s'ha treballat en la redacció d'una publicació que reculli de manera extensa les dades i els resultats obtinguts.

— *Els sistemes naturals de les planes de Son*

La Fundació Territori i Paisatge de Caixa Catalunya ha aprovat i encarregat, enguany, a la ICHN l'estudi dels sistemes naturals de les planes de Son, el qual començarà l'any 2006.

Noves incorporacions

Enguany s'ha incorporat a la Institució el grup de treball Oxygastra.

S'ha creat una nova delegació a la Garrotxa.

El Departament de Treball i Indústria de la Generalitat de Catalunya ha concedit un ajut del programa de «Nous jaciments d'ocupació», pel qual la ICHN ha aconseguit finançament per a crear una Secretaria Tècnica que funciona des del mes d'octubre. Aquest ajut té vigència fins a final de l'any 2006.

Publicacions

Butlletí de la Institució Catalana d'Història Natural, núm. 72 (2004). 188 p.

Notícies de la Institució, núm. 55.

Notícies de la Institució, núm. 56.
Notícies de la Institució, núm. 57.
Notícies de la Institució, núm. 58.
Notícies de la Institució, núm. 59.
Notícies de la Institució, núm. 60.
Notícies de la Institució, núm. 61.
Notícies de la Institució, núm. 62.

GERMAIN I OTZET, Josep [cur.]. *Els sistemes naturals de la vall d'Alinyà*. 2004. 608 p. 7 mapes. (Treballs de la Institució Catalana d'Història Natural; 14) [Amb el suport de la Fundació Territori i Paisatge de Caixa Catalunya]

Societat Catalana de Biologia

Any de fundació: 1912

CONSELL DIRECTIU

President: JAUME REVENTÓS I PUIGJANER
Vicepresident primer: FERRAN AZORÍN I MARÍN
Vicepresidenta segona: MONTSERRAT VENDRELL I RIUS
Secretària general: ÀUREA NAVARRO I SABATÉ
Vicesecretari: ARCADI NAVARRO I CUARTIELLAS
Tresorera: MONTSERRAT AGUADÉ I PORRES
Vocal primer, Lexicografia: RICARD ROCA I PASCUAL
Vocal segon, Recerca: LLUÍS TORT I BARDOLET
Vocal tercer, Sessions: JOSEP CLOTET I ERRA
Vocal quarta, Relacions Exteriors: CRISTINA JUNYENT I RODRÍGUEZ
Vocal cinquè, Publicacions: FRANCESC PIFERRER I CIRCUNS
Vocal sisena, Estudiants: MAR FATJÓ-VILAS MESTRE

Delegat de l'IEC: RICARD GUERRERO I MORENO

Nombre de socis: 1.380

Coordinadors de les seccions especialitzades

Biofísica: Esteve Padrós, Universitat Autònoma de Barcelona (UAB)
Biologia de la Reproducció: Francesca Vidal, UAB
Biologia del Desenvolupament: Jordi Garcia, Universitat de Barcelona (UB)
Biologia Evolutiva: Carme Segarra, UB
Biologia i Indústria: Lluís Ruíz-Avila, Parc Científic de Barcelona (PCB)
Biologia i Societat: Cristina Junyent
Biologia Molecular: Maribel Geli, Consell Superior d'Investigacions Científiques (CSIC)

Biologia Molecular del Càncer	Gabriel Capella, Institut Català d'Oncologia (ICO)
Ecologia	F. Xavier Picó, Centre de Recerca Ecològica i d'Aplicacions Forestals (CREAF)
Endocrinologia Experimental	Francesca Rivera-Fillat, Hospital Clínic i Provincial de Barcelona (HCPB)
Ensenyament	Montse Vallmitjana, IES Ernest Lluch
Fisiologia Vegetal	Josep M. Torné, CSIC
Microbiologia	Jordi Mas-Castellà, UB
Neurobiologia Experimental	Teresa Vilaró, CSIC
Senyalització Cel·lular i Metabolisme	Francesc Viñals, UB
Virologia	Miguel Àngel Martínez, Fundació Irsicaixa, i Ana Angulo, Institut d'Investigacions Biomèdiques August Pi i Sunyer (IDIBAPS)
Estudiants	Mar Fatjó-Vilas, UB
Alacant	Àngel Nadal, Universitat Miguel Hernández d'Elx (UMH)
Lleida	M. Ángeles de la Torre, Universitat de Lleida (UdL)
València	Ismael Mingarro, Universitat de València (UV)

Secció de Biofísica

Juny 2005

27 *I Jornada de Biofísica*

tat Pompeu Fabra (UPF), Barcelona

Los genes nanos en cnidarios

Sergio González Crespo, Parc Científic de Barcelona i Centre d'Investigació i Desenvolupament (CID) - CSIC, Barcelona

Evolución del complejo Hox: el caso de los equinodermos

Pere Martínez, Departament de Genètica, UB, Barcelona

Secció de Biologia

del Desenvolupament

Octubre 2004

1 *El nacimiento de las neuronas óticas: entre la vida y la muerte*

Fernando Giraldez, Departament de Ciències de la Vida, Universi-

Gener 2005

- 13 *Models for the generation of the primary body axes—developmental and evolutionary aspects*

Hans Meinhardt, Institut de Biologia Evolutiva Max Planck, Tübingen, Alemanya

- 21 *Seminari conjunt de Biologia del Desenvolupament*

Febrer 2005

- 2 *The evolution of cichlid fishes and their genome*

Axel Meyer, Universitat de Constança, Alemanya

- 24 *Rewiring genetic networks in organismal evolutions*

Adam Wilkins, *BioEssays*, Cambridge, Regne Unit

Abril 2005

- 8 *Reunió de Biologia del Desenvolupament de Barcelona*

Juny 2005

- 13 i 14 *Seminari de Biologia del Desenvolupament*

Secció de Biologia Evolutiva

Juliol 2005

- 4 *V Jornada de Biologia Evolutiva*
Coordinació: Francesc Calafell, UPF, Barcelona

Secció de Biologia i Indústria

Setembre 2004

- 14 *Desenvolupament de negoci a la indústria farmacèutica, l'exemple de Laboratoris Uriach*

Ignasi Faus, Departament de Llencències, Uriach, Barcelona

Juny 2005

- 20 *Jornada informativa sobre el programa marc de la UE*

Secció de Biologia Molecular

Octubre 2004

- 8 *Vertebrate segmentation: from somites to vertebrate*

Andreas Kispert, Institut de Biologia Molecular, Escola Mèdica de Hannover, Alemanya

- 14 *A novel small RNA in enteropathogenic proteobacteria promotes survival when the nutrients get scarce*

Brice Felden, Departament de Bioquímica, Universitat de Rennes, França

Novembre 2004

- 11 *Protein deglycation, a new type of protein repair*

Emile van Schaftingen, Laboratori de Química Fisiològica, Institut de Patologia Cel·lular (ICP), Universitat Catòlica de Loraina, Brusselles, Bèlgica

- 12 *Re-wiring planarian CNS: The role of axon guidance cues*

Francesc Cebrià, Universitat d'Illinois, EUA

Desembre 2004

- 2 *Real time analyses of cell migration and proliferation in the whole animal*

- Angela Giangrande, Institut de Genètica i de Biologia Molecular i Cel·lular (IGBMC), Centre Nacional de Recerca Científica (CNRS), Estrasburg, França
- 3 *Systems biology approaches for the analysis and design of cellular processes*
Luis Acerenza, Facultat de Ciències, Universitat de la República, Montevideo, Uruguai
- 13 *Structure and function of V-ATPases. A mechanical machine with multifarious controls*
Nathan Nelson, Departament de Bioquímica, Facultat de Ciències de la Vida George S. Wise, Universitat de Tel-Aviv, Israel
- 16 *DNA sequence determines chromatin remodelling at the MMTV promoter*
Miguel Beato, Centre de Regulació Genòmica (CRG), Barcelona
- 21 *Functional genomics in C. elegans: the use of RNAi libraries in dissecting cancer pathways*
Julian Ceron, Facultat de Medicina de Harvard, EUA
- Gener 2005
- 13 *DNA-damage and environmental-stress checkpoints: two different pathways to inhibit cell cycle progression in the same way*
Rosa Aligué, Facultat de Medicina, UB-IDIBAPS, Barcelona
- 20 *Control de la diferenciació cel·lular per membres de la família Id*
Francesc Ventura, Facultat d'Odontologia, UB, Barcelona
- 25 *Antagonismo funcional entre el receptor de glucocorticoides y NF-kB: consecuencias en inflamación, carcinogénesis y desarrollo epiteliales*
Paloma Pérez, Institut de Biomedicina de València (IBV) - CSIC, València
- 27 *Automated classification of crystallisation experiments... Man versus machine*
Julie Wilson, Universitat de York, Regne Unit
- Febrer 2005
- 3 *Roles of LXRs in the macrophage: from lipid homeostasis to innate immunity*
Annabel F. Valledor, Institut de Recerca Biomèdica (IRB), PCB, Barcelona
- 4 *New tricks for an old dog: Sonic hedgehog is required for post-commisural axon guidance*
Esther Stoeckli, Universitat de Zuric, Suïssa
- 10 *Drosophila PTB: an hnRNP protein involved in oskar mRNA regulation*
Sonia López, Laboratori Europeu de Biologia Molecular (EMBL), Heidelberg, Alemanya
- 11 *Organización genómica y estructura de los orígenes de replicación*

- de Schizosaccharomyces pombe
Francisco Antequera, Institut de
Microbiologia Bioquímica, CSIC,
Universitat de Salamanca
- 24 *The transcription factor Snail
and the epithelial-to-mesenchy-
mal transition in tumor cells*
Antonio García Herreros, Institut
Municipal d'Investigació Biomè-
dica (IMIM), Barcelona
- 25 *Entropia i biologia: forces entrò-
piques i rendiment de transferèn-
cia d'energia*
David Jou, UAB, Bellaterra
- Març 2005
- 3 *Disseny, síntesi i activitat biolò-
gica de peptidomimètics: inhibi-
dors de proteases i activitat en
membrana*
Anna Díez, IRB-PCB, Barcelona
*Paper de la MAP kinasa p38 en
la miogènesi*
Pura Muñoz, Centre de Regulació
Genòmica, Barcelona
- 10 *Selective exit of glycoproteins
from the yeast endoplasmic retic-
ulum*
Marja Makarow, Universitat
d'Hèlsinki, Finlàndia
*Neurodegeneració de l'SNC: res-
posta neurotòxica neuroprotec-
tora*
Nicole Mahy, Facultat de Medici-
na, UB, Barcelona
- 11 *Retrato de un sistema genético
mitochondrial: pequeño pero bello*
Julio Montoya, Universitat de Sa-
ragossa
*Paper de la nova RhoGTPasa
RhoE/Rnd3 en la proliferació i
transformació cel·lular*
Priam de Villalonga, Institut Lud-
wig per a la Recerca del Càncer,
Londres, Regne Unit
- 17 *Virus como espectros de mutan-
tes: catástrofe de error como nue-
va estrategia antiviral*
Esteban Domingo, Centre de Bio-
logia Molecular, CSIC-UAM, Ma-
drid
*Models animals d'estudi de la res-
tenosi després d'una lesió arterial i
la vasculopatia crònica de l'empelt*
Mercè Roqué, Servei de Cardiolo-
gia, Hospital Clínic i Provincial
de Barcelona
- 31 *Drug design against viral and bac-
terial drug targets: High affinity
and adaptability to mutations
associated with drug resistance*
Ernesto Freire, Universitat Johns
Hopkins, Maryland, EUA
*Cerca de dianes terapèutiques
per a la quimiosensibilització en
el tractament quimioteràpic amb
metotrexat*
Carles Ciutat, Facultat de Farmà-
cia, UB, Barcelona
- Abril 2005
- 4 *Transgenesis and RNAi for com-
parative studies among diverse
arthropods*

- 7 Michalis Averof, Institut de Biologia i Biotecnologia Molecular, Iraklio, Grècia
- 7 *Modelos experimentales de síndrome de Down en el ratón: contribución al estudio de los mecanismos patogénéticos implicados en el retraso mental*
Mara Dierssen, Centre de Regulació Genòmica, Barcelona
Adaptive response to alkaline stress in the yeast S. cerevisiae involves multiple signalling pathways
Joaquín Ariño, UAB, Bellaterra
- 12 *Encoding odor information: from biology to an artificial nose*
John Kauer, Universitat Tufts, EUA
- 14 *Topoisomerasa II nanomecànica de precisió para la dinàmica del DNA*
Joaquim Roca, Institut de Biologia Molecular de Barcelona (IBMB), CID-CSIC, Barcelona
Mecanismes de supervivència al metotrexat i dinàmica de poblacions cel·lulars tumorals in vitro
Xavier Mayol, IMIM, Barcelona
- 21 *Segmentació del sistema nerviós central i implicacions en la regionalització de l'òida interna*
Cristina Pujades, UPF, Barcelona
- 28 *Role of dpp and apoptosis in leg morphogenesis of Drosophila*
Magali Suzanne, Centre de Biologia Molecular Severo Ochoa, Madrid
- 21 *Coordination of fate induction and morphogenesis during eye development in the zebrafish*
Florencia Cavodeasi, Col·legi Universitari, Londres, Regne Unit
- 28 *Mecanisme molecular de la internalització endocítica: del llevat a l'home*
Maribel Geli, IBMB, CID-CSIC, Barcelona
- Maig 2005
- 5 *Nascent Polypeptide-associated Complex (NAC): an enigmatic factor at the interface between ribosome and cytosol (Functional implications derived from the first crystal structure)*
Birgitta Beatrix, Universitat Lliure de Berlín, Alemanya
Activació de la via Jak/STAT en la isquèmia cerebral
Anna Planas, Institut d'Investigacions Biomèdiques de Barcelona (IIBB) - CSIC, Barcelona
- 12 *Lysosomal cysteine proteases: structural and biological aspects*
Vito Turk, Institut J. Stefan, Ljubljana, Eslovènia
- 13 *Role of the AAA+ protein ClpC and its adaptors in regulation and protein quality control in Bacillus subtilis*
Kürsad Turgay, Universitat Lliure de Berlín, Alemanya

- 19 *A combinatorial approach for the rational design of innovative prognostic tools for multiple sclerosis*
Anna Maria Papini, Universitat de Florència, Itàlia
És el mutational load distribution analysis un bon marcador per a la detecció precoç del càncer?
Gemma Tarafa, Institut Català d'Oncologia, Barcelona
- 20 *Antiviral activity of peptides and pseudopeptides derived from feline immunodeficiency virus (FIV) transmembrane glycoprotein*
Paolo Rovero, Universitat de Florència, Itàlia
- 26 *La vitamina B12 y la regulación transcripcional de un promotor fotoinducible en la bacteria Myxococcus xanthus*
Subramanian Padmanabhan, Universitat de Múrcia
Compartmentalisation and Ras isoform-specific signalling
Ian Prior, Universitat de Liverpool, Regne Unit
- Juny 2005
- 1 *One fold, several architectures. What have we learnt from proteins of the amino acid kinase family*
Vicente Rubio, Institut de Biomedicina de València, CSIC, València
- 8 *Las bases biológicas de la enfermedad de Alzheimer: hacia un modelo unificado de neurodegeneración*
Ricardo Maccioni, Universitat de Xile, Santiago de Xile
- 10 *Building and remodeling adhesion during tissue morphogenesis*
Thomas Lecuit, Institut de Biologia del Desenvolupament de Marsella (IBDM), Laboratori de Genètica i Fisiologia del Desenvolupament (LGPD), Marsella, França
- 16 *Chromatins modifying activity of leukemia associated fusion proteins*
Luciano Dicroce, CRC, Barcelona
- 17 *Needles from haystacks: high throughput construct screening for soluble protein expression*
Darren Hart, EMBL, Grenoble Outstation, França
- 23 *Visualizing protein misfolding and aggregation using hybrid optical and scanning probe microscopies*
Vinod Subramaniam, Universitat de Twente, Països Baixos
New NMR tools for structural biology
Robert Konrat, Institut de Química Teòrica i Biologia Estructural, Universitat de Viena, Àustria
- 30 *Thrombin inhibition by boophyllin: a tick tale*
Pedro Barbosa, Institut de Biologia Molecular i Cel·lular (IBMC), Porto, Portugal
- Juliol 2005
- 5 *DNA repair and cell cycle checkpoints in plants*

Marie-Edith Chaboute, Institut de Biologia Molecular de les Plantes (IBMP), Centre Nacional de Recerca Científica, Estrasburg, França

- 7 *The ICAM subfamily of cellular receptors in nonintegrin ligand recognition and virus entry*

Jose María Casanovas, Centre Nacional de Biotecnologia, CSIC, Madrid

- 15 *The Arabidopsis SERK/BRI signalling complex: genetic and biochemical approaches*

Sacco de Vries, Universitat de Wageningen, Països Baixos

- 21 *Nercc1, Nek6, Nek7 and the mitotic spindle*

Joan Roig, Departament de Biologia Molecular, Hospital General de Massachusetts (MGH), i Departament de Medicina, Facultat de Medicina de Harvard

- 28 *Epigenetics in health and disease: from DNA methylation to histone modifications*

Manuel Esteller, Laboratori d'Epigenètica del Càncer, Programa de Patologia Molecular, Centre Nacional d'Investigacions Oncològiques (CNIO), Madrid

Secció de Biologia de la Reproducció

Maig 2005

- 26 *IX Jornada de Biologia de la Reproducció*

Secció de Biologia i Societat

22 de febrer i 1, 7, 8 i 9 de març de 2005

Sessió de treball: «Comunicar els resultats de recerca»

Abril 2005

- 7-9 *Exporecerca Jove*

Organització: Inicecatalunya

- 15 *Gincana oceànica*

Secció d'Ecologia

Octubre 2004

- 1 *Avaluació del cargol punxenc com a recurs pesquer al golf de Roses*

Sandra Mallol, Universitat de Girona (UdG)

- 29 *AFORO: Una base de dades interactiva per a classificar otòlits*

Oscar Chic i Antonio Lombarte, CSIC - Institut de Ciències del Mar (ICM), Centre Mediterrani d'Investigacions Marines i Ambientals (CMIMA) - CSIC, Barcelona

Novembre 2004

- 12 *III Jornada d'Avenços en Ecologia*

Centre d'Estudis Avançats de Blanes

Desembre 2004

- 10 *Descobriments i ecologia de nous protistes marins*

Ramon Massan i Molera, ICM, CMIMA-CSIC, Barcelona

- 17 *Study of salinity retrieval for the SMOS mission (defensa de tesi doctoral)*

Carolina Gabarro, ICM, CMIMA-CSIC, Barcelona

- Cyanobacterial dominance in the polar regions (and the ocean anomaly)*
Warwick F. Vicent, Universitat de Laval, Quebec, Canadà
- Gener 2005
- 14 *Els residus acumulats a l'embassament de Flix. Causes i caracterització del problema*
Albert Palanqués, ICM, CMIMA-CSIC, Barcelona
- 20 *L'ecosistema marí: metodologia del seu estudi*
Agustí Julià, ICM, CMIMA-CSIC, Barcelona
- 21 *Com utilitzar les dades del satèl·lit ENVISAT en aplicacions marines: exemples concrets*
Mònica Roca, Pildo Labs, Barcelona
- Febrer 2005
- 4 *Programa de protecció de la tortuga marina en Manzanillo, Colima*
Sonia Quijano, Universitat de Colima, Mèxic, i ICM, CMIMA-CSIC, Barcelona
- 18 *Filogeografia en la família Scombridae: és cada espècie un model evolutiu diferent?*
Jordi Viñas, ICM, CMIMA-CSIC, Barcelona
- Març 2005
- 18 *La vida als congeladors de la Terra*
Carles Pedrós-Alió, ICM, CMIMA-CSIC, Barcelona
- Abril 2005
- 1 *Algunes tècniques mecàniques i acústiques per a conèixer millor la dinàmica marina*
Oswaldo López, INNOVA, Barcelona
- Maig 2005
- 13 *Cartografiado y monitoreo de ecosistemas acuáticos: la hidroacústica digital como una herramienta principal para la evaluación de peces, plancton, vegetación acuática sumergida y la clasificación de fondos*
Patrick Schneider, AQUASON, Barcelona
- 20 *Fitoplancton de la costa de Argel (detecció de espècies nocives)*
Hassina Illoul, ICM, CMIMA-CSIC, Barcelona
- 27 *Pla de Recerca i Innovació de Catalunya 2005-2008*
Lluís del Cerro, Comissió Interdepartamental de Recerca i Innovació Tecnològica (CIRIT), Barcelona
- Juny 2005
- 6 *Aproximació multiescala a la variabilitat de la turbulència i els seus efectes sobre l'estructura i la dinàmica de l'ecosistema costaner en la Mediterrània nord-occidental. Exposició del projecte VARITEC*
F. Peters, ICM, CMIMA-CSIC, Barcelona

- 13 *Finescale spatial pattern in plankton distributions: are thin layers of plankton ecologically important?*
Timothy J. Cowles, Universitat Estatal d'Oregon, EUA

Juliol 2005

- 8 *Progress in the development of biotechnology for sustainable aquaculture*
Edward M. Donaldson, Laboratori de Vancouver Oest, Departament de Pesca i Oceans, Vancouver, Canadà

Secció d'Ensenyament

Octubre 2004

- 20 *Som trenta mil gens. Només?*
Miquel Beato, CRG, Barcelona
Novembre 2004
- 16 *Sessió conjunta amb l'ACCC i la SCQ: «La notícia científica com a eina educativa en l'ensenyament secundari»*
- 24 *Retalla, enganxa i pinta. Introducció a les principals tècniques de manipulació del DNA*
Josep Clotet, Universitat Internacional de Catalunya (UIC), Sant Cugat del Vallès
5, 12, 19 i 26 de febrer de 2005
Pràctica matinal de biologia molecular i cel·lular

Abril 2005

- 20 *Lluitar contra els insectes al segle XXI*
Xavier Bellés, CSIC, Barcelona

Maig 2005

- 10 *Conferències per a ensenyants: «Sistema de conferències virtual»*
Medio siglo del origen de la vida: Historia del experimento de Miller
Antonio Lazcano, Facultat de Ciències, UAM, Mèxic
La expresión y el silencio en el lenguaje de los seres vivos
C. Mezquita, Facultat de Medicina, UB, Barcelona

Secció de Fisiologia Vegetal

Novembre 2004

- 12 *II Jornades de Fisiologia Vegetal*

Secció de Microbiologia

Novembre 2004

- 12-14 *15è Curs Avançat d'Ecologia Microbiana*
Direcció del curs: Ricard Guerrero, UB, Barcelona

Gener 2005

- 13 *Nous avenços en ecologia microbiana*
Amb la col·laboració de l'Institut de Ciències del Mar, CMIMA-CSIC, Barcelona
Coordinació: Ricard Guerrero i Carles Pedrós-Alió

Maig 2005

- 19 i 20 *RECAM 2005. Reunió Científica Anual de Microbiologia*

Secció de Neurobiologia Experimental

Novembre 2004

- 4 *Explorando la actividad eléctrica en la corteza cerebral: ritmos lentos, rápidos y procesamiento sensorial*

Marta Victòria Sánchez, Institut de Neurociències, UMH, CSIC, Alacant

- 17 *Utilització de les cèl·lules mare per a la malaltia neurodegenerativa de Huntington*

Josep M. Canals, Departament de Biologia Cel·lular i Anatomia Patològica, Facultat de Medicina, UB, Barcelona

Secció de Senyalització Cel·lular

i Metabolisme

Novembre 2004

- 8 *Interacciones moleculares de JAM (junction adhesion molecule)*

Ofelia Maria Martínez-Estrada

- 22 *Noves estratègies en la teràpia del càncer*

Marta Cascante, Departament de Bioquímica i Biologia Molecular, UB, Barcelona

- 23 *Jornada «Mecanismes de senyalització implicats en estrès i diferenciació cel·lular»*

Març 2005

- 14 *The nuclear envelope: formation of an essential barrier*

Peter Askjaer, IRB-PCB, Barcelona

- 2 *Teràpia gènica i cèl·lules mare*
Jordi Barquinero, Centre de Transfusió i Banc de Teixits, Hospital Vall d'Hebron, Barcelona

Maig 2005

- 19 *Acumulación de daño genético y epigenético en el cáncer gastrointestinal*

Manuel Perucho, Institut Burnham, La Jolla, Califòrnia, EUA

Juny 2005

- 6 *Lípids en la dieta i càncer de mama*

Eduard Escrich, Grup Multidisciplinari per a l'Estudi del Càncer de Mama, Departament de Biologia Cel·lular, Facultat de Medicina, UAB, Bellaterra

Juliol 2005

- 4 *Origen de los tumores neuroblásticos. Estudios en curso*

Jaume Mora, Departament d' Hematologia i Oncologia, Hospital de Sant Joan de Déu, Barcelona

Secció de Virologia

Octubre 2004

- 25 *IV Jornada de Virologia*

Novembre 2004

- 12 *II Jornada Conjunta SCB-SCF*
Organització: Secció de Virologia i Societat Catalana de Filosofia

- 11 *Modulación de la actividad de quinioquinas por poxvirus y herpesvirus*

- Antoni Alcamí, Departament de Biologia Molecular i Cel·lular, CNB, CSIC, Madrid
- 24 *Aplicación de la técnica de microchips en el análisis estructural del RNA del virus de la diarrea bovina*
Isabel Leal, Hospital Vall d'Hebron i Centre d'Investigació en Sanitat Animal (CISA), Barcelona
- Desembre 2004
- 14 *Nuevas dianas terapéuticas contra el VIH: el colesterol y las Rho GTPasas*
Santos Manes, Departament d'Immunologia i Oncologia, CNB, Madrid
- 16 *Vigilancia virológica de la gripe*
Tomás Pumarola, Hospital Clínic i Provincial de Barcelona
- Març 2005
- 31 *Variabilidad genética del virus de la hepatitis A*
Juan Cristina, Facultat de Ciències, Universitat de la República, Montevideo, Uruguai
- Abril 2005
- 28 *Vacunación contra enfermedades producidas por priones: potenciación de la respuesta inmune inducida contra el prión tras la vacunación con DNA desnudos*
Natalia Fernández-Borges, Centre de Recerca en Sanitat Animal (CReSA), Barcelona
- Maig 2005
- 26 *Confronting malaria and AIDS in Mozambique*
Denise Nanche, Institut d'Investigacions Biomèdiques August Pi i Sunyer, Barcelona
- Juny 2005
- 30 *Host deadenylation-dependent mRNA decapping factors are required for a universal key step in the replication of positive-strand RNA viruses*
Isabel Alves Rodrigues, Departament de Microbiologia, UPF, Barcelona
- Secció d'Estudiants**
- Desembre 2004
- 2 i 3 *I Simposi Omnis Cellula*
- Març 2005
- 1 *Debats actuals sobre bioètica i ètica mèdica*
- 2 *Pierolapithecus catalaunicus i darrers descobriments sobre l'evolució dels hominoïdeus*
Salvador Moyà-Solà, Institut de Paleontologia Miquel Crusafont, Sabadell
- Maig 2005
- 5 i 6 *Jornades d'Història de la Ciència: «Les revolucions científiques»*
- Juliol 2005
- 7 i 8 *Curs d'art, ciència i tecnologia*
- 11-15 *Curs de comunicació científica*

Secció de Lleida

Desembre 2004

- 20 *Capacidad de células derivadas de médula ósea para regenerar el tejido cardíaco infartado. Estudios experimentales y experiencia clínica*

Francisco Fernández-Avilés, Institut de Ciències del Cor (ICICOR), Universitat de Valladolid

Febrer 2005

- 24 *De la replicación del DNA mitocondrial a la transición G1/S*

Pedro Echave, Laboratori MRC de Biologia Molecular i Cel·lular i Unitat de Biologia Cel·lular, Regne Unit

Març 2005

- 14 *Análisis de enfermedades complejas: la trombosis como modelo*
- José Manuel Soria, Unitat d'Hemostàsia i Trombosi, Hospital de la Santa Creu i Sant Pau, Barcelona

Abril 2005

- 11 *Estratègies d'estudi de la funció de les cèl·lules presentadores d'antígens en el desenvolupament de la diabetis de tipus 1*

Joan Verdaguer, Servei d'Immunologia, Hospital Universitari Germans Trias, Badalona

Secció de València

Març 2005

- 11 *Seminari del X Premi Europeu de Divulgació Científica «Estudi*

General»: «Màrtirs mortífers: biologia de l'altruisme letal»

Adolf Tobeña, Unitat de Psicologia Mèdica, Facultat de Medicina, UAB, Bellaterra

Maig 2005

- 17 *Conferència de presentació de la revista NAT: «Salvatges abans que sostenibles: ciència i ètica per al patrimoni natural»*

Cristian R. Altaba, biòleg, educador ambiental, col·laborador de la revista NAT, Laboratori de Sistemàtica Humana de la Universitat de les Illes Balears, Mallorca

Sessions conjuntes i del Consell Directiu

Octubre 2004

- 5 *Sessió en memòria de Ramon Margalef: «Una visió englobadora i polièdrica del naturalista i ecòleg Ramon Margalef»*

28-30 *17è Congrés de Metges i Biòlegs de Llengua Catalana*

Organització: Fundació Alsina i Bofill

Desembre 2004

- 2 *Sessió inaugural de la SCB: «RGR: un nou oncogen alterat als limfomes humans»*

Àngel Pellicer, Departament de Patologia, Universitat de Nova York

- 16 *Conferència sobre el Premi Nobel de Medicina 2004: «Mecanismes moleculars de la percepció olfactiva»*

- Enrique Claro Izaguirre, UAB,
Bellaterra
- Gener 2005
- 25 *Sessió conjunta SCB-SCQ: «Autoacoblament d'estructures moleculars»*
- Març 2005
- 9 *Població i clima a la Terra: generació i evolució d'estructures dissipatives*
(dins del programa de les jornades «L'aire i el medi» de l'IEC)
Xavier Rodó, ICREA, Barcelona
- 10 *Reunió anual de la Xarxa de Genòmica i Proteòmica*
Organització: Xarxa Catalana de Genòmica i Proteòmica i Secció de Biologia Molecular de la SCB
- 30 *Conferència del Premi Josep M. Sala-Trepat*
Joan Seoane, Hospital Vall d'Hebron, Barcelona
- Juny 2005
- 15 *Sessió conjunta SCB-ICHN: «Homenatge al doctor Margalef»*

Societat Catalana de Filosofia

Any de fundació: 1923

JUNTA DIRECTIVA

President: DÍDAC RAMÍREZ I SARRIÓ
Vicepresidents: SALVI TURRÓ I TOMÀS
IGNASI ROVIRÓ ALEMANY
Secretari: XAVIER IBÁÑEZ I PUIG
Tresorer: ANDREU GRAU I ARAU
Vocals: ANTONI BOSCH I VECIANA
FRANCESC FORTUNY BONET (†)
MANUEL GARCÍA CARPINTERO
VÍCTOR GÓMEZ PIN
CARME MERCHÁN CANTOS
JOSEP MONSERRAT MOLAS
FRANCESC PEREÑA BLASI
JOSEP M. PORTA I FABREGAT
JOAN MANUEL DEL POZO ALVÁREZ
ANTONI PREVOSTI I MONCLÚS
MARIA RAMON CUBELLS
MARIONA SANFELIU I SALVÀ
MANUEL SATUÉ I SILLUÉ
MERCÈ SOLÉ FERRATER
Membre d'honor: JORDI SALES I CODERCH
Delegat de l'IEC: PERE LLUÍS FONT
Nombre de socis: 171

Àrees de treball i responsables

Relacions institucionals: Dídac Ramírez i Sarrió, Salvi Turró i Tomàs i Ignasi Roviró Alemany.

Comunicació i Publicacions: Josep

Monserrat Molas i Mariona Sanfeliu i Salvà.

Recerca: Josep Monserrat Molas, Antoni Bosch i Veciana, Manuel García Carpintero.

Relacions amb els IES: Carme Merchán Cantos i Mercè Solé Ferraté.

Relacions Interdisciplinàries: Carme Merchán Cantos, Manuel Satué i Sillué i Mercè Solé Ferraté.

Relacions Internacionals: Andreu Grau i Arau i Francesc Pereña Blasi.

Relacions amb les universitats: Víctor Gómez Pin (Universitat Autònoma de Barcelona, UAB), Antoni Prevosti i Monclús (Universitat de Barcelona, UB), Josep M. Porta i Fabregat (Universitat de Lleida, UdL), Joan Manuel del Pozo Álvarez (Universitat de Girona, UdG), Maria Ramon Cubells (Universitat Rovira i Virgili, URV).

Activitats generals

Durant el mes d'octubre de 2004, la Societat Catalana de Filosofia (SCF) va trametre la *Declaració de la Societat Catalana de Filosofia* sobre el paper de la filosofia en el nou marc de Bolonya a diferents instàncies, entre les quals figurava el president de l'IEC, els consellers d'Universitats i d'Educació, el conseller en cap, rectors i degans de les facultats de filosofia de les universitats de Catalunya, País Valencià i Perpinyà, i el president de la Secció de Filosofia i Ciències Socials i delegat de l'IEC a la Societat. La Declaració es pot consultar en l'apartat «Comunicacions» de la pàgina web de la Societat (<http://www.iecat.net/ins-titucio/societats/SCFilosofia/>).

Els dies 7 i 8 d'octubre de 2004,

la Societat Catalana de Filosofia va participar en l'organització dels Col·loquis de Vic, els quals, de periodicitat anual, són una trobada entre els professionals de les humanitats i altres especialistes per a aprofundir en un tema comú. Aquest novè curs fou dedicat a la salut, seguint la tendència d'intentar apropar el món de la filosofia als problemes més immediats de la societat, la qual cosa han valorat molt positivament les institucions que donen suport al Col·loquis. El primer dia va tenir lloc l'obertura dels Col·loquis, que va ser a càrrec de Ramon Valls Plana, professor de l'Observatori de Bioètica i Dret de la Universitat de Barcelona, sobre «Bioètica i salut», i la presentació del llibre de les actes dels Col·loquis de Vic del 2003, *La Natura* (Col·loquis de Vic; 8). Dins del primer àmbit, Lluís Duch, monjo de Montserrat i professor d'antropologia de la religió de la Universitat Autònoma de Barcelona, dissertà sobre «Salut i filosofia». El següent dia, l'ocupà el segon àmbit, sobre «Salut, ciències i art», amb ponències d'Anna Bonafont i Castillo, de la Universitat de Vic; Núria Cuxart i Ainaud, del Col·legi Oficial d'Infermeria de Barcelona, i Àngels Vives i Belmonte, de la Fundació del Congrés Català de Salut Mental, les quals foren seguides pel col·loqui i altres comunicacions. A continuació, Antoni Bayés de Luna, de l'Hospital de Sant Pau, féu la lliçó «La importància de la re-

cerca per a la salut». I finalment, el tercer àmbit, sobre «La salut en l'àmbit professional», comprengué la taula rodona «La sostenibilitat de la salut», amb representants de l'Administració (Medi Ambient), del sector empresarial i de l'associatiu, moderada per Jaume Mas Rosselló, professor del Departament de Psicologia de la Universitat de les Illes Balears.

El 12 de novembre de 2004, dins la Setmana de la Ciència, la SCF organitzà, conjuntament amb la Societat Catalana de Biologia, la II Jornada de Filosofia i Biologia: «Fer i pensar la biologia després de Monod. Balanç i nous reptes». El programa va incloure les comunicacions següents:

— «Context i temes de la filosofia de la biologia», a càrrec de Miquel Montserrat, de la SCF.

— «L'origen de la vida», a càrrec d'Esteban Domingo Solans, director del Centre de Biologia Molecular del Consell Superior d'Investigacions Científiques (CSIC).

— «Els gens i la seva regulació», a càrrec de Roser González Duarte, del Departament de Genètica de la Facultat de Biologia de la Universitat de Barcelona.

— «L'evolució en els organismes superiors», a càrrec de Jordi Garcia Fernández, del Departament de Genètica de la Facultat de Biologia de la Universitat de Barcelona.

— «L'evolucionisme avui», a càr-

rec de Magí Cadevall Soler, de l'Àrea de Lògica i de Filosofia de la Ciència de la Universitat Autònoma de Barcelona.

— «Epistemologia de la biologia», a càrrec d'Eloy Juan M. Rada García, del Departament de Lògica, Història i Filosofia de Ciència de la Universitat Nacional d'Educació a Distància.

— «Relacions entre filosofia i biologia: naturalesa, societat, individu», a càrrec de Josep Sanmartin Esplugues, del Departament de Lògica i Filosofia de la Ciència de la Universitat de València.

— «Bases biològiques de la consciència humana», a càrrec de Cristóbal Gastó Ferrer, de l'Institut d'Investigació Biomèdica Agustí Pi i Sunyer (IDIBAPS) i l'Institut Clínic de Psiquiatria i Psicologia de l'Hospital Clínic i Provincial de Barcelona.

— «Què és l'home?», a càrrec de Josep M. Esquirol Calaf, del Departament de Filosofia Teorètica i Pràctica de la Universitat de Barcelona.

— «Ciència i bioètica», a càrrec de Pere Puigdomènech i Rosell, director de l'Institut de Biologia Molecular de Barcelona.

— «Bioètica des d'un punt de vista filosòfic», a càrrec de Ramon Valls Plana, de l'Observatori de Bioètica i Dret de la Universitat de Barcelona.

El 14 de febrer de 2005, dins les jornades «L'aire i el medi», «L'aire en la Grècia clàssica», a càrrec d'Antoni Bosch i Veciana, de la Universitat Ramon Llull.

El 29 de novembre de 2004 tingué lloc l'Assemblea General ordinària i la lliçó inaugural del curs 2004-2005, amb la conferència «Jean-Paul, 1980», que va ser a càrrec d'Ignasi Roviró, vicepresident de la SCF. En aquesta sessió, a proposta de Francesc Pereña, la Junta va acordar nomenar el professor Ulises Moulines soci honorari de la Societat.

El 18 d'abril de 2005, tingué lloc la presentació del llibre de Francesc Canals, *Tomás de Aquino, un pensamiento siempre actual y renovado*, a càrrec d'Antoni Prevosti, de la SCF.

Els dies 19 i 20 de maig de 2005, va tenir lloc a l'IEC la sessió de treball, organitzada conjuntament amb l'Institut de Dret i Tecnologia i l'Institut d'Investigació en Intel·ligència Artificial (CSIC), «A Round Table on Virtual Institutions. The Confluence of Legal and Multi-Agent System Perspectives».

Activitats de les seccions

Secció de Filosofia Antiga

La Secció s'encarregà de la preparació i realització de la I Jornada sobre Plató i el Platonisme (27 de novembre de 2004), que fou coordinada per Antoni Bosch i Veciana. La Jornada tenia com a títol «La filosofia platònica com a diàleg i com a manera de viure», i hi intervingueren Josep Monserrat Molas, Jordi Sales i Coderch i Antoni Bosch i Veciana.

La Secció participà en el cicle de

conferències «L'aire i el medi» amb una conferència d'Antoni Bosch i Veciana sobre «Aires de la Grècia clàssica».

La resta del curs es dedicà a la preparació de l'obra *Philosophy and Dialogue*, una obra de col·laboració de membres de la Secció amb platonistes francesos, italians, canadencs i estatunidencs. Aquesta obra serà motiu de treball, també, en el proper curs, en el qual veurà la llum en l'editorial Barcelonesa d'Edicions.

Secció de Filosofia Medieval

— 4 de novembre de 2004. Presentació del llibre *Metafísica de cercanías*, a càrrec de Miguel Candel Sanmartín, director del Departament d'Història de la Filosofia, Estètica i Filosofia de la Cultura de la Universitat de Barcelona.

— 3 de febrer de 2005. «El Sàbat en el cristianisme: fonts medievals», a càrrec de Mario Saban, secretari executiu de la Federació de Comunitats Jueves d'Espanya, professor dels orígens jueus del cristianisme en el Centre d'Estudis Pastorals (CEP) de Barcelona i professor de pensament hebreu a la Universitat de Lleida.

— 3 de març de 2005. «Lèxic i concordances del *Liber de causis*», a càrrec de Paloma Llorente Megías.

— 7 d'abril de 2005. «El concepte d'amor en Sant Agustí segons Hannah Arendt», a càrrec de Francisco Tauste Alcocer.

— 6 de maig de 2005. «L'actualitat del pensament dels pares de l'Església», a càrrec d'Héctor Daniel Dei, director de l'Institut d'Investigacions de la Facultat de Filosofia, Ciències de l'Educació i Humanitats de la Universitat de Morón (Argentina).

— 2 de juny de 2005. «Déu com a funció simbòlica en Otlloh de Sant Emerand», a càrrec de Susana B. Violante, de la Universitat Nacional de Mar del Plata (Argentina).

— 2 de juny de 2005. «Vida i obra de Ramon Llull», a càrrec d'Ignasi Roviró Alemany.

Secció de Filosofia Moderna

Seguint el model dels Col·loquis de Vic, la Secció s'ha dedicat a preparar i organitzar les I Jornades de Filosofia Moderna a Lleida o I Jornades Lleidatanes de Filosofia Moderna. Cultura i Progrés, previstes per al dia 5 de novembre de 2005.

Secció de Filosofia Contemporània

GRUP D'ESTUDIS FENOMENOLÒGICS

El Grup d'Estudis Fenomenològics ha acabat l'anàlisi de les *Investigacions lògiques* de Husserl (amb l'anàlisi i discussió de la VI i última investigació) en les sessions ordinàries, que se celebren els divendres, cada tres setmanes.

24 i 25 de febrer de 2005. Curs Fenomenologia de la religió a Heidegger i a Scheler, a càrrec de Holger Zabo-

rowski, de Friburg. Aquest curs va tenir lloc a la Sala Font i Quer de l'Institut d'Estudis Catalans.

29 i 31 de març de 2005. Curs de sis hores Introducció a la fenomenologia transcendental, impartit per Dieter Lohmar, director del Husserl-Archiv de Colònia (Alemanya), coeditor de *Husserliana* i un dels principals experts mundials en la filosofia de Husserl, a la Sala Font i Quer de l'Institut d'Estudis Catalans.

Participació de Joan Gonzàlez Guardiola com a representant del Grup en el II Congrés de la Organization of Phenomenological Organizations (OPO) (16-20 d'agost de 2005, Lima), de la qual aquest grup forma part des de la seva fundació (Praga, 2002).

GRUP D'ESTUDIS SARTREANS

Lliçó inaugural del curs 2004-2005 de la SCF: «Jean Paul, 1980», a càrrec d'Ignasi Roviró Alemany.

Assistència per part d'Ignasi Roviró Alemany al Congrés Internacional sobre J. P. Sartre: «Sartre après Sartre», celebrat els dies 14-16 d'abril de 2005 a la Universitat de Roma III.

Com és pràctica habitual del grup, durant el curs s'ha triat una obra i se n'han seleccionat les parts més significatives. En les sessions de treball s'enceta el debat a l'entorn d'una exposició detallada i es relaciona amb les parts ja comentades.

GRUP DE FILOSOFIA ANALÍTICA

El Grup de Filosofia Analítica ha organitzat les activitats següents:

— El 24 de novembre de 2004, la conferència «Speech acts, pornography and context», a càrrec de Jennifer Saul, de la Universitat de Sheffield, Regne Unit.

— El 26 de gener de 2005, la conferència «Category mistakes revisited», a càrrec de José Miguel Sagüillo Fernández-Vega, del Departament de Lògica i Filosofia Moral de la Facultat de Filosofia de la Universitat de Santiago de Compostela.

— Del 24 de novembre de 2004 a l'11 de maig de 2005, el seminari «Deu problemes de filosofia contemporània». La Direcció General d'Ordenació Educativa ha reconegut el seminari com a «activitat de formació permanent» per als professors de secundària, amb els efectes administratius de les activitats incloses en el Pla de Formació Permanent del Departament d'Educació:

— 24 de novembre de 2004. «Ments i màquines», José Daniel Quesada Casajuana, del Departament de Filosofia de la Universitat Autònoma de Barcelona.

— 1 de desembre de 2004. «Habermas i l'ètica del discurs», Cristina Lafont, del Departament de Filosofia de la Universitat de Northwestern (Chicago, EUA).

— 12 de gener de 2005. «Consciència», Antonio Fuentes Martínez, de l'IES La Ribera, Montcada i Reixac.

— 26 de gener de 2005. «La sort moral», Josep Corbí Fernández de Ibarra, del Departament de Metafísica i Teoria del Coneixement de la Facultat de Filosofia de la Universitat de València.

— 2 de febrer de 2005. «Relativisme i veritat», Max Kölbel, del Departament de Filosofia de la Universitat de Birmingham.

— 23 de febrer de 2005. «Chomsky i l'innatisme lingüístic», Louise McNally, professora de traducció i filologia de la Universitat Pompeu Fabra.

— 2 de març de 2005. «Feminisme», Genoveva Martí Campillo, del Departament de Lògica, Història i Filosofia de la Ciència del Centre Geografia i Història / Filosofia de la Universitat de Barcelona.

— 27 d'abril de 2005. «Wittgenstein i les regles del llenguatge», Luis Roldo, de la Universitat de Barcelona.

— 11 de maig de 2005. «Teories sobre les emocions», José Chaves, de la Universitat de Barcelona.

GRUP PERSONALISTA

El Grup Personalista ha dut a terme la lectura i l'anàlisi de l'obra *Le personalisme* d'Emmanuel Mounier en diferents sessions de treball.

Secció de Filosofia Pràctica

— Octubre de 2004 - maig de 2005. Curs seminari «Hannah Arendt, una filòsofa del segle xx». Dotze sessions a càrrec, res-

pectivament, de Montserrat Palou Díez, Carlos Fernández Liria, Sara Estrada, Manuel Satué Sillué, Pilar Fibla Ribera, Matilde Adarve de Lara, Jordi Alsina Gar-saball, Jordi Beltran del Rey, Teresa Ple-guezuelos, Francisco Tauste, Wenceslao Carrillo i Fèlix Rabal.

— Durant tots els dimarts dels mesos de febrer a maig de 2005 es féu el curs Qüestions sobre ètica i política. El curs anava adreçat a professors de segon cicle d'ESO i batxillerat, i tenia els objectius següents: 1. Encetar una reflexió sobre la insuficiència d'alguns conceptes usuals en la teoria eticopolítica i la necessitat de superar-los (existència d'un codi ètic invariable, possibilitat política de resoldre els conflictes d'interessos, la contraposició entre «natural» i «adquirit», entre altres). 2. Discutir i avaluar el caràcter paradigmàtic de la bioètica actual per tal d'ampliar el coneixement de fenòmens socials especialment resistents a les solucions polítiques (migracions, guerres, terrorisme). 3. Revisar la fermesa i fecunditat d'alguns conceptes crossa en els quals ens recolzem en els moments de crisi (*pluralisme, democràcia, drets humans*). 4. Repensar la relació entre teoria i praxi per comprendre com apareixen les formes de nou equilibri.

— 6 de juny de 2005. Conferència de clausura del curs 2004-2005: «El pensament de Hanna Arendt i la tradició filosòfica», a càrrec de Josefina Birulés i Bertrán.

Secció de Filosofia Catalana

La Secció ha orientat els esforços a establir un domini que permetrà acoblar esforços per a la investigació i recuperació del nostre llegat intel·lectual. Amb l'objectiu de generar una xarxa virtual d'intercanvi de coneixements i aconseguir dotar els membres de la xarxa de nous instruments de comunicació i de treball aprofitant les possibilitats que ofereixen les noves tecnologies, la tasca realitzada ha estat:

— La realització, creació i manteniment de la publicació digital *Revista d'Història del Pensament i la Filosofia a Catalunya*, germen de la futura pàgina web de la xarxa temàtica, a càrrec de Mariona Sanfeliu. L'adreça temporal és: <http://www.iecat.net/institucio/societats/SCFilosofia/revista/index.html>.

— La redacció del projecte *Philosophy and Catalan Intellectual History* (PHCIH), a càrrec de l'investigador de nova incorporació Honorat Jaume Font. Les tasques d'aquesta redacció han consistit en la selecció i la recopilació de la informació necessària per al desenvolupament del projecte.

— El disseny i desenvolupament tecnològic de la pàgina web de la xarxa temàtica (i de les associades al projecte PHICH) i la revista digital, a càrrec del senyor Honorat Jaume. Aquesta tasca fa referència a la conceptualització, disseny i desenvolupament tecnològic de noves webs per a la difusió de la filosofia cata-

lana, les adreces temporals de les quals són les següents:

- <http://www.timeu.net/>

xarxatemàtica.htm

Web de la xarxa temàtica «Història intel·lectual de la filosofia catalana», amb l'objectiu d'establir uns protocols que permetin la comunicació fluïda i continuada entre tots els membres de la comunitat de treball.

- <http://www.timeu.net/phcih.htm>

Web del projecte *Philosophy and Catalan Intellectual History*, amb l'objectiu de dissenyar i implementar un lloc web que permeti explicar el projecte i que reuneixi els recursos humans de què disposa el projecte, això és, els editors i els col·laboradors. A més, permet una descripció detallada dels pensadors i dels filòsofs que fan part del contingut del projecte. Té una clara vocació de projecció internacional.

- <http://www.timeu.net/>

filosofiacatalana.htm

Web de la revista *Filosofia Catalana* (en el moment de redactar aquesta memòria, en període de proves), amb l'objectiu d'implementar una publicació pe-

riòdica reforçada per un sistema de cerca que funciona con un arxiu d'articles, o base de dades, amb vocació d'augmentar amb el temps. La revista té per finalitat publicar els resultats del treball dels diferents grups, així com també aportacions individuals. Els textos aniran conformant el cos de bibliografia especialitzada, a la qual un iniciat en la matèria podrà accedir sense haver d'esmerçar esforços inútils.

Publicacions

Anuari de la Societat Catalana de Filosofia, núm. 15 (2003). 209 p.

BOADA, Ignasi. *El treball de Hegel durant el període de Frankfurt (1797-1800)*.

Barcelona: Institut d'Estudis Catalans. Societat Catalana de Filosofia, 2004. [Extret de l'Anuari de la Societat Catalana de Filosofia, núm. 14]

Després de molts anys de lluitar-hi, el català està representat al *Repertoire Bibliographique de Louvain* i al *Philosopher's Index*, tal vegada els dos millors repertoris bibliogràfics en filosofia, juntament amb l'Anuari i la revista *Comprendre*.

Societat Catalana de Física

Any de fundació: 1986*

JUNTA DIRECTIVA

President: JOSEP M. PONS I RÀFOLS
Vicepresidenta: NÚRIA FERRER I ANGLADA
Secretari: AGUSTÍ POCH I PARÉS
Tresorer: IGNASI JUVELLS I PRADES
Vocals: JORDI ANDREU I BATALLÉ
ALBERT BRAMON I PLANAS
JOSEP CALDERER I CARDONA
JAUME ESTEVE I TINTÓ
FRANCESC GACIA I ESCAPA
ANTONI GIRÓ I ROCA
IGNASI LABASTIDA I JUAN
JOSEP LLOSA I CARRASCO
XAVIER MAGRANS I FONTRODONA
JOAN A. PADRÓ I CÀRDENAS
FRANCESC PI I VILA
ROSER PINTÓ I CASULLERAS
ANTONI ROCA I ROSELL
FRANCESC SALVAT I GAVALDÀ
SANTIAGO SURIÑACH I CORNET
RAMON VILASECA I ALAVEDRA

Delegat: DAVID JOU I MIRABENT

Nombre de socis: 407

* Anteriorment, aquesta societat filial era una secció de la Societat Catalana de Ciències Físiques, Químiques i Matemàtiques, fundada el 1932.

Any Mundial de la Física 2005

El darrer trimestre de 2004 la Societat Catalana de Física (SCF) va promoure la constitució de la Comissió per a l'Any Mundial de la Física a Catalunya. L'han format la Societat Catalana de Física i la Societat Catalana d'Història de la Ciència i de la Tècnica, filials de l'Institut d'Estudis Catalans, la Universitat Autònoma de Barcelona, la Universitat de Barcelona i la Universitat Politècnica de Catalunya, CosmoCaixa, el Museu Nacional de la Ciència i de la Tècnica de Catalunya, la Fundació Catalana per a la Recerca i la Innovació, i l'Associació de Professores i Professors de Física i Química de Catalunya.

Les principals activitats realitzades per la SCF que han comptat amb la participació d'aquesta Societat són les següents:

— Dintre de la Comissió per a l'Any Mundial de la Física a Catalunya, ha col·laborat en la creació de la pàgina web <http://www.amf2005.org>, que ha informat sobre les activitats que es desenvolupaven a Catalunya relacionades amb l'Any de la Física. Igualment, com a membre de la Comissió, ha organitzat l'acte «La Física a Catalunya», que va tenir lloc el dia 27 d'abril de 2005 al Parlament de Catalunya. La transcripció de les sessions d'aquella jornada es pot trobar a la pàgina web esmentada.

— Ha organitzat una campanya amb Transports Metropolitans de Barce-

lona, que consistí en la instal·lació de cartells (de quatre models diferents) referents a fets de la física, com el Big Bang, l'anomenada *paradoxa dels bessons* en relativitat espacial, la descomposició espectral de la llum en l'arc de Sant Martí, i la determinació per Cavendish de la massa de la Terra. Actualment, la SCF està fent una edició d'aquests cartells per trametre-la, juntament amb d'altres que ara s'estan preparant, als centres de secundària.

— Ha participat en la producció de l'obra de teatre *Els físics*, de Friedrich Dürrenmatt, que es farà del 13 de setembre al 9 d'octubre de 2005 al teatre Tantarantana.

— Ha fet una edició extra de la *Revista de Física*, dedicada a Einstein.

— Ha publicat el llibre *1905: El jove Einstein en català*, que inclou quatre articles d'Einstein, en versió original, i la traducció catalana corresponent, a més d'estudis introductoris de cada un dels articles essencials d'Einstein del 1905.

— Ha organitzat, conjuntament amb la Societat Catalana de Matemàtiques, una jornada sobre física i matemàtiques, celebrada a la seu de l'Institut d'Estudis Catalans el 3 de juny.

— Ha participat en la preparació de l'exposició «La màgia dels superconductors», que es farà al Palau Moja, a Barcelona, del 5 a l'11 de novembre de 2005. L'exposició també es farà a Tarragona, Ripoll, Cerdanyola, Lleida i Terrassa.

— Ha participat en l'exposició

«Física de l'estètica», que recorre diverses poblacions, com Girona, Santa Coloma de Farners, Vilanova i la Geltrú, l'Hospitalet, Barcelona, Tarragona, el Vendrell, Mollerusa, Tàrraga.

— Ha participat en l'elaboració de les jornades «Física de l'estètica», previstes a l'edifici de la Pedrera (Barcelona), els dies 6 i 7 de setembre de 2005.

— Ha promogut la difusió del llibre *Petita història d'Albert Einstein*, escrit per Antoni Roca, membre de la SCF, i il·lustrat per Pilarin Bayés.

— Ha repetit l'experiència de les esferes de Magdeburg a Terrassa, Tarragona, Manresa, i és previst de fer-la a més llocs.

— Ha col·laborat en l'elaboració de la *materclass* «Hands on particle physics», coordinada pel CERN (European Particle Physics Outreach Group) i destinada a alumnes de batxillerat.

— Ha col·laborat en les activitats que s'han dut a terme als centres de secundària, com l'experiència d'Eratòstene de la mesura del radi de la Terra (23 centres i 674 alumnes inscrits) i una experiència per a la determinació de la constant de Planck (55 centres i 827 alumnes inscrits).

— Ha participat també en el comitè organitzador de les activitats dutes a terme a CosmoCaixa per a aquesta ocasió.

— Ha organitzat, juntament amb la Societat Catalana d'Història de la Ciència i de la Tècnica, el cicle de conferèn-

cies «Homenatge a Einstein», realitzat a la seu de l'Institut d'Estudis Catalans els dies 9 i 11 de març de 2005.

— Com a material de difusió, ha editat cartells, tríptics, i uns magnets amb el lema adoptat per a l'Any de la Física «La física és a la base de tot».

— Ha convocat, expressament per a aquest any, un premi de narrativa vinculada a la física, que es concedirà el 16 de desembre de 2005.

XX Trobades Científiques

de la Mediterrània: «Fotònica: ciència i tecnologia de la llum»

Maó, del 26 al 28 de setembre de 2004. Les Trobades Científiques de la Mediterrània, que organitzen cada any la Societat Catalana de Física i la Secció de Ciència i Tècnica de l'Institut Menorquí d'Estudis amb el suport de diverses institucions acadèmiques del seu àmbit lingüístic, tenen com a objectiu principal proveir un marc adequat a l'intercanvi d'experiències i de coneixements sobre un tema actual de recerca. A més de constituir un fòrum científic, contribueixen a facilitar la relació i la comunicació entre els científics i els tecnòlegs de l'entorn més proper.

El comitè executiu organitzador de les Trobades va estar format per Ramon Corbalán (Universitat Autònoma de Barcelona, UAB) i Lluís Torner (Universitat Politècnica de Catalunya, UPC, i Institut de Ciències Fotòniques, ICFO).

Les institucions i els membres que van participar en el comitè científic són: la UPC-ICFO, Lluís Torner; la UAB, Ramon Corbalán; la Universitat de Barcelona (UB), Artur Carnicer; la UPC, Ramon Vilaseca; la Universitat de les Illes Balears (UIB), Maxi San Miguel; la Universitat Rovira i Virgili (URV), Francesc Díaz; la Universitat de València (UV), Miguel Andrés; la Universitat Politècnica de València (UPV), Javier Martí; la Universitat Jaume I (UJI), Vicent Climent; la Universitat d'Alacant (UA), Immaculada Pascual, i el Consell Superior d'Investigacions Científiques (CSIC), Francisco Mesguer.

Programa

Diumenge, 26 de setembre de 2004

— «The European Space for Higher Education: A Catalan Perspective», a càrrec de Ramon Vilaseca i Alavedra, director general d'Universitats, Departament d'Universitats, Recerca i Societat de la Informació (DURSI), Generalitat de Catalunya.

Dilluns, 27 de setembre de 2004

— «Colloidal crystals as photonic crystals», a càrrec de Francisco Mesguer, Centro Tecnológico de Ondas, CSIC, i UPV.

— «Optical fibre components based on Bragg gratings and microstructured fibres», a càrrec de Miguel V. Andrés, UV.

— «Laser radar techniques for remote sensing of the atmosphere», a càrrec d'Adolf Comerón, UPC.

— «Optical parametric oscillators: Fundamentals and applications», a càrrec de Majid Ebrahim-Zadeh, ICFO.

Dimarts, 28 de setembre de 2004

— «Ultrashort laser fields: Fundamentals and applications», a càrrec de Luis Roso, Universitat de Salamanca.

— «Quantum computing with optical microtraps», a càrrec de Jordi Mompert, UAB.

— «New laser materials: Fabrication and characterization», a càrrec de Francesc Díaz, URV.

— «Optical communications with synchronized chaotic lasers», a càrrec de Pere Colet, Institut Mediterrani d'Estudis Avançats (IMEDEA), CSIC i UIB.

Un dels objectius d'aquesta Trobada, que es va assolir plenament, va ser reunir a Maó un gran nombre d'estudiants de doctorat i investigadors joves en el camp de la fòtonica, que a més d'assistir a les conferències tutorialis en els diferents àmbits d'aquest camp van tenir la possibilitat d'exposar els continguts de les seves investigacions davant un públic d'experts, en una sessió de pòsters, visibles per als assistents des de l'inici de la Trobada.

Olimpíada de Física

Des de l'any 1996 la Societat Catalana de Física organitza la fase catalana de l'O-

limpiada Internacional de Física (<http://www.scf-iec.org>). L'objectiu és realitzar un procés de selecció entre els estudiants d'ensenyament secundari (2n de batxillerat) amb bones aptituds per a la comprensió de la física. Cada any, els estudiants seleccionats representen el conjunt de districtes universitaris catalans en la fase espanyola d'aquesta Olimpíada. Amb la voluntat d'estalviar desplaçaments, s'ha optat, des de l'any 2000, per efectuar les proves de selecció a Barcelona, Girona, Lleida i Tarragona.

Les proves de selecció es van celebrar el dia 4 de febrer de 2005 simultàniament a la Facultat de Física de la Universitat de Barcelona, a l'Escola Politècnica Superior de Lleida, a la Facultat de Química de la Universitat de Tarragona i a la Facultat de Ciències de la Universitat de Girona. En total s'hi van presentar cent quinze estudiants de més de cinquanta centres d'ensenyament secundari de tot Catalunya. Després d'una acurada revisió de les proves, la Comissió va seleccionar, per a la fase final, dotze estudiants com a representants de les universitats catalanes.

Els estudiants van rebre de mans del president de la Societat Catalana de Física, en un acte públic celebrat el dia 25 de febrer de 2005, a la seu de l'IEC, el diploma acreditatiu de la seva selecció i també un petit obsequi consistent en un lot de llibres de física, que serviran per a ajudar a complementar la formació d'a-

quests estudiants en el seu futur ensenyament universitari.

La fase espanyola se celebrà a la Universitat d'Almeria de l'1 al 4 d'abril de 2005. L'actuació dels estudiants catalans va ser notable, i aconseguí una medalla d'or, tres medalles d'argent, tres medalles de bronze i tres mencions d'honor.

És digne d'esment el bon ambient entre tots els estudiants que es van desplaçar a Almeria, els quals valoraren molt positivament les experiències viscudes, que serviran per a fomentar encara més el seu interès envers la física.

Medalla d'or:

— Miquel Teixidi Roman

Medalla d'argent:

— Marcel Tejedor Banyeres

— Albert Sierra Noguera

— Jordi Noguera Alcocer

Medalla de bronze:

— Esteve Sabà Martínez

— Enric Lafuente Hernández

— Sergi Oller Moreno

Menció d'honor:

— Eudald Pujol Buxi

— Juan Gonzalez Fraile

— Pol Velasco Planes

La fase internacional es va celebrar a Salamanca entre els dies 3 i 12 de juliol de 2005.

Activitats científiques

Cicle de conferències «Física oberta»

El divendres 5 de novembre de 2004, a la Sala Prat de la Riba de la seu de l'IEC,

La SCF va fer la conferència inaugural del curs 2004-2005, conjuntament amb un acte de commemoració del cinquantenari del Centre Europeu per a la Recerca Nuclear (CERN). Prèviament a la conferència inaugural va haver-hi els parlaments següents:

— «13 anys de l'Institut de Física d'Altes Energies», a càrrec d'Enrique Fernández, director de l'Institut de Física d'Altes Energies (IFAE).

— «Els experiments al futur Large Hadron Collider (LHC) del CERN», a càrrec de Lluís Garrido, catedràtic de Física Teòrica de la Universitat de Barcelona.

La conferència inaugural fou «50 years of theoretical physics at CERN», i la impartí Gabriele Veneziano, de la divisió teòrica del CERN.

La resta de conferències del cicle foren:

— «Energia solar fotovoltaica», a càrrec de Jordi Andreu Batallé, del Departament de Física Aplicada i Òptica de la Universitat de Barcelona. Dijous, 24 de febrer de 2005, sala de graus de la Facultat de Física de la Universitat de Barcelona.

— «La física en l'origen i el futur de la biologia molecular», a càrrec de Pere Puigdomènech Rosell, del Laboratori de Genètica Molecular Vegetal, del CSIC - Institut de Recerca i Tecnologia Agroalimentàries (IRTA), i de l'Institut de Biologia Molecular de Barcelona (IBMB) -

CSIC. Dimarts, 8 de març de 2005, sala de graus de la Facultat de Física de la Universitat de Barcelona.

— «The Quantum Computer: Dream and Reality», a càrrec de Rainer Blatt, de l'Institut de Física Experimental de la Universitat d'Innsbruck, i de l'Institute for Quantum Optics and Quantum Information de l'Austrian Academy of Science. Dilluns, 11 d'abril de 2005, Sala Prat de la Riba de la seu de l'IEC.

— «La cristallització de la termodinàmica fenomenològica de R. J. Clausius», a càrrec d'Ulisses Moulines, director de l'Institut de Filosofia, Lògica i Teoria de la Ciència de la Universitat de Munic. Dijous, 5 de maig de 2005, sala de graus de la Facultat de Física de la Universitat de Barcelona.

*Cicle de conferències sobre
«Els premis Nobel de l'any 2004»*

Organitzat per la Secretaria Científica de l'Institut d'Estudis Catalans. Tingué lloc el dimecres, 15 de desembre de 2004, a la seu de l'IEC.

El Premi Nobel de Física de l'any 2005 fou concedit a David J. Gross, H. David Politzer i Frank Wilcec pel descobriment de la llibertat asimptòtica dins la teoria de la interacció forta. Aquest premi donà lloc a la conferència «De l'esclavitud a la llibertat gràcies a una derivada», a càrrec de Santiago Peris, de la Universitat Autònoma de Barcelona.

Cicle de conferències sobre

«L'aire i el medi»

Organitzat per la Secretaria Científica de l'Institut d'Estudis Catalans. Tingué lloc el dilluns, 21 de febrer de 2005, i el dimecres, 2 de març de 2005, a la seu de l'IEC.

— «És una ciència exacta, la meteorologia?», a càrrec de Bernat Codina Sánchez, del Departament d'Astronomia i Meteorologia de la Universitat de Barcelona.

— «Podem veure el canvi del clima?», a càrrec de Josep Enric Llebot Rabadri, del Departament de Física de la Universitat Autònoma de Barcelona.

Cicle de conferències «Homenatge a Einstein», amb motiu de l'Any Mundial de la Física

Organitzat conjuntament amb la Societat Catalana d'Història de la Ciència i de la Tècnica.

Aquest cicle de conferències es va fer a la Sala Prat de la Riba de la seu de l'Institut d'Estudis Catalans.

Dimecres, 9 de març de 2005

— «Einstein i la premsa: construcció i usos d'una icona científica contemporània», a càrrec de Xavier Roqué, de la Universitat Autònoma de Barcelona.

— «Einstein a Barcelona el 1923: ciència i democràcia», a càrrec d'Antoni Roca i Rosell, de la Universitat Politècnica de Catalunya.

Divendres, 11 de març de 2005

— «Relativitat i concepció del món», a càrrec de Josep Manel Parra, de la Universitat de Barcelona.

— «Mecànica quàntica i concepció del món», a càrrec d'Albert Bramon, de la Universitat Autònoma de Barcelona.

Participació a la Universitat Catalana d'Estiu

La Societat Catalana de Física organitza la programació de l'àrea de ciència i tecnologia de la Universitat Catalana d'Estiu. Tenint en compte que l'any 2005 fou declarat l'Any Mundial de la Física amb motiu de la publicació dels articles fonamentals d'Einstein, el tema escollit ha estat: *Relativitat i els altres treballs d'Einstein del 1905*, amb un total de quinze hores lectives (del 22 al 26 d'agost de 2005). Coordinadora: Núria Ferrer, de la Universitat Politècnica de Catalunya.

— «Relativitat per a principiants: espai-temps, paradoxes i $E = mc^2$ », a càrrec d'Albert Bramon, del Departament de Física de la Universitat Autònoma de Barcelona.

— «E-1 - El jove Einstein: aspectes biogràfics», a càrrec d'Emma Sallent, del Departament de Física Fonamental de la Universitat de Barcelona.

— «E-2 - Einstein a Barcelona el 1923: ciència, amabilitat i calidesa», a càrrec d'Emma Sallent, del Departament

de Física Fonamental de la Universitat de Barcelona.

— «E-3 - Molècules: les enigmàtiques danses brownianes», a càrrec d'Emma Sallent, del Departament de Física Fonamental de la Universitat de Barcelona.

— «Relativitat general: podem veure com la gravetat corba l'espai!», a càrrec d'Alberto Lobo, de l'Institut d'Estudis Espacials de Catalunya (CSIC).

— «Ones o partícules? L'efecte fotoelèctric, interpretació d'Einstein del 1905», a càrrec de Núria Ferrer, del Departament de Física Aplicada de la Universitat Politècnica de Catalunya.

— «Una aplicació real de la relativitat: GPS, cal realment fer les diferents correccions relativistes?», a càrrec de Víctor Grau, del Departament d'Estructura i Constituents de la Matèria de la Universitat de Barcelona.

Premis

Premi Jordi Porta i Jué per a estudiants
Premi instituit l'any 1962 i ofert a un treball d'investigació, bibliogràfic o d'assaig sobre física. Aquest curs es convocà per quaranta-dosena vegada. La ponència, formada per Albert Bramon i Planas, Iouri Koubychine i Francesc Salvat i Galvà, va acordar per unanimitat atorgar el Premi Jordi Porta i Jué de la Societat Catalana de Física a Zeus Martí Díaz, pel treball *Millores en el disseny magnètic en dues dimensions d'imants convencionals*

per a sincrotrons. La dotació del premi és de mil euros (1.000 €) i es poden concedir fins a dos accèssits. També va atorgar tres accèssits als treballs (per ordre alfabètic dels autors): *Sistema experimental de caracterització d'un modulador ferroelèctric per mètodes el·lipsomètrics*, de Jordi Andilla i Salla; *Cavendish i la mesura de G*, d'Oriol Arteaga Barriol, i *Tècniques d'unitarització quiral en l'estudi de la interacció mesó-barió: el pentaquark Θ^+* , d'Arnau Rios Huguet.

El premi es lliurà durant l'acte d'entrega de premis de l'IEC el 22 d'abril de 2005.

Premis per als treballs de recerca de batxillerat

La Societat Catalana de Física convocà per tercera vegada aquests premis, amb l'objectiu d'estimular la redacció de treballs d'iniciació a la recerca sobre temes de física. Aquests premis van adreçats als estudiants de batxillerat. S'hi van presentar trenta treballs, molt ben elaborats.

A proposta del jurat, format per membres de la SCF, s'acordà no atorgar el premi de caire històric i de documentació, i atorgar només un accèssit al treball *L'evolució de les teories de l'Univers, segles XVI-XVIII*, de l'estudiant Francisco González Pla, del Col·legi Sagrada Família de Gavà, fet sota la direcció del professor tutor Julio Pérez Tudela. D'altra banda, el jurat atorgà el premi de tipus teòric i/o experimental al treball *Quatre*

experiments didàctics de física amb làser per a 2n de batxillerat, de l'estudiant Tatiana Pérez Soriano, de l'IES Pere Vives Vich d'Igualada, fet sota la direcció del professor tutor Marcel Jorba Jorba, i un accèssit al treball *Com escalfa el forn de microones*, de l'estudiant Albert Mesres Sugrañes, del Col·legi Pare Manyanet de Barcelona, fet sota la direcció del professor tutor José Manuel López Mejías.

Publicacions

La Societat Catalana de Física publica dos números cada any de la *Revista de Física*. Aquesta revista d'alta divulgació en física, que fa catorze anys que s'edita, té un alt grau d'acceptació entre tots els

físics de parla catalana i ha permès una connexió més gran entre la comunitat científica, així com un coneixement acurat del que fan companys escampats pertot arreu. Un altre aspecte que cal assenyalar és que la continuïtat i la seriositat de la publicació han servit per a donar a conèixer la Societat Catalana de Física a llocs i persones als quals no hauria estat fàcil arribar per uns altres camins.

Revista de Física, núm. 27 (2n semestre 2004): *AMF2005 a Catalunya*.

Revista de Física, núm. 28 (1r semestre 2005): *Becaris: l'abús d'una figura docent?*

Societat Catalana de Química

Any de fundació:

1986*

JUNTA DIRECTIVA

President:

ÀNGEL MESSEGUER PEYPOCH

Secretari:

ANTONI RIERA I ESCALÉ

Tresorera:

JOSEFINA GUITART I MAS

Publicacions:

PERE ALEMANY I CAHNER

Vocals:

JOAN CARLES ÀLVAREZ REY

ROSA CABALLOL I LORENZO

RAMON CANELA I GARAYOA

JAUME FARRÀS I SOLER

MANUELA HIDALGO MUÑOZ

ERIC JOVER I COMAS

SANTIAGO OLIVELLA I NELLO

LLUÍS PAGÈS I SANTACANA

CRISTINA PALET I BALLÚS

ANTONI PLANAS I SAUTER

ORIOI ROSSELL I ALFONSO

CONCEPCIÓ ROVIRA I ANGULO

Delegada de l'IEC:

PILAR GONZÁLEZ DUARTE

Nombre de socis:

530 ordinaris

74 estudiants

* Anteriorment, aquesta societat filial era una secció de la Societat Catalana de Ciències Físiques, Químiques i Matemàtiques, fundada el 1932.

Assemblea General ordinària

El 9 de desembre de 2004 se celebrà l'Assemblea General de socis.

El 3 de març de 2005 se celebrà l'Assemblea General ordinària de

socis de la Societat Catalana de Química (SCQ), on es procedí a la votació per a la renovació de càrrecs; resultà elegida per unanimitat l'única candidatura presentada, i la Junta de Govern

restà constituïda de la manera indicada més amunt.

Debats de química

Dissetè debat

El 4 de maig de 2005 se celebrà a l'Institut d'Estudis Catalans el debat «Física i química “en línia”». Les ponències presentades varen ser les següents:

— «Utilitzar miniaplicacions per ensenyar física», a càrrec de Xavier Bohigas i Hanoher, Departament de Física i Enginyeria Nuclear, Universitat Politècnica de Catalunya.

— «Entre la pizarra y la probeta: Internet en la enseñanza de la química», a càrrec de José Luis Cebollada Gracia, IES Joaquín Costa de Carinyena, Saragossa.

— «Són útils els webquests per desenvolupar el currículum de física i química a secundària?», a càrrec de Carmen Fernández Hierro, IES Salvador Dalí, el Prat de Llobregat, i Josep Coromines, Escola Pia de Sitges.

Química, avui

Dins d'aquest cicle orientat a l'actualització de continguts curriculars per a professorat de ciències, s'ha organitzat conjuntament amb l'Institut de Ciències de l'Educació la conferència «La contaminació química i radioquímica de l'embassament de Flix: origen i abast del problema», a càrrec de Joan O. Grimalt, Institut d'Investigacions Químiques i Ambientals de Barcelona, Consell Supe-

rior d'Investigacions Científiques (CSIC). La conferència ha tingut lloc el 23 de febrer de 2005, a l'Institut d'Estudis Catalans.

Jornades científiques

En aquest tipus de jornades, diferents ponents exposen el seu punt de vista respecte a un tema ampli i, sovint, polèmic. En aquest últim any s'han organitzat les següents:

El món de la xocolata: aspectes històrics, tecnològics, fisicoquímics i organolèptics
Aula magna, edifici Torre dels Frares, Universitat de Vic, 10 de novembre de 2004. El programa constà de les conferències següents:

— «Del cacau a la xocolata», a càrrec de Jaume Soldevila, director de la planta pilot Chocovic, SA.

— «La química de la xocolata», a càrrec de Ramon Morató, mestre xocolater i director de l'Aula Chocovic, i de Consol Blanch, química, Universitat de Vic.

— «La xocolata: aromes, gustos i textures», tast col·lectiu coordinat per Ramon Morató i Consol Blanch.

La física i la química en la transició entre la secundària i els estudis superiors

Sala Prat de la Riba, Institut d'Estudis Catalans, 17 de novembre de 2004. Jornada organitzada conjuntament amb la Societat Catalana de Física i l'Associació de Professors de Física i Química de Ca-

talunya. El programa va incloure les conferències següents:

— «La física i la química en els estudis superiors de l'àmbit científic i tècnic. La química en les enginyeries», a càrrec de José Ignacio Iribarren Laco, Departament d'Enginyeria Química, Universitat Politècnica de Catalunya.

— «És diferent la física per a les ciències de la vida i per a les ciències ambientals?», a càrrec de Josep Enric Llebot Rabagliati, catedràtic de Física de la Matèria Condensada, Universitat Autònoma de Barcelona.

— «Famílies de cicles formatius de grau superior que requereixen coneixements de física i de química», a càrrec de Miquel Barnés Cirera, Escola del Treball de Barcelona, i de Mercè Jubierre Albir, Institut Municipal Narcís Monturiol, Barcelona.

— «Espai europeu d'ensenyament superior», a càrrec de Joan Àngel Padró Cárdenas, Departament de Física Fonamental, Universitat de Barcelona.

— «La nova ordenació curricular dels batxillerats científicotècnics. La prova general de batxillerat», a càrrec de Josepa Corominas Baulenas, subdirectora general d'Ordenació Curricular i Programes Educatius, Departament d'Educació, i de Concepció Mayós Servet, cap del Servei d'Ordenació Curricular, Departament d'Educació.

— «Futur de les proves d'accés a la universitat», a càrrec de Francesc Pe-

dro García, coordinador de les PAU de Catalunya.

El debat «El futur de les relacions secundària - estudis superiors davant la nova legislació» va cloure la jornada.

Autoassemblatge d'estructures supramoleculares

Sala Prat de la Riba, Institut d'Estudis Catalans, 25 de gener de 2005. Aquesta jornada es va organitzar amb la col·laboració de la Societat Catalana de Biologia. El programa constà de les conferències següents:

— «Nanotubos orgánicos formados mediante procesos de autoensamblaje molecular: diseño, síntesis y propiedades», a càrrec de Juan Granja, Facultat de Química, Universitat de Santiago de Compostella.

— «Assemblatge de nanomaterials utilitzant derivats de l'ADN», a càrrec de Ramon Eritja, Institut de Biologia Molecular de Barcelona, CSIC.

— «Processos d'assemblatge molecular en el funcionament de virus», a càrrec d'Ignasi Fita, Institut de Biologia Molecular de Barcelona, CSIC.

— «La chaperonina eucariòtica CCT, una nanomàquina que pliega proteïnes», a càrrec de José María Valpuesta, Centre Nacional de Biotecnologia, Madrid.

La jornada acabà amb un debat sobre les perspectives de futur en materials i biociències, amb la participació dels ponents.

Anàlisi química en la indústria farmacèutica

Sala de graus, Facultat de Medicina, Universitat Autònoma de Barcelona, 12 de maig de 2005. Jornada transmesa per videoconferència a la Universitat de Girona, la Universitat Rovira i Virgili i l'Institut Químic de Sarrià.

— «El químic analític en la indústria farmacèutica: una visió global», a càrrec de Teresa Vaquero, Boehringer Ingelheim España, SA.

— «Resonancia magnética nuclear en la industria farmacéutica: una técnica “atractiva”», a càrrec de Jordi Belloc, Grup Uriach.

— «Espectrometria de masses en la indústria farmacèutica: d'un luxe a una necessitat», a càrrec de Francesc Carrera, Almirall, SA.

Conferències

— Dintre del cicle de conferències sobre «Els premis Nobel de l'any 2004», que organitza la Secretaria Científica de l'Institut d'Estudis Catalans amb la col·laboració de diverses societats filials, en la sessió corresponent a la SCQ, el 13 de desembre de 2004, Erwin Knecht, de l'Institut d'Investigacions Citològiques, Fundació Valenciana d'Investigacions Biomèdiques, parlà sobre «La degradación de proteínas mediada por ubiquitina: ¿cómo se reconocen las proteínas celulares que deben destruirse?», en relació amb els treballs desenvolupats per Aaron

Ciechanover, Avram Hershko i Irwin Rose que els portaren a guanyar el Premi Nobel de Química 2004.

— «La contaminació del medi atmosfèric urbà: un repte de futur», a càrrec de Josep Maria Bayona, Institut de Biologia Molecular de Barcelona, Consell Superior d'Investigacions Científiques. Conferència inclosa en el cicle «L'aire i el medi», que organitzà la Secretaria Científica de l'IEC. Institut d'Estudis Catalans, 7 de març de 2005.

— «El viajero científico. Un químico novelista se interna en el mundo de la gran ciencia», a càrrec de Carlos Chimal, narrador i escriptor científic mexicà. Conferència organitzada juntament amb la Secretaria de Relacions Exteriors del Govern de Mèxic i el Consolat General de Mèxic. Barcelona, 15 de març de 2005.

— «L'efecte bífidus i els ingredients funcionals en l'alimentació», a càrrec de Manel Cirici i Gasch, director comercial d'ORAFI España. Sala d'actes de la Llacuna, Andorra la Vella, 7 d'abril de 2005.

IV Memorial Enric Casassas

La Societat Catalana de Química va participar en la celebració del IV Memorial Enric Casassas, el qual en aquesta ocasió es va fer ressò de la nanotecnologia, entesa com una nova àrea capaç de canviar-ho tot: la medicina i la cirurgia, la potència de la informàtica, els subminist-

traments de l'energia, els vehicles i moltes coses més que ni imaginem. Barcelona, 16 de desembre de 2004.

Commemoracions

Bicentenari de la fundació de l'Escola Química de la Junta de Comerç

El 17 de maig de 2005 s'organitzà conjuntament amb la Cambra de Comerç i la Societat Catalana d'Història de la Ciència i de la Tècnica la celebració d'aquest bicentenari. L'obertura de l'acte va ser a càrrec de Josep Manuel Basáñez, vicepresident primer de la Cambra de Comerç de Barcelona; Àngel Messeguer, president de la Societat Catalana de Química, i Antoni Roca, president de la Societat Catalana d'Història de la Ciència i de la Tècnica. També hi intervingueren Miquel Cassiot, de l'Institut Químic de Sarrià, i Agustí Nieto-Galán, de la Universitat Autònoma de Barcelona.

En acabar l'acte es va lliurar als assistents un exemplar de l'edició facsimil del text original del *Discurso de abertura de la Escuela Gratuita de Química en la Real Junta de Comercio del Principado de Cataluña (1805)*.

Acte de commemoració

del vuitantè aniversari

del Dr. Josep Castells i Guardiola

Es va celebrar el 30 de maig de 2005 a la Sala Prat de la Riba de l'Institut d'Estudis Catalans, conjuntament amb

la Reial Acadèmia de Ciències i Arts de Barcelona.

En aquest acte, glossaren l'exemplar trajectòria docent i investigadora de Josep Castells Francesc Sánchez Ferrando, catedràtic de Química Orgànica de la Universitat Autònoma de Barcelona; Fernando Albericio, catedràtic de Química Orgànica de la Universitat de Barcelona; Santiago Olivella, professor d'investigació del Consell Superior d'Investigacions Científiques, i Josep Font, catedràtic de Química Orgànica de la Universitat Autònoma de Barcelona.

En finalitzar l'acte es lliurà a Josep Castells una placa commemorativa.

Premis

Premi per a estudiants

El premi per a estudiants de la Societat Catalana de Química fou instituit l'any 1962 i és ofert a una treball d'investigació, bibliogràfic o d'assaig sobre química. Aquest curs es convocà per quarantadocena vegada. El 2004, fou atorgat a Ainara Nova Flores pel treball *Activació de l'enllaç C-F per atac nucleòfil de l'anell {Pt₂S₂}*.

Així mateix, va acordar atorgar un accésit a Anna Torrent i Palomeras pel treball *Macrocicles nitrogenats de quinze membres que contenen triples enllaços. Estudi de la seva complexació amb pabladi (0) i de la seva cicloisomerització amb diferents metalls de transició*.

*Convocatòria del Premi a la Taula
Periòdica «en Línia»*

Atès que la Societat Catalana de Química encara no disposa d'una taula periòdica interactiva en línia, ha decidit convocar un premi per a la confecció d'aquesta taula, adreçat a estudiants de batxillerat i de cicles formatius de grau mitjà. La taula premiada, sempre que a criteri de la Societat Catalana de Química reuneixi els nivells de qualitat i originalitat adequats, passarà a ser la taula periòdica «en línia» oficial de la SCQ. El premi té una dotació de 1.200 euros.

Presentació de llibres

*Magnituds, unitats i símbols en química
física de la Unió Internacional de Química
Pura i Aplicada*

El dia 24 de gener es va fer la presentació del llibre a càrrec de Salvador Alegret i Sanromà i del traductor de l'obra, Josep M. Costa i Torres, a la seu de l'Institut d'Estudis Catalans. També hi intervingué Rosa Colomer i Artigas, directora del TERMCAT, Centre de Terminologia, que impartí la conferència

«La terminologia de la química en català».

*Col·lecció «Clàssics de la Química»
i del primer llibre d'aquesta col·lecció,*

L'àtom i la molècula, de Gilbert N. Lewis

El dia 17 de març va fer la presentació de la col·lecció i del llibre Pere Alemany, promotor i responsable de la col·lecció, i Josep Castells, autor de la traducció i la introducció del llibre. També intervingueren en l'acte Santiago Álvarez Reverter, catedràtic del Departament de Química Inorgànica de la Universitat de Barcelona, amb la conferència «Vigència de les estructures de Lewis al segle XXI», i Joan Juli Bonet Sugrañes, director de Transferència de Tecnologia de l'Institut de Recerca i Tecnologia Agroalimentàries amb la conferència «Gilbert Newton Lewis i l'entusiasme».

Publicacions

Revista de la Societat Catalana de Química, núm. 5 (2004).

LEWIS, Gilbert N. *L'àtom i la molècula*.
(Clàssics de la Química; 1)

Societat Catalana de Matemàtiques

Any de fundació:	1986*
JUNTA DIRECTIVA	
President:	CARLES CASACUBERTA I VERGÉS
Vicepresident:	JOSEP GRANÉ I MANLLEU
Secretari:	JOSEP MARIA FONT I LLOVET
Tresorer:	JOAN CARLES ARTÉS I FERRAGUD
Vocals:	JAUME AMORÓS I TORRENT MARTÍ CASADEVALL I POU ANTONI GOMÀ I NASARRE IGNASI MUNDEL I RIERA CARLES ROMERO I CHESA ORIOI SERRA I ALBÓ ENRIC VENTURA I CAPELL JOAN VERDERA I MELENCHÓN
Delegat de l'IEC:	JOAN GIRBAU I BADÓ
Nombre de socis:	1.007

* Anteriorment, aquesta societat filial era una secció de la Societat Catalana de Ciències Físiques, Químiques i Matemàtiques, fundada el 1932.

Al llarg d'aquest curs la Junta Directiva de la Societat Catalana de Matemàtiques (SCMAT) s'ha reunit en set ocasions.

Comitès*Comitè Científic*

Lluís Alsedà i Soler, Joaquim Bruna i Floris, Àngel Calsina i Ballesta, Carles Currás i Bosch, Rosa Maria Miró i Roig,

Jordi Quer i Bosor, Marta Sanz i Solé, Oriol Serra i Albó.

Comitè d'Ensenyament

Claudi Alsina i Català, Marta Berini i López-Lara, Lluís Bibiloni i Matos, Martí Casadevall i Pou, Jordi Deulofeu i Pi-quet, Pilar Figueras i Mestres, Antoni Gomà i Nasarre, Joan Gómez i Urgellés,

Sílvia Margelí i Voelp, Carles Romero i Chesa, Josep Sales i Rufí.

Comitè de Publicacions

Jaume Amorós i Torrent, Josep Maria Font i Llovet, Oriol Serra i Albó, Enric Ventura i Capell, Pelegrí Viader i Canals.

Moviments de socis

Durant el curs acadèmic 2004-2005 s'han produït 35 altes de socis, cosa que significa un augment d'un 34 % respecte del curs anterior. D'altra banda, s'han donat de baixa un total de 42 socis. El nombre de socis en acabar el curs 2004-2005 és de 1.007.

Assemblea General

Va tenir lloc a la seu de l'Institut d'Estudis Catalans el dia 29 de juny de 2005.

Acte inaugural del curs acadèmic

Aquest acte, en el qual Juan José Nuño Ballesteros, degà de la Facultat de Matemàtiques de la Universitat de València, va donar una conferència sobre «Singularitats geomètriques de corbes i superfícies en espais euclidiàns», va tenir lloc el dia 27 d'octubre de 2005.

Segona Trobada SCMAT-FEEMCAT sobre l'Ensenyament de les Matemàtiques

Organitzada conjuntament amb la Federació d'Entitats per a l'Ensenyament de les Matemàtiques a Catalunya (FEEMCAT),

aquesta jornada va tenir lloc el dia 16 d'octubre de 2004 a l'IEC. El Comitè Organitzador va estar format per Joan Gómez Urgellés (coordinador), Isabel Bíttria, Carles Casacuberta, Jordi Deulofeu, Sílvia Margelí i Josep Sales. Les sessions del matí es varen dedicar a la memòria de Miguel de Guzmán. A la tarda es va fer un debat amb el títol «La formació del professorat de matemàtiques: d'infantil a la universitat», moderat per Carmen Azcárate, amb ponències de Carme Aymerich, Joan Badia, Carles Casacuberta, Jordi Deulofeu i Antoni Vila.

Primer Congrés Conjunt de Matemàtiques

RSME-SCMAT-SEIO-SEMA: MAT.ES 2005

Organitzat conjuntament per les quatre societats, va tenir lloc a la Universitat de València del 31 de gener al 4 de febrer de 2005. Rosa Maria Miró, membre del Comitè Científic de la SCMAT, participà en el Comitè Científic d'aquest congrés, que va constar de quinze conferències plenàries, vint sessions especials i dues sessions de pòsters.

Primer Congrés Txec-Català de Matemàtiques

Aquest congrés va ser el primer fruit del conveni de cooperació signat amb la Societat Matemàtica Txeca. Organitzat conjuntament per les dues societats, es va celebrar a Praga els dies 27 i 28 de maig

de 2005, i hi van assistir més de quaranta matemàtics catalans. El congrés es va centrar en sis temes en què ja existeixen contactes entre ambdues comunitats matemàtiques: anàlisi real i funcional, estadística computacional i anàlisi de dades, lògica, matemàtica discreta i combinatòria, teoria d'anells i de mòduls, i teoria d'homotopia.

Vuitena Trobada Matemàtica

La Trobada Matemàtica anual de la SCMAT enguany es va fer conjuntament amb la Societat Catalana de Física, i es va centrar en les interaccions entre matemàtica i física, amb motiu de la celebració de l'Any Mundial de la Física el 2005. Va tenir lloc a Barcelona el dia 3 de juny de 2005, i va constar de cinc conferències sobre el tema esmentat, a càrrec d'Emili Bagan, Ignasi Mundet, Roberto Emparan, Ignacio Pagonabarraga i Ramon Codina.

Curs sobre la calculadora simbòlica

WIRIS

El curs, que es va celebrar durant els mesos d'abril i maig de 2005, fou a càrrec d'Antoni Gomà i consistí en una part presencial a la Universitat Autònoma de Barcelona i una part telemàtica.

XLI Olimpíada Matemàtica

La SCMAT ha organitzat, com des de fa més de vint-i-cinc anys, les proves de la fase catalana d'aquesta competició inter-

nacional adreçada als alumnes de batxillerat, així com la participació dels seleccionats catalans a la fase espanyola, sota la coordinació de Josep Grané i Carles Romero. Les proves de la fase catalana van tenir lloc els dies 10 i 11 de desembre de 2004 a Barcelona, Girona i Lleida. El Tribunal, nomenat per la Junta Directiva, estigué format per Pelegrí Viader (president), Assumpció Echevarría i Joaquim Puig.

Els dies 21, 22 i 23 de març de 2005 es va celebrar a Santiago de Compostella la fase espanyola de l'Olimpíada, en la qual la representació catalana va tenir un gran èxit: dues medalles d'or (Miquel Teixidó i Pau Labarta), tres de plata (Marc Viñals, Alberto Camacho i Marc Sabaté) i una de bronze (Guillermo Vicente). Els dos medallistes d'or, juntament amb Marc Viñals, formaren part de l'equip espanyol que competí a l'Olimpíada Internacional a Mérida (Mèxic) el juliol.

La SCMAT ha organitzat com cada any unes sessions de preparació per tal de fomentar la participació en aquesta activitat i millorar-ne els resultats a Barcelona, Bellaterra, Girona, la Garriga, Lleida i Manresa.

VII Olimpíada Iberoamericana Universitària de Matemàtiques

Les proves de la part catalana es van celebrar, amb el concurs de la SCMAT, a la Universitat Politècnica de Catalunya, el 6 de novembre de 2004.

Desena prova Cangur

S'ha continuat aquesta prova de resolució de problemes en quatre nivells per a alumnes del segon cicle d'ESO i de batxillerat, que es realitza simultàniament a molts països d'Europa i a altres països, coordinada per l'associació Le Kangourou sans Frontières. Cal remarcar que la SCMAT participa en les trobades internacionals com a representant de Catalunya, i que s'encarrega també de la representació dels centres del País Valencià i les Illes Balears que hi participen. Com a tal entitat nacional, ha estat concedida a la SCMAT l'organització de la reunió anual d'aquesta associació de l'any 2006.

La Comissió Cangur de la SCMAT és presidida per Antoni Gomà, i en forma part Lluís Almor, Marta Berini, Martí Casadevall, Ramon Esteban, Antoni Gil, Josep Grané i Carles Romero. En la redacció de les proves hi van participar, a més, Arnau Mir i Llorenç Valverde (Illes Balears). Enguany la prova Cangur a les Illes Balears ha estat coordinada amb la de la SCMAT: han compartit la representació internacional i els enunciats de les proves, però han tingut un desenvolupament i un cartell de premis independents.

La prova va tenir lloc el 6 d'abril de 2005 simultàniament a més de cent seus diferents d'arreu del país, des de facultats universitàries o instituts de secundària fins a centres privats o locals cedits per ajuntaments, així com a la

Casa de Convalescència. Hi van participar 13.812 nois i noies de 450 centres diferents, ubicats a 198 municipis de tot Catalunya i el País Valencià, xifres que suposen un augment del 18,15% i del 10,83% respectivament, respecte de l'any anterior. La diversificació geogràfica de la participació també ha crescut, i s'han incorporat centres de les comarques més meridionals del País Valencià, de parla castellana.

Tant els premis com altres despeses involucrades en una activitat tan massiva es financen amb l'import de les inscripcions, amb subvencions d'entitats públiques (IEC, Generalitat, universitats), i la col·laboració de la casa Hewlett-Packard a través del distribuïdor Pont Reyes.

L'acte de lliurament de premis tingué lloc el 12 de maig de 2005 a l'auditori de l'edifici Vèrtex de la Universitat Politècnica de Catalunya. Hi van intervenir el conseller d'Universitats, Recerca i Societat de la Informació de la Generalitat de Catalunya, el director general d'Ordenació i Innovació Educativa de la Generalitat de Catalunya, el rector de la Universitat Politècnica de Catalunya, el president de la Secció de Ciències i Tecnologia de l'IEC, el president de la SCMAT i el coordinador de les proves, Antoni Gomà. En aquest acte, a més dels premis principals de cadascuna de les quatre categories, es van repartir els premis dels altres concursos adreçats als nois i noies

de secundària: el concurs de relats, els Problemes a l'esprint i l'Olimpíada Matemàtica. També es va oferir una distinció especial (l'anomenat *pin de plata*) al professor Josep Vaquer i Timoner, catedràtic jubilat de la Universitat de Barcelona i antic president de la SCMAT, en reconeixement de la seva tasca en les Olimpíades Matemàtiques i les proves Cangur al llarg de molts anys.

Problemes a l'esprint

És un concurs de resolució de problemes en temps real, per via telemàtica, on els participants són equips d'alumnes d'edats diverses d'un mateix centre. És convocat conjuntament amb el portal edu365.com. Enguany se n'han celebrat dues edicions, amb una participació de 31 i 35 centres respectivament. El guanyador d'ambdues edicions va ésser l'IES Montserrat de Barcelona.

Concurs de relats

Enguany la SCMAT ha convocat per primera vegada un concurs de relats relacionats amb el món de les matemàtiques, adreçat als nois i noies de les mateixes edats que la prova Cangur. S'hi van presentar 44 relats. El jurat estava format per Josep Pla (president), Assumpció Echevarría, Robert Fuster, Susanna Igual, Anna Pol, Llorenç Valverde i Antoni Gomà (secretari). Es van seleccionar 10 relats amb prou qualitat per a ser publicats a la web de la SCMAT. Va

guanyar el primer premi el relat *Cita amb el passat*, d'Eloi Roset Altadill, alumne de 4t d'ESO de l'IES Els Alfacs (Sant Carles de la Ràpita), i es van concedir dos accésits als relats presentats per Naima Cassez Porquet, alumna de 2n de batxillerat de l'IES Josep Brugué (Banyoles), i per Rosa Serra i Torrens, alumna de 4t d'ESO de l'IES Josep Sureda i Blanes (Palma).

Programa d'estímul del talent matemàtic (ESTALMAT)

Enguany ha finalitzat la instrucció de la primera promoció d'aquest programa que selecciona un grup de 25 nois i noies de dotze i tretze anys i els ofereix durant dos cursos acadèmics una sessió setmanal (dissabtes al matí) d'activitats matemàtiques de caràcter lúdic, resolució de problemes, tutories i altres activitats encaminades a desenvolupar i estimular el seu talent matemàtic i el gust per les matemàtiques. Aquest programa és una iniciativa de la Real Academia de Ciencias Exactas, Físicas y Naturales, finançada per la Fundació Vodafone. En l'àmbit català la realització del programa és a càrrec de la SCMAT i la FEEMCAT conjuntament, a través d'una comissió organitzadora integrada per Marta Berini, Antoni Gomà i Josep Grané.

El dia 16 de setembre de 2004 tingué lloc l'acte inaugural a l'aula magna de la Universitat de Barcelona, amb les intervencions del secretari de la SCMAT, Josep Maria Font; Francesc Vicens, en

representació de la Direcció General d'Educació de la Generalitat de Catalunya; Pilar Royo, en representació de la FE-EMCAT, i Marta Berini, coordinadora del projecte. A continuació, el professor Anton Aubanell va oferir una classe magistral sobre «Matemàtiques i bombolles de sabó». Les sessions dels dissabtes al matí s'han desenvolupat amb tota normalitat fins a finals de maig. El 28 de maig de 2005 tingué lloc una sessió de cloenda a la Sala Omega de CosmoCaixa, on s'acomiadà la primera promoció que ha completat el seu pas per ESTALMAT, mentre que el grup que ha començat enguany seguirà el setembre. El 4 de juny de 2005 tingué lloc la prova de selecció per a la tercera promoció (2005-2007), que començarà el proper setembre.

Premi per a estudiants Evarist Galois

Va ser atorgat a proposta d'una ponència nomenada per la Junta Directiva, formada per Pere Pascual, Joan Verdera i Ventura Verdú. El guanyador va ser Carles Noguera i Clofent, pel treball *Lògiques borroses*. El premi es lliurà a l'IEC el dia 22 d'abril de 2005. La dotació del premi és de sis-cents euros (600 €); per a properes edicions s'ha acordat d'evar-la a mil euros.

Relacions institucionals

La SCMAT, a través del seu president o d'altres membres, assisteix diferents organismes o en forma part estatutària-

ment: del ple de l'IEC, la Secció de Ciències i Tecnologia, el Patronat de la Fundació Ferran Sunyer i Balaguer, el Consell Científic Assessor del Centre de Recerca Matemàtica, el Comité Español de Matemáticas, la Conferencia de Decanos y Directores de Matemáticas de España, la subcomissió de la Fundación Española de Ciencia y Tecnología, i des d'aquest any, del buró de l'associació Le Kangourou sans Frontières.

S'han mantingut entrevistes institucionals amb el secretari general de Política Científica i Tecnològica del Ministeri d'Educació i Ciència (MEC), el conseller d'Universitats, Recerca i Societat de la Informació, el director general de Recerca, el director general d'Ordenació i Innovació Educativa, i amb la cap del Servei d'Ordenació Curricular de la Generalitat de Catalunya.

Creació del Fons de Promoció d'Activitats

Durant el curs 2004-2005 s'han avançat despeses del congrés MAT.ES (València) i del congrés ICM2006 (Madrid), en l'espera del balanç final d'aquestes activitats organitzades per la SCMAT conjuntament amb d'altres societats matemàtiques. Pel que fa a activitats organitzades per membres de la comunitat matemàtica catalana dins de l'àmbit d'actuació de la SCMAT, s'han concedit subvencions a les següents: XI Encuentro de Topología (Barcelona), «Sessió de Geometria Alge-

braica» dins del congrés MAT.ES (València), 4t Congrés de la Societat Europea en Educació Matemàtica (Sant Feliu de Guíxols), Primeres Jornades de Teoria de Nombres (Vilanova i la Geltrú) i el congrés «Algebraic and Topological Methods in Non-Classical Logics II» (Barcelona).

Altres activitats

Conferències per a estudiants universitaris
Organitzades per la SCMAT i realitzades a les tres universitats catalanes amb estudis de matemàtiques, van tenir lloc en dues sèries: la primera, els dies 2, 3 i 9 de març de 2005, amb conferències de Xavier Cabré i Juan González Meneses, i la segona, els dies 11, 12 i 19 de maig de 2005, amb Xavier Cabré i Antonio Córdoba.

*Fòrum electrònic de debat
sobre la formació del professorat
de matemàtiques,
d'infantil a la universitat*

Iniciat el juny de 2005, sota la coordinació de Carles Romero i Victòria Oliu. Les discussions recollides en aquest fòrum formaran la base per a la taula rodona de la Tercera Trobada SCMAT-FEEMCAT sobre l'Ensenyament de les Matemàtiques.

*Revisió de termes matemàtics
per a la segona edició del diccionari
de l'IEC*

A càrrec d'una comissió formada per Carles Casacuberta, David Pinyol i Josep Vaquer.

Publicacions

SCM/Notícies, núm. 20 (novembre 2004).
Butlletí de la Societat Catalana de Matemàtiques, vol. 19, núm. 1 (juliol 2004).
Butlletí de la Societat Catalana de Matemàtiques, vol. 19, núm. 2 (desembre 2004).

Durant aquest curs han aparegut el número 20 de la revista *SCM/Notícies* i el volum 19 (números 1 i 2) del *Butlletí de la Societat Catalana de Matemàtiques*. Ambdues publicacions es distribueixen gratuïtament a tots els socis i totalitzen unes dues-centes trenta pàgines. Els articles del *Butlletí* són accessibles electrònicament a través de la pàgina web de la Societat i a través del portal de publicacions de l'IEC.

S'ha obert una nova secció a la web on es publiquen electrònicament els articles del número de la revista *SCM/Notícies* que estigui en preparació.

S'ha iniciat una sèrie de monografies anomenada «Publicacions de la SCMAT», de lliure disposició sota una llicència Creative Commons. Aquestes publicacions són accessibles en format electrònic a través de la pàgina web de la Societat, de manera gratuïta, i en format paper a preu de cost, amb la col·laboració del Servei de Publicacions de l'IEC.

Ha començat la digitalització de la literatura matemàtica catalana, com a part del projecte mundial de *Biblioteca*

matemàtica digital (DML). S'estan digitalitzant el *Butlletí de la SCMAT*, amb una subvenció de la Secció de Ciències i Tecnologia de l'IEC; *Publicacions Matemàtiques*, amb fons del projecte de *Biblioteca digital catalana* del Consorci de Biblioteques Universitàries de Catalunya; *SORT*, amb recursos propis, i *Collectanea Mathe-*

matica i *Mathware and Soft Computing* (abans *Stochastica*), amb fons del Ministeri d'Educació i Ciència espanyol, obtinguts a través d'una acció especial.

S'ha renovat completament l'estructura i l'aparença de la pàgina web de la SCMAT, amb un disseny professional i noves prestacions.

Societat Catalana de Geografia

Any de fundació:	1935
JUNTA DIRECTIVA	
Presidenta:	MARIA DOLORS GARCIA RAMON
Vicepresident:	FRANCESC NADAL I PIQUÉ
Secretari:	ENRIC BERTRAN I GONZÁLEZ
Tresorera:	MONTSERRAT CUXART I TREMPES
Vocal primer:	ANTONI LUNA GARCÍA
Vocal segona:	MIREIA BAYLINA I FERRÉ
Vocal tercer:	JESÚS BURGUEÑO I RIVERO
Vocal quart:	VICENÇ BIETE FARRÉ
Vocal cinquè:	JOAN TORT I DONADA
Vocal sisè:	ENRIC MENDIZÁBAL I RIERA
Delegat de l'IEC:	JOAN VILÀ-VALENTÍ
Nombre de socis:	412

Moviment de socis

Durant el curs 2004 - 2005, hi ha hagut 18 altes i 11 baixes. Ara, el nombre de membres de la Societat Catalana de Geografia (SCG) és de 412, dels quals 15 són honoraris i 397 són numeraris.

Activitats científiques***Conferències***

El curs 2004-2005 començà oficialment el 19 d'octubre de 2004, data en què Lluís Riudor i Gorgas, professor titular de geografia humana de la Universitat Pompeu Fabra, pronuncià una lliçó científica titulada «De la Rambla al Nil: els viatgers

catalans». L'acte es clogué amb el lliurament del I Premi Joan Palau Vera.

El 10 de novembre de 2004 el professor Michael Solem, director de temes educatius de l'Associació de Geògrafs Americans, va dictar una conferència sota el títol «Internationalization in Geography Education».

El 17 de novembre de 2004 el professor Antonio Gómez Ortiz, catedràtic de Geografia Física de la Universitat de Barcelona, parlà sobre «El paisaje glacial de Sierra Nevada».

El 16 de desembre de 2004 Mike A. Crang, professor de geografia de la

Universitat de Durham, dissertà sobre «World wide cities: information, space and urban life».

El 25 de gener de 2005 Maria Àngels Alió i Torres, professora titular de geografia humana de la Universitat de Barcelona pronuncià una conferència amb el títol «Una altra visió sobre les relacions entre la societat i la natura. Resultats i perspectives des d'una recerca participativa sobre el planejament ambiental».

El 24 de febrer de 2005 Carme Miralles i Guasch, professora titular de geografia humana de la Universitat de Girona, tractà el tema «Mobilitat i ciutat».

El 14 de març de 2005 Anna Ribas i Palom, professora titular de geografia humana de la Universitat de Girona, pronuncià una conferència titulada «Natura i història en la creació dels "Paisatges de l'aigua" a l'Alt Empordà».

El 14 d'abril de 2005 Nina Gunnerud Berg, professora de geografia de la Universitat de Trondheim, va dictar una conferència sota el títol «Norwegian countrysides».

El 19 de maig de 2005 es tributà un homenatge al professor Pierre Vilar, membre honorari de la SCG, conjuntament amb la Societat Catalana d'Estudis Històrics. L'acte comptà amb la participació de la professora Helena Estalella, catedràtica de Geografia Humana de la Universitat Autònoma de Barcelona, i del professor Jaume Torras, catedràtic

d'Història Econòmica de la Universitat Pompeu Fabra.

El 16 de juny de 2005 Girolamo Cusimano, professor de geografia de la Universitat de Palerm, pronuncià la lliçó científica que serví de cloenda al curs 2004-2005, titulada «Le nuove geografie della vite e del vino in Sicilia».

Cursos seminaris

El mes de novembre de 2004 se celebrà un curs seminari amb el títol «Europa central y oriental: conflictos olvidados y tercermundización», a càrrec de Carlos Taibo, professor titular de ciència política i de l'Administració de la Universitat Autònoma de Madrid. El dia 29 el professor Taibo parlà sobre «El espacio posyugoslavo hoy: conflictos y dependencias», i el dia 30 tractà de «La ampliación de la UE: una visión desde los problemas de los candidatos».

Els dies 25 i 26 de maig de 2005 se celebrà un curs seminari amb el títol «La creativitat des de la perspectiva de la geografia. La creativa construcció del territori regat pels canals d'Urgell», a càrrec de Jaume Mateu i Giral, professor titular del Departament de Geografia Física i Anàlisi Geogràfica Regional de la Universitat de Barcelona.

Sortides d'estudi

El 23 d'octubre de 2004 es féu una sortida d'estudi a la vall de Camprodon, en el marc del cicle «Les altres comarques»,

coordinada i organitzada pel professor Jesús Burgueño, de la Universitat de Lleida. Al matí, els assistents pujaren amb un trenet turístic a l'ermita de Sant Antoni, des d'on es gaudeix d'una visió panoràmica de Camprodon i la comarca, i recorregueren l'alt curs del Ter i la vall affluent del Ritort. Comptaren amb les explicacions de Joan Vila, autor de la guia excursionista *Caminant per la vall de Camprodon*. A la tarda realitzaren un recorregut per la vila de Camprodon, sota el guiatge del seu alcalde, Esteve Pujol, qui explicà l'evolució històrica i urbanística de la ciutat, així com les seves activitats econòmiques. En acabat, feren cap a l'Ajuntament, on se celebrà una taula rodona, amb polítics locals i membres de la plataforma comarcal, que tractà de l'encaix territorial de la vall de Camprodon.

El 16 d'abril de 2005 es féu una sortida d'estudi a Torroella de Montgrí, organitzada amb el Centre Cultural Can Quintana, i coordinada pel professor Jesús Burgueño, de la Universitat de Lleida. Al matí, els assistents efectuaren un recorregut pel massís del Montgrí, guiats per Antoni Roviras, director del Centre Cultural Can Quintana, i a la tarda feren una visita urbana a la vila de Torroella de Montgrí i al museu instal·lat en aquest centre cultural.

El 10 i l'11 de juny de 2005 es féu una sortida d'estudi a la Terra Alta, coordinada i dirigida pel professor Jesús Burgueño, de la Universitat de Lleida. L'ex-

cursió consistí en un recorregut amb bicicleta per la via verda que segueix el traçat del ferrocarril de la Val de Zafán, entre Horta de Sant Joan i el Pinell de Brai.

L'assistència d'estudiants en aquestes tres sortides d'estudi ha estat comptabilitzada amb tres crèdits de lliure elecció, d'acord amb el Departament de Geografia de la Universitat Autònoma de Barcelona.

El 6 de novembre de 2004 s'efectuà una visita a la Biblioteca Josep M. Domènech, de Terrassa, especialitzada en geografia de Catalunya, coordinada pel professor Joan Tort, de la Universitat de Barcelona. Els assistents foren rebuts per Josep M. Domènech i Conxa Adell, que durant tot un matí feren de guies per la biblioteca.

El 28 de maig de 2005 s'efectuà una segona singladura pel litoral català en les aigües de Torredembarra, gràcies a les associacions de navegants Confraria de Germans de la Costa i La Nació Marítima, que posaren diversos velers a disposició dels participants. L'activitat va ser organitzada i coordinada pel consoci Xavier Arnau i Bofarull.

Altres

La Societat Catalana de Geografia s'adherí a l'homenatge tributat al professor Joan Vilà-Valentí, amb motiu del VII Congrés Internacional de Geografia de Amèrica Latina, celebrat a Madrid el setembre de 2004.

El vocal Enric Mendizàbal, professor de geografia de la Universitat Autònoma de Barcelona, féu de representant institucional de la SCG en el comitè organitzador del III Simpòsium sobre l'Ensenyament de les Ciències Socials, celebrat a Bellaterra el mes de setembre de 2004, i en el qual s'homenatjà la professora Pilar Benejam en ocasió de la seva jubilació.

El 28 d'octubre de 2004 tingué lloc la presentació dels llibres *Els paisatges i el temps: El territori català al llarg de l'any*, d'Ernest Costa, i *Sant Cugat del Vallès: Paisatge i patrimoni*, de Jaume Busquets, i de la col·lecció de llibres de geografia «Descoberta», de Publicacions de l'Abadia de Montserrat, a què pertanyen ambdues obres. En l'acte, intervingueren Teresa Franquesa, doctora en biologia; Narcís Castanyer, president del Club Muntanyenc de Sant Cugat, i Joan Tort, professor de la Universitat de Barcelona i director de la col·lecció.

El mes de desembre de 2004 el vocal Jesús Burguño participà en el programa *La vida al dia* de Ràdio l'Hospitalet, on donà resposta a diverses qüestions relacionades amb les vegueries i la divisió territorial de Catalunya.

El mes de febrer de 2004 la Sociedad Geográfica Española efectuà una visita pel Raval, organitzada pel vicepresident de la SCG, Francesc Nadal, en ocasió de la visita d'aquesta institució a Barcelona amb motiu de la presentació de la seva revista a la Casa Àsia.

El 23 de febrer de 2005 el professor Javier Martín Vide, de la Universitat de Barcelona, pronuncià una conferència titulada «Aproximaciones transversales sobre el cambio climático», dintre les jornades «L'aire i el medi», organitzades per la Secretaria Científica de l'IEC, en la sessió corresponent a la SCG.

Durant la Setmana Santa d'enguany es féu un viatge a Síria. El viatge, que comptà amb la presència de socis i amics de la Societat, fou organitzat per l'Associació per a la Recerca d'Altres Cultures (ARAC), Cultural Travel Association, sota els auspicis de la SCG. El viatge fou guiat per Pere Andreu.

El 2 de maig de 2005 s'efectuà la presentació de l'*Atlas comercial de Barcelona*, dirigit pel professor de la Universitat de Barcelona Carles Carreras. A més del director de l'obra, hi intervingueren Isabel Ticó, de l'Institut Cartogràfic de Catalunya, i Elisabet Roca, professora de geografia de la Universitat de Barcelona. (L'acte, programat inicialment per al 17 de febrer, havia estat suspès amb motiu del dol decretat per l'IEC arran de la mort del seu president.)

Durant l'any 2005, s'ha continuat desenvolupant el projecte de recerca *Turisme, paisatge i colonialisme*, iniciat el 2002 amb el títol *Viatges i expedicions científiques catalanes a l'Àfrica durant el segle XX*, a càrrec dels professors i socis Abel Albet, Antoni Luna, Maria Dolors Garcia Ramon, Joan Nogué, Lluís Riudor

i Perla Zusman, amb la coordinació del professor Joan Vilà-Valentí, com a membre de l'IEC. Els primers resultats de la recerca foren presentats pel professor Lluís Riudor en la sessió inaugural del curs de la Societat.

La presidenta, Maria Dolors Garcia Ramon, representà la SCG en el Consell Rector de l'Institut Cartogràfic de Catalunya.

El vocal Antoni Luna continuà representant la SCG a la Junta de la demarcació catalana del Colegio de Geógrafos, on fa de tesorero.

La SCG ha establert un conveni de col·laboració amb la biblioteca de la Universitat Pompeu Fabra, en virtut del qual li cedeix les revistes i llibres que la Societat rep en intercanvi o com a obsequi, amb la garantia que en facilitarà la consulta a tots els membres de la SCG.

Aquest curs, el nostre consoci Francesc Gurri i Serra ha continuat col·laborant en el programa de Catalunya Ràdio *Els viatges de la gran anacònda*, on intervé, des de fa ja uns quants anys, com a geògraf designat per la SCG per a parlar de diversos indrets del país.

Premis

Premi Joan Palau Vera

El 19 d'octubre de 2004 fou lliurat per primera vegada el Premi Joan Palau Vera per a treballs de recerca d'estudiants de batxillerat. El guardonat fou Albert Reixach Sala, pel treball *La vall*

dels Arcs de Santa Pau: l'home i el paisatge, i es concedí una menció especial a Eudald Díaz Duran, pel treball *El mapa d'Osona de recursos excursionistes*. El jurat era format per Maria Villanueva, professora de geografia de la Universitat Autònoma de Barcelona, i Montserrat Cuxart i Jordi Cortès, de la Societat Catalana de Geografia.

Premi per a estudiants Lluís Casassas i Simó

L'abril de 2005 fou lliurat el X Premi Lluís Casassas i Simó a Núria Matamala i Fargas, pel treball *Els canvis en l'ús del territori de muntanya durant el segle XX i llur reflex en el paisatge. Els municipis de Farrera i Tàrrua (Pallars Sobirà)*. El jurat era format per Jesús Burgueño, Antoni Luna i Luis Urteaga, professors de geografia de les universitats de Lleida, Pompeu Fabra i Barcelona, respectivament.

El web de la Societat: l'Obrador Obert

L'Obrador Obert (<http://www.iecat.net/scg>) ha continuat informant dels actes celebrats a la Societat, a través d'anuncis i ressenyes, i d'activitats i publicacions d'altres institucions que han estat d'interès geogràfic, com és ara conferències, congressos, col·loquis, premis, llibres i revistes. Amb tot plegat, l'Obrador Obert ha anat ampliant les seves pàgines, ha continuat mirant de diversificar l'autoria de ressenyes d'actes i ha arribat a 154 ressenyes de llibres escrits per socis o sò-

cies de la SCG. Aquest curs s'han ampliat les pàgines dedicades a semblances dels membres de la SCG traspassats i s'han incorporat fotografies a les ressenyes de les conferències.

Notes diverses

El mes d'octubre de 2004, el nostre consoci, l'arquitecte i urbanista Manuel de Solà-Morales i Rubió, fou investit doctor *honoris causa* per la Universitat Catòlica de Lovaina.

La nostra consòcia Pilar Benejam i Arguimbau ha estat distingida amb la Creu de Sant Jordi de la Generalitat de Catalunya, en reconeixement a una generosa i profitosa dedicació a la pedagogia de les ciències socials.

Dintre del cicle de conferències «Perspectives del segle XXI: població, societat i país», organitzat per l'IEC, el 19 de gener de 2005 la professora Anna Cabré dictà una conferència titulada «La població a Catalunya: perspectives per al segle XXI», i el 30 de març de 2005 el professor Oriol Nel-lo en llegí una altra amb el títol «El territori: dinàmiques i polítiques».

El mes d'abril de 2005, els nostres consocis Martí Boada i Manuel de Solà-Morales foren guardonats, respectivament, amb el Premi de Medi Ambient de l'IEC i el Premi Catalunya d'Urbanisme concedit per la Societat Catalana d'Ordenació del Territori.

La nostra consòcia Àngels Pas-

qual de Sans ha estat guardonada amb la Medalla Narcís Monturiol 2004 al mèrit científic i tecnològic.

El 31 de maig de 2005, el professor Joan Vilà-Valentí pronuncià una conferència dedicada a tractar el paper de la geografia en el marc del curs Recerca i país: la contribució de la filosofia i les ciències socials, organitzat per la Secció de Filosofia i Ciències Socials (SFCS) de l'IEC.

Publicacions

CHEVALIER, Marcel. *El paisatge de Catalunya*. Barcelona, 2004.

Treballs de la Societat Catalana de Geografia, núm. 58 (desembre 2004).

Aquest curs s'ha editat el volum 58 de *Treballs de la Societat Catalana de Geografia*, de desembre de 2004, i s'ha reeditat el llibre *El paisatge de Catalunya*, de Marcel Chevalier, editat per l'editorial Barcino. L'actual edició compta amb un breu pròleg de la Junta de Govern i un estudi sobre la vàlua geogràfica de l'obra a càrrec del professor Enric Mendizàbal. Aquestes publicacions han comptat amb el suport econòmic de l'IEC i de la Diputació de Barcelona.

S'ha editat en català, castellà, francès i anglès un opuscle informatiu en què es fa una presentació de la SCG com a societat filial de l'IEC i es parla de la història, els objectius, les activitats i les publicacions de la nostra institució.

Societat Catalana d'Estudis Històrics

Any de fundació:	1946
JUNTA DIRECTIVA	
President:	GASPAR FELIU I MONTFORT
Vicepresidenta:	MONTSERRAT SANMARTÍ I ROSET
Secretari:	JOSEP M. TORRAS I RIBÉ
Vicesecretari:	RAMON ARNABAT I MATA
Tresorer:	RICARD SOTO I COMPANYY
Vicetresorera:	ROSA LLUCH I BRAMON
Vocals:	ARMAND DE FLUVIÀ I ESCORSA MERCÈ RENOM I PULIT JAUME SOBREQÜÉS I CALLICÓ FRANCESC VILANOVA I VILA-ÀBADAL
Delegat de l'IEC:	ALBERT BALCELLS I GONZÁLEZ
Nombre de socis:	171

Actes

— Sessió inaugural del curs amb la conferència «Memorial de greuges del nacionalisme català: l'ambaixada del Consell Principal a Joan», a càrrec de Jaume Sobrequés i Callicó. Institut d'Estudis Catalans, 11 de novembre de 2004.

— Sessió en homenatge a Pierre Vilar, geògraf i historiador. Hi intervingueren Helena Estalella, catedràtica de Geografia Humana de la Universitat Autònoma de Barcelona, i Jaume Torras, catedràtic d'Història Econòmica de la Universitat Pompeu Fabra. Aquesta sessió fou organitzada conjuntament amb la

Societat Catalana de Geografia. Institut d'Estudis Catalans, 19 de maig de 2005.

— Assemblea General ordinària, durant la qual es procedí a la renovació de càrrecs de la Junta Directiva. Un cop acabada la votació, tingué lloc la conferència «La construcció d'un fons patrimonial: l'Arxiu Martí d'Ardenya», a càrrec de Montserrat Sanmartí. Institut d'Estudis Catalans, 1 de juny de 2005.

Premi per a estudiants

Premi instituït l'any 1996 i ofert a un treball d'investigació, bibliogràfic o d'as-

saig sobre un tema d'història dels Països Catalans. Aquest curs es convocà per novena vegada. La dotació del premi és de sis-cents euros (600 €) i es poden concedir fins a dos accèssits. El premi va quedar desert.

Publicacions

BENGOECHEA, Soledad. *Reacció en temps de canvis: La patronal catalana davant la República (1931-1936)*. Barcelona. (D'Ahir per Avui; 3) *Butlletí de la Societat Catalana d'Estudis Històrics*, núm. 15 (2004).

Societat Catalana d'Estudis Jurídics

Any de fundació:	1995*
JUNTA DIRECTIVA	
President:	JOSEP M. MAS I SOLENCH (†)
Vicepresident:	CARLES PRAT I MASIP
Secretari:	JOSEP CRUANYES I TOR
Tresorer:	FRANCESC XAVIER GENOVER I HUGUET
Vocals:	JOAN CARLES OLLÉ I FAVARO JORDI OLIVERAS I BADIA JOSEP SERRANO I DAURA
Delegat de l'IEC:	JOSEP M. PUIG I SALELLAS
Nombre de socis:	86

* Anteriorment, aquesta societat filial era una secció de la Societat Catalana d'Estudis Jurídics, Econòmics i Socials, fundada el 1951.

Activitats generals

— *V Curs de Dret Civil Català*, de vint-i-cinc sessions, coordinat per Ferran Badosa Coll, catedràtic de Dret Civil de la Universitat de Barcelona. Institut d'Estudis Catalans, del 14 d'octubre de 2004 al 26 d'abril de 2005.

— Conferència «Règim jurídic de l'aire», a càrrec de Josep Esteve i Pardo, de la Universitat de Barcelona, dins de les jornades «L'aire i el medi», orga-

nitzades per la Secretaria Científica de l'IEC amb la col·laboració de la Fundació Caixa Sabadell. Institut d'Estudis Catalans, 16 de març de 2005.

Publicacions

Revista Catalana de Dret Privat, núm. 4 (2004).

Revista de Dret Històric Català, núm. 4 (2005).

Societat Catalana d'Economia

Any de fundació:	1977*
JUNTA DIRECTIVA	
President:	PERE PUIG I BASTARD
Vicepresident:	ARTUR SAURÍ DEL RÍO
Secretari:	JOSEP C. VERGÉS
Tresorer:	HUMBERT SANZ I GARCIA
Vocal d'Institucions Acadèmiques:	EDUARD ARRUGA I VALERI
Vocal de Tesis i Publicacions:	JOSEP M. CARRAU I RAMON
Vocal de Promoció:	ÀNGELS ROQUETA I RODRÍGUEZ
Vocal de Premsa:	ROLDÁN MARTÍNEZ I LÓPEZ
Vocal Territorial:	JOSEP LLUÍS RAYMOND BARÀ
Delegat de l'IEC:	JOAQUIM MUNS I ALBUIXECH
Delegat a Brusselles:	VÍCTOR POU I SERRADELL
Delegat a Madrid:	JOSEP M. NUS I BADIA
Nombre de socis:	264

* Anteriorment, aquesta societat filial era una secció de la Societat Catalana d'Estudis Jurídics, Econòmics i Socials, fundada el 1951.

Conferències

— Inauguració del curs acadèmic 2004-2005: «Una nova política industrial davant el repte de la desindustrialització», a càrrec de Joan Trullén, director general d'Indústria a Madrid. Institut d'Estudis Catalans, 30 de setembre de 2004.

— «A Microeconomic Assessment Of India: Investment Opportunities and

Challenges», a càrrec de Sanjay Peters, professor associat d'economia de l'Escola Superior d'Administració i Direcció d'Empreses (ESADE). Institut d'Estudis Catalans, 27 d'octubre de 2004.

— Acte de lliurament V Premi de la Societat Catalana d'Economia: *El sistema elèctric espanyol des de la perspectiva industrial*, a càrrec dels guardo-

nats Ignasi Nieto i Joaquim Solà. Casa Llotja de Mar, 24 de novembre de 2004.

— Els premis Nobel de l'any 2004. Conferència sobre el Premi Nobel d'Economia concedit a Finn E. Kydland i Edward C. Prescott: «Regles *versus* discrecionalitat: la consistència temporal de la política econòmica», a càrrec de Francesc Xavier Mena, professor d'ESADE de la Universitat Ramon Llull. Institut d'Estudis Catalans, 17 de desembre de 2004.

— «És competitiva la indústria catalana?», a càrrec de Jordi Gual, professor i director del Departament d'Economia de l'Institut d'Estudis Superiors de l'Empresa (IESE), i Lluís Torrens, professor de l'Escola Superior de Comerç Internacional de la Universitat Pompeu Fabra. Institut d'Estudis Catalans, 27 de gener de 2005.

— «Efectes del dèficit fiscal sobre Catalunya», a càrrec de Ramon Tremosa, professor de la Universitat de Barcelona, i Antoni Serra Ramoneda, professor de la Universitat Autònoma de Barcelona. Institut d'Estudis Catalans, 10 de febrer de 2005.

— Dins del cicle de conferències de l'Institut d'Estudis Catalans «L'aire i el medi»: «La criminalització de l'aire: un cas a Tarragona», a càrrec de Josep C. Vergés, secretari de la Societat Cata-

lana d'Economia. Institut d'Estudis Catalans, 14 de març de 2005.

— «Record a Eugeni Domingo Solans», a càrrec dels seus companys de la Societat Catalana d'Economia, del Banc d'Espanya i de les institucions europees Joaquim Muns Albuixech, Carles A. Gasòliba i Böhm i Josep Jané Solà. Convidat al col·loqui: Guillem López Casasnovas. Institut d'Estudis Catalans, 21 d'abril de 2005.

— Acte de lliurament del VIII Premi Ferran Armengol i Tubau: «Estudis experimentals sobre l'actitud catalana davant el risc», a càrrec dels guardonats Antoni Bosch i Domènech i Joaquim Silvestre. Institut d'Estudis Catalans, 19 de maig de 2005.

— XXIV Ple Anual: «Economics of educational privatization», a càrrec de Henry Levin, professor d'economia i educació al Teachers College de la Universitat de Colúmbia i director del National Center for the Study of Privatization in Education, en un acte conjunt amb l'Associació Espanyola d'Economia de l'Educació. Institut d'Estudis Catalans, 22 de juny de 2005.

Premi

— Convocatòria del X Premi Catalunya d'Economia. Barcelona, 2005.

Associació Catalana de Sociologia

Any de fundació: 1979*

JUNTA DIRECTIVA

President:	ORIOL HOMS FERRET
Secretària:	PAQUITA SANVICÉN I TORNÉ
Tresorer:	CARLES GIRONÈS I TIXÉ
Vocals:	CARLES PRATS I MAESO EULÀLIA SOLÉ I ROMERO JOAQUIM CASAL I BATALLER MAITE MONTAGUT ANTOLÍ JOSEP M. ROTGER CERDÀ JORDI BUSQUETS DURAN REMEI CASAS BORRÀS TERESA SORDÉ MARTÍ ENCARNA HERRERA I MARTÍNEZ
Delegada de l'IEC:	CARLOTA SOLÉ I PUIG

Nombre de socis: 227

* Anteriorment, aquesta societat filial era una secció de la Societat Catalana d'Estudis Jurídics, Econòmics i Socials, fundada el 1951.

25è Aniversari de l'Associació Catalana de Sociologia

El dia 9 de desembre de 2004 es van celebrar els actes commemoratius dels vint-i-cinc anys de la creació de l'Associació Catalana de Sociologia (ACS), que es van desenvolupar de la manera següent:

— Acte acadèmic a la Sala Prat de la Riba de Institut d'Estudis Catalans.
Presentació de l'acte a càrrec d'Oriol

Homs, president de l'Associació, i salutació a càrrec del president de l'Institut d'Estudis Catalans.

— Taula rodona: «25 anys de sociologia a Catalunya». Participants: Salvador Giner de San Julián, Jordi Estivill i Pascual, Carlota Solé i Puig, Sebastià Sarasa i Urdiola i Carles Prats i Maeso.

— Sopar col·loqui a l'Hotel Espanya de Barcelona. Conferència «La

vuelta de la sociología», a càrrec de Manuel Pérez Yruela, president de la Federació Espanyola de Sociologia (FES).

Sopars col·loqui

— Sopar debat sobre «Solidaritat i sociologia». L'acte va ser presidit per David Minoves, director de l'Agència Catalana de Cooperació al Desenvolupament. Durant el debat van intervenir dos ponents, Alberto Moncada, president de Sociólogos y Politólogos sin Fronteras, i M. Assumpció Vilà, presidenta de la Taula d'Entitats del Tercer Sector de Catalunya, i es va presentar l'organització no governamental Sociòlegs sense Fronteres. Centre d'Estudis i Recursos Culturals (CERC), 3 de febrer de 2005.

— Sopar debat sobre «Immigració i cohesió social a Catalunya». Hi van intervenir Carlota Solé, catedràtica de Sociologia de la Universitat Autònoma de Barcelona (UAB); Àngels Pascual, catedràtica de Geografia Humana de la UAB, i Adela Ros, secretària d'Immigració. Centre d'Estudis i Recursos Culturals, 21 de juny de 2005.

Homenatge

L'Associació Catalana de Sociologia va retre homenatge a Salvador Giner en un acte en què intervingueren Giacomo Marramao, catedràtic de Filosofia de la Universitat de Barcelona; Manuel Pérez Yruela, director de l'Institut d'Estudis Socials Avançats d'Andalusia (IESA) -

Consell Superior d'Investigacions Científiques (CSIC), i president de la Federació Espanyola de Sociologia, i Juan Ramón Capella, director del Departament de Teoria Sociològica, Filosofia del Dret i Metodologia de les Ciències Socials de la Universitat de Barcelona. Edifici Històric de la Universitat de Barcelona, 19 d'abril de 2005.

Premi Concurs de Joves Sociòlegs

Premi instituït l'any 1996 i ofert a un treball inèdit d'investigació, teòric o empíric, en el camp de la sociologia. Aquest curs es convocà per novena vegada. La ponència, formada per Carlota Solé i Puig, Oriol Homs Ferret i Jordi Busquet Duran, de la Comissió Gestora de l'Associació Catalana de Sociologia, acordà atorgar el premi, d'entre els sis treballs presentats, a *La pediatria en l'aportació de coneixements de cura*, de Susana González Ruiz, Núria Monmany Badia i Gemma Parera Álvarez, i un accèssit al treball *Qui domina el món? El poder econòmic transnacional i el poder financer*, de Julián Cárdenas Herrera. La dotació del premi és de mil vuit-cents euros (1.800 €) i es pot concedir un accèssit.

Publicacions

Butlletí de l'Associació Catalana de Sociologia

És un full d'informació intern per als socis, en què la informació sobre la societat es complementa amb articles o comenta-

ris, així com amb un apartat per a les novetats bibliogràfiques vinculades a la nostra especialitat. Aquest any se n'han publicat tres números: 77, 78 i 79, amb un tiratge de tres-cents exemplars.

Revista Catalana de Sociologia

Té un tiratge de cinc-cents exemplars, que es distribueixen entre els socis, bi-

blioteques especialitzades (facultats, departaments de sociologia, entitats privades i fundacions) i totes les associacions de sociòlegs vinculades a la Federació Espanyola de Sociologia (FES). Aquest any se n'ha publicat el número següent:

Revista Catalana de Sociologia, núm. 20
(desembre 2004). [Coordinada per Paquita Sanvicén]

Societat Catalana d'Estudis Litúrgics

Any de fundació:	1970
JUNTA DIRECTIVA	
President:	MIQUEL DELS SANTS GROS I PUJOL
Secretari:	RAFAEL M. BOFILL I FRANSÍ
Vocals:	JOAN BELLAVISTA I RAMON PERE FARNÉS I SCHERER SEBASTIÀ JANERAS I VILARÓ
Delegat de l'IEC:	MANUEL MUNDÓ I MARCET
Nombre de socis:	26

588

L'activitat corporativa de la Societat ha tingut com a actes centrals aquest curs les reunions de tardor i primavera, sessions 71 i 72, celebrades respectivament el dimarts 21 de desembre de 2004 i el dilluns 13 de juny de 2005. La segona s'ha caracteritzat per una nodrida assistència. Al marge, però fidel a l'objectiu de la Societat, queda l'activitat individual dels membres representada per les col·laboracions en publicacions especialitzades, cursos i altres actes.

Cal esmentar dos decessos: el de l'infatigable i erudit liturgista francès Raymond Étaix, traspassat el curs anterior (22 d'agost de 2004), i el del dominic i compatriota seu Pierre M. Gy (20 de desembre de 2004), que havia dirigit a

París l'Institut Superior de Litúrgia i participat en les tasques del Concili Vaticà II.

A cadascuna de les dues reunions plenàries anuals hi ha correspost una dissertació. La tardoral, a càrrec del nostre membre i especialista en litúrgia de l'Orient cristià, Sebastià Janeras, tingué per tema «Els leccionaris de l'antiga litúrgia de Jerusalem», vinculats als temps de quaresma, setmana santa, Pasqua, Pentecosta i Exaltació de la Santa Creu i als àmbits litúrgics jerosolimità, armeni, georgià i bizantí. La sessió de primavera tingué com a conferenciant el nostre consoci Matthieu Smyth, professor preconitzat d'institucions eclesiàstiques antigues a la Facultat de Teologia d'Estrasburg, que dis-

sertà sobre «*L'ordo missae* des antiques liturgies gallicane, hispanique et milanaise», part de la seva tesi doctoral sobre litúrgia oblidada a l'Occident no romà, apareguda a les Éditions du Cert.

Cadascuna de les dissertacions va ser closa amb un animat diàleg, on les qüestions i objeccions plantejades per un bon nombre dels presents van fer-les encara més profitoses.

Societat Catalana de Musicologia

Any de fundació:

1973

JUNTA DIRECTIVA

President:

JOAQUIM GARRIGOSA I MASSANA

Vicepresident:

ROMÀ ESCALAS I LLIMONA

Secretari:

JORDI RIFÉ I SANTALÓ

Tresorer:

JORDI BALLESTER I GIBERT

Vocals:

XOSÉ AVIÑO A PÉREZ

MÀRIUS BERNADÓ I TARRAGONA

XAVIER DAUFÍ I RODERCAS

JOSEP DOLCET I RODRÍGUEZ

Delegat de l'IEC:

MANUEL MUNDÓ I MARCET

Nombre de socis:

86

Activitats principals i trobades generals

— Sessió científica de la Societat Catalana de Musicologia, a càrrec de Romà Escalas, amb el tema «El claviorgue del Museu de la Música de Barcelona», i Xosé Aviñoa, amb «Gabriel Blancafort i la fabricació d'orgues a Catalunya». Institut d'Estudis Catalans, 25 de novembre de 2004.

— Jornada científica i de debat. El programa comprengué una visita a l'Arxiu Històric Arxidiocesà de Tarragona, que fou guiada per Manuel Fuentes; una visita al Conservatori i a l'Auditori Josep Carreras de Vila-seca; la sessió científica «Projecte d'inventari d'arxius amb música a Catalunya», a càrrec de Jordi Rifé i Josep M. Gregori, i la taula rodona «El Centre de Documentació de

la Generalitat de Catalunya. Necessitats actuals i propostes per a la seva redefinició», en què intervingueren Lluís Bagnyà, Romà Escalas i Joana Crespi, moderats per Joaquim Garrigosa. Vila-seca, 12 de febrer de 2005.

— Sessió científica a càrrec de Sebastià Bardolet «El Divino a *La passió de Cristo Senyor Nostre*, al to del contrapàs llarg» (entorn de la restauració de la dansa d'aquest singular cant popular presentat al Congrés d'Història de la Música de Viena l'any 1927). Institut d'Estudis Catalans, 26 de maig de 2005.

Sessions de treball no collectives

— Reunions ordinàries de la Junta per a la programació i organització de les trobades.

— Preparació del projecte d'investigació entorn del cançoner polifònic de Pau Villalonga (primera meitat del segle XVI).

— Assistència del president i el vicepresident de la Societat a diverses

reunions de l'IEC (plens i reunions de la Secció Històrico-Arqueològica).

— Preparació de les jornades «Ramon Carnicer», que se celebraran a Tàrrrega a finals de la tardor de 2005.

Amics de l'Art Romànic

Any de fundació:	1977
JUNTA DIRECTIVA	
Presidenta:	M. TERESA MATAS I BLANXART
Vicepresident:	ANTONI GONZÁLEZ I MORENO-NAVARRO
Secretària:	ÀNGELA MAJÓ I RAIS
Tresorera:	TURA CLARÀ I VALLÈS
Vocal honorari:	JOSEP M. DOMINGO I ABADIA
Vocals:	ROSA M. MARTÍN I ROS ELENA MARTÍNEZ I GAY AIDA MESTRES I DOMÈNECH JOSEP M. PALAU I BADUELL M. DOLORS SOLÉ I GRAS JOSEP M. XARRIÉ I ROVIRA
Delegat de l'IEC:	JOAN-F. CABESTANY I FORT
Nombre de socis:	530

Hem de lamentar el traspàs durant el curs 2004-2005 dels socis següents: M. Josefa Martorell i Jordà, Agustín López i Sánchez i M. Montserrat Martí i Bas.

Sessió inaugural

La sessió inaugural del curs 2004-2005, vint-i-vuitè d'existència dels Amics de l'Art Romànic (AAR), filial de l'Institut d'Estudis Catalans, tingué lloc al saló d'actes de la Reial Acadèmia de Belles Arts de Sant Jordi, el 21 d'octubre de 2004, i fou a càrrec de Manuel Mundó i Marcet, membre de l'Institut d'Estudis

Catalans i soci fundador i de mèrit dels Amics de l'Art Romànic, qui tractà el tema «La contemplació de la bellesa en l'art». Aquest discurs fou publicat i distribuït a tots els socis.

Presentació de publicacions

Dimecres 15 de desembre de 2004 es presentà al saló d'actes de la Reial Acadèmia de Bones Lletres el setzè volum de la revista *Lambard: Estudis d'Art Medieval*. L'acte fou a càrrec d'Olivier Poisson, inspector general dels Monuments Historiques de França. A més dels articles «La

paradigmàtica reconstrucció afectiva i simbòlica del nostre romànic. Una reflexió i alguns exemples», d'Antoni González i Moreno-Navarro; «L'anomenada *banda del Rei Martí* de la custòdia de la catedral de Barcelona», de Rosa M. Martín, i «Barcelona: una ciutat gòtica catalana (segles XIII-XV). De Jaume I el Conqueridor al Renaixement», de Joan-F. Cabestany i Fort, aquest volum inclou l'article guanyador del Premi dels Amics de l'Art Romànic corresponent a l'any 2002, «Estudi dels Valeri Màxim L-35 i L-36 (AHCB)», de Gemma Escayola i Rifà.

En el decurs del mateix acte, Eduard Ripoll i Perelló, soci fundador i de mèrit dels Amics de l'Art Romànic i president de la Reial Acadèmia de Bones Lletres de Barcelona, presentà el llibre *Les esglésies preromàniques i romàniques de la vall Ferrera i la coma de Burg*, obra de Joan-F. Cabestany i Fort, M. Teresa Matas i Blanxart, Aida Mestres i Domènech i Josep M. Palau i Baduell. Aquest llibre es va trametre a tots els socis com a felicitació de Nadal i Any Nou.

Celebració del XIX Cicle de Conferències

Els dies 8, 11, 15, 17, 22, i 24 de novembre de 2004 es dugué a terme el XIX Cicle de Conferències, dedicat enguany a «Arqueologia i història». Les conferències van ser les següents:

— «Els inicis dels estudis d'arqueologia medieval a Catalunya», a càrrec de Manuel Riu i Riu.

— «Records i vivències d'una ciència auxiliar de la història a mitjan del segle XX», a càrrec de Joan-F. Cabestany i Fort.

— «La metalúrgia del ferro a l'època medieval al Pallars», a càrrec de Marta Sancho i Planas.

— «L'excavació de tres castells a la Catalunya central», a càrrec d'Albert López i Mullor.

— «Fortificacions àrabs i cristianes a les comarques meridionals», a càrrec de Joan-Albert Adell i Gisbert i Joan Josep Menchon i Bes.

— «Excavacions a *Iesso*: una visió de resultats i alguns problemes historicoarqueològics», a càrrec de Josep Guittart i Duran.

Aquest cicle de conferències va ser possible gràcies al suport de la Secretaria Científica de l'Institut d'Estudis Catalans i la col·laboració del Servei de Patrimoni Arquitectònic Local de la Diputació de Barcelona.

Sessions de treball: conferències

Al llarg del curs, amb una mitjana d'entre cinquanta i seixanta assistents, es dugueren a terme cinc sessions de treball, entre les quals es pronunciaren conferències sobre diferents aspectes relacionats amb el món medieval. Les conferències foren les següents:

— 10.01.2005. «Descobriments i intervencions a la pintura mural romànica i gòtica a les comarques de Girona: de

Sant Tomàs de Fluvià a Sant Víctor de Dòrria (1982-2002)», a càrrec de Pere Rovira i Pons, del Servei de Restauració de Béns Mobles de la Generalitat de Catalunya. Institut d'Estudis Catalans.

— 07.02.2005. «Viure en un castell de la Marca», a càrrec de Teresa Vinyoles i Elena Cantarell, professores de la Universitat de Barcelona. Institut d'Estudis Catalans.

— 07.03.2005. «La capa de Daroca», a càrrec de Rosa M. Martín i Ros, conservadora del Museu Tèxtil i d'Indumentària. Institut d'Estudis Catalans.

— 11.03.2005. «El romànic de la vall Ferrera de prop», a càrrec de Jordi Mir i Parache. Sala d'actes del Centre Excursionista de Catalunya.

Sessions de treball de camp:

taula rodona

— 13.04.2005. «Mesures i models de les esglésies catalanes des del romànic al Romanticisme». Hi intervingueren Jordi Bonet, Josep M. Bracons, Joan-F. Cabestany, Josep Lluís Ginovar i Josep Lluís Ribes. M. Teresa Matas moderà l'acte, que tingué lloc a la Reial Acadèmia de Belles Arts de Sant Jordi de Barcelona.

Sessions de treball de camp: jornades

— 04.05.2005. «Estudi dels fons artístics medievals del Museu Diocesà i Comarcal de Lleida». L'acte fou presidit pel delegat de l'IEC a Lleida, Ramon Sistac i Vicén. Presentà l'acte M. Teresa Matas,

presidenta dels AAR. Hi intervingueren mossèn Tarragona, qui féu una «Introducció al Museu de Lleida i la seva història»; Francesc Fité i Llevot, qui parlà sobre «Els repertoris romànics»; Montserrat Macià, sobre «L'escultura gòtica»; Isidre Puig, sobre «La pintura gòtica», i Carmen Berlabé, sobre «La col·lecció de tapisos procedents de la Seu Vella de Lleida». Aquesta jornada científica va tenir lloc a la delegació de l'IEC a Lleida.

Sessions de treball de camp: visites

També s'han dut a terme set sessions de treball de camp (visites):

— 29.01.2005. Conjunt monumental de les esglésies de Sant Pere de Terrassa, conduïda per Domènec Ferran i Gómez, director del Museu de Terrassa.

— 26.02.2005. Exposició «Obres mestres del romànic. Escultures de la vall de Boí», conduïda per Jordi Camps i Sòria, conservador del Museu Nacional d'Art de Catalunya.

— 02.04.2005. Exposició «*Abajo las murallas!* 150 anys de l'enderroc de les muralles de Barcelona», conduïda per Joan-F. Cabestany, membre de l'IEC.

— 30.04.2005. Estudi de les pintures murals gòtiques del Palau Pallejà del carrer Lledó de Barcelona, conduïda per Francesc Ruiz Quesada, conservador del Museu Nacional d'Art de Catalunya.

— 07.05.2005. Visita al conjunt monumental d'Olèrdola, conduïda per

Eduard Padró, professor de la Universitat de Barcelona.

— 04.06.2005. Visita al conjunt monumental de Serrabona (Rosselló), conduïda per Olivier Poisson, inspector general dels Monuments Històrics de França.

— 18.06.2005. Exposició «El Crist romànic a les terres gironines», conduïda per Antoni Noguera Massa, president dels Amics de Besalú i el seu Comtat.

Premi per a estudiants

Premi instituït el 1993 i ofert a un treball d'investigació, bibliogràfic o d'assaig sobre art i cultura catalans del període gòtic. Aquest curs es convocà per dotzena vegada. La dotació del premi és de nou-cents euros (900 €) i es poden concedir fins a dos accèssits. L'article es publica a la revista *Lambard: Estudis d'Art Medieval*. El premi va quedar desert.

Assistència a sessions científiques

— 08, 09 i 10.07.2004. La presidenta, M. Teresa Matas, i el delegat de l'IEC, Joan-F. Cabestany, assistiren a les Journées Romanes, celebrades a l'abadia de Sant Miquel de Cuixà (França), sobre «L'aristocratie, les arts et l'architecture à l'époque romane».

— 17.07.2004. El vicepresident Antoni González Moreno-Navarro assistí a la inauguració de l'exposició «Monuments bergadans restaurats per la Diputació de Barcelona». L'acte se celebrà a

Sant Llorenç (Guardiola de Berguedà) i fou organitzat pel Servei de Catalogació i Conservació de Monuments (SCCM) i el Servei del Patrimoni Arquitectònic Local (SPAL) de la Diputació de Barcelona.

— 24.07.2004. La tesorera, Tura Clarà i Vallès, assistí a l'XI Trobada al Monestir de Santa Maria de Gualter.

— 14.09.2004. La vocal Rosa M. Martín i Ros assistí a la inauguració de l'exposició «Catalogne romane. Sculptures du Val de Boi», que tingué lloc al Musée Nationale du Moyen Âge-Thermes de Cluny, França.

— 17 i 18.09.2004. Tura Clarà i Vallès i Rosa M. Martín i Ros assistiren a les Jornadas sobre San Martín de Frómista: ¿Paradigma o Historicismo?, celebrades al saló d'actes municipal de Frómista.

— 02.10.2004. Rosa M. Martín assistí a la inauguració de l'exposició «Caps de Notre-Dame de París. L'esplendor de l'escultura gòtica europea», que tingué lloc al Museu Episcopal de Vic.

— 21.10.2004. Joan-F. Cabestany i M. Teresa Matas assistiren a la inauguració de l'exposició «Maquetes dels edificis restaurats pel Servei (1936-2004)», organitzada pel Servei de Catalogació i Conservació de Monuments (SCCM) i el Servei del Patrimoni Arquitectònic Local de la Diputació de Barcelona.

— 16.12.2004. Rosa Maria Martín assistí a la Festa de la Cultura amb motiu de la inauguració del Museu Nacional d'Art de Catalunya.

— 19.01.2005. Tura Clarà i Vallès assistí a la inauguració de l'exposició «Obres mestres del romànic. Escultures de la vall de Boí», que tingué lloc al Museu Nacional d'Art de Catalunya.

— 02, 09, 16 i 23.02.2005; 02, 09, 16 i 30.03.2005; 06, 13, 20 i 27.04.2005, i 04, 11 i 18.05.2005. La vocal Elena Martínez assistí a la Tribuna d'Arqueologia que organitzà l'Àrea de Coneixement i Recerca de la Direcció General del Patrimoni Cultural del Departament de Cultura de la Generalitat de Catalunya, que tingué lloc al Palau Marc.

— 02.04.2005. Tura Clarà i Vallès assistí a la presentació del llibre *El patrimoni del Pla de l'Estany. Inventari històric i arquitectònic de la comarca*. L'acte tingué lloc a la sala d'actes del Consell Comarcal a can Puig de la Bellacasa.

— 27.04.2005. Joan-F. Cabestany i Fort i Rosa M. Martín assistiren a l'homenatge al doctor Josep M. Font i Rius que tingué lloc al Palau del Parlament de Catalunya, presidit per Ernest Benach i Pasqual, president del Parlament de Catalunya.

— 03.06.2005. Tura Clarà assistí a la presentació del llibre de l'exposició «El Crist romànic a les terres de Girona» d'Antoni Noguera i Massa, que tingué lloc al Centre Cultural La Caixa de la ciutat de Girona.

— 11.06.2005. M. Teresa Matas i Joan-F. Cabestany assistiren a la inauguració de l'exposició «El castell d'Olèrdola i l'Alt Penedès a l'edat mitjana», que tingué lloc al Museu d'Arqueologia de Catalunya d'Olèrdola.

— 18.06.2005. M. Teresa Matas i Joan-F. Cabestany assistiren a la conferència a càrrec de Carolina Batet que versà sobre «Olèrdola: història i tòpics» que tingué lloc al Centre Cívic La Gatzarra de Sant Pere Molanta.

Publicacions

CABESTANY I FORT, JOAN-F., MATAS I BLANXART, M. TERESA, MESTRES I DOMÈNECH, AIDA I PALAU I BADUCELL, JOSEP M. *Les esglésies preromàniques i romàniques de la vall Ferrera i la coma de Burg*. Barcelona: Institut d'Estudis Catalans, 2004. *Lambard: Estudis d'Art Medieval*, núm. 16 (2003-2004), 178 p.

S'ha continuat la publicació de la *Circular* (núm. 234 a 236), la qual té com a finalitat servir de mitjà de comunicació amb els associats. En destaquem l'article següent:

CABESTANY I FORT, JOAN-F. «El castell carolingi i romànic altmedieval». *Circular* [Barcelona], núm. 234 (2004), p. 203.

Societat Catalana de Pedagogia

Any de fundació:

1979

JUNTA DIRECTIVA

President:

LLUÍS BUSQUETS I DALMAU

Vicepresidents:

JOAN MALLART I NAVARRA

MARTÍ TEIXIDÓ I PLANAS

Secretària:

MARGARIDA MUSET I ADEL

Tresorera:

NATÀLIA GARRIGA I ROTA

Vocals:

CARME BORBONÉS I BRESKO

IMMACULADA BORDAS I ALSINA

JOAN JOSEP LLANSANA I GONZÀLEZ

JOAQUIM PÈLACH I BUSOM

CONRAD VILANOU I TORRANO

Delegat de l'IEC:

RICARD TORRENTS I BERTRANA

Nombre de socis:

107

— El dia 13 d'octubre de 2004 tingué lloc la sessió inaugural del curs 2004-2005 i la celebració del 20è aniversari de la Societat. Presidí l'acte Josep Laporte, president de l'Institut, amb la presència de Pere Darder, president del Consell Escolar de Catalunya. La lliçó inaugural fou a càrrec de Martí Teixidó, vicepresident de la Societat, amb el títol «Pedagogia necessària».

— El dia 18 d'octubre de 2004 se celebrà la taula rodona «L'educació vista per no docents». Hi intervingueren: Xavier Fabré, arquitecte; Oriol Homs, director del Centre d'Iniciatives i Recerques

Europees a la Mediterrània (CIREM), i Conxa Oliu, directora de Col·lectius i Institucions del Banc de Sabadell i membre del Consell Social de la Universitat Pompeu Fabra, i tingué lloc a la sala Ramon Fuster del Col·legi de Llicenciats de Barcelona.

— El dia 25 d'octubre de 2004 la Societat participà en el Fòrum Social per l'Educació «Una escola d'elit per a tots», juntament amb el Col·legi Oficial de Doctors i Llicenciats en Filosofia i Lletres i en Ciències de Catalunya, amb la taula rodona «L'educació vista per docents», en la qual intervingueren Car-

mina Bosch, de l'Institut de Ciències de l'Educació de la UAB i mestra d'ensenyament infantil i primari, Francesc Danés, de l'IES Joan Salvat-Papasseit i vicedegà del Col·legi de Doctors i Llicenciats, Ramon Francolí, de l'Escola Pia de Catalunya, i Jaume Gibert, director de l'IES Costa i Llobera.

— Els dies 15 i 16 de novembre de 2004 organitzà, conjuntament amb el Grup GAD-EDIFID del Departament de Didàctica i Organització Educativa de la Universitat de Barcelona, el seminari «Investigar i innovar en educació sota l'enfocament de la complexitat».

— El dia 14 de desembre de 2004 es féu la lectura i el debat del document de l'IEC sobre «L'ús social de la llengua catalana» i la responsabilitat de l'educació.

— El dia 10 de febrer de 2005 s'organitzà la conferència «Converses pedagògiques», a càrrec de Dolors Verdager.

— El dia 31 de març de 2005 tingué lloc un «Debat obert sobre l'informe Pisa». La introducció fou a càrrec de

Carme Amorós, secretària executiva del Consell Superior d'Avaluació del Departament d'Educació.

— El dia 3 de maig de 2005 se celebrà una assemblea extraordinària per a sotmetre a votació el document elaborat per la Comissió Joaquim Xirau sobre el Pacte Nacional per a l'Educació. La introducció fou a càrrec de Martí Teixidó, vicepresident de la Societat, qui actuà com a coordinador de la Comissió.

— El dia 7 de juny de 2005 se celebrà l'Assemblea General de socis. Mitja hora abans de començar l'Assemblea, i en la mateixa sala, es convocaren els socis i sòcies interessats a col·laborar en la redacció del *Diccionari pedagògic*.

Publicacions

Butlletí de la Societat Catalana de Pedagogia, núm. 1 (febrer 2005).

Butlletí de la Societat Catalana de Pedagogia, núm. 2 (abril 2005).

Butlletí de la Societat Catalana de Pedagogia, núm. 3 (juny 2005).

Revista Catalana de Pedagogia, núm. 3 (2004). 440 p.

Societat Catalana d'Estudis Clàssics

Any de fundació: 1979

JUNTA DIRECTIVA

President: JAUME PÒRTULAS I AMBRÒS
Vicepresident: JAUME ALMIRALL I SARDÀ
Secretari: JOSEP MARIA ESCOLÀ I TUSET
Tresorer: XAVIER RIU I CAMPS
Vocals: MONTSERRAT NOGUERAS I HERNÀNDEZ
MARIÀNGELA VILALLONGA I VIVES

Delegat de l'IEC: CARLES MIRALLES I SOLÀ

Nombre de socis: 189

El 15 de desembre de 2004 la Societat Catalana d'Estudis Clàssics (SCEC) celebrà l'Assemblea General de socis, que va comportar la renovació dels càrrecs de la Junta de vicepresident (Jaume Almirall i Sardà), secretari (Josep Maria Escolà), i vocal (Montserrat Nogueras).

Conferències

— 20 d'octubre de 2004. «Afrodita en el naixement de la polis», a càrrec del professor Jesús Carruesco, de la Universitat Rovira i Virgili. Institut d'Estudis Catalans.

— 15 de desembre de 2004. «Arquíloc de Paros i la tradició elegíaca grega: reflexions a propòsit d'un nou papir arquiloqueu», a càrrec del professor Jaume Pòrtulas, de la Universitat de Barcelona. Institut d'Estudis Catalans.

— 16 i 17 de febrer de 2005. Dues sessions a càrrec del professor Esteban Calderón, de la Universitat de Múrcia, en col·laboració amb la Universitat de Barcelona: «Origen y desarrollo de la alquimia griega», a l'Institut d'Estudis Catalans, i «Los Heráclidas: ¿una tragedia marginada?», a la Facultat de Filologia de la Universitat de Barcelona.

— 16 de març de 2005. «Métissage culturel et identité nationale: l'exemple de Rome», a càrrec del professor Philippe Mudry, de la Universitat de Lausana. Institut d'Estudis Catalans.

— 20 d'abril de 2005. «Tradition et innovation: le poème 4 W. de Solon sur l'Eunomie», a càrrec de la professora Fabienne Blaise, de la Universitat

Charles de Gaulle - Lilla III. Institut d'Estudis Catalans.

— 6 i 7 de juny de 2005. Dues sessions a càrrec del professor Teodoro Hampe, de la Universitat Nacional Major de San Marcos de Lima sobre tradició clàssica al Perú, en col·laboració amb la Universitat de Barcelona: «Reminiscencias clásicas en la *Historia del Perú* de Agustín de Zárate (1555-1577)», a l'Institut d'Estudis Catalans, i «La Universidad de San Marcos y el apogeo de la cultura virreinal peruana», a la Facultat de Filologia de la Universitat de Barcelona.

— 13 de juny de 2005. «Man, Death and Fate in Indo-European Tradition», a càrrec del professor Martin L. West, de l'All Souls College de la Universitat d'Oxford. Institut d'Estudis Catalans.

Col·loquis

Del 27 al 30 d'octubre de 2004, participació en el Desè Col·loqui Internacional del PARSA: «Classicisme i anticlassicisme com a necessitats intel·lectuals». La sessió del dia 29 tingué lloc a l'Institut d'Estudis Catalans, amb el programa següent:

— «I “ritualisti di Cambridge” e

la riscoperta del primitivo», a càrrec de Lucio Bertelli (Torí).

— «Couleur et esthétique classique au XIXème siècle: L'art grec antique pouvait-il être polychrome?», a càrrec d'Adeline Grand-Clement (Tolosa - Le Mirail).

— «Gli antichi, i classici e le vanguardie: A proposito del teatro e della sua storia», a càrrec d'Anna Beltrametti (Pavia).

— «Antico-Classico = Anti-Classico?», a càrrec de M. Treu (Venècia).

— «Autorité des Anciens et autorité politique Chez Machiavel et Montaigne», a càrrec de Thierry Ménissier (Grenoble).

— «Humorisme et classicisme: le roman espagnol dans le Contexte européen pendant les premières décades du XIXème siècle», a càrrec de J. Carruesco i M. Reig (Barcelona).

— «Anti-Hellenism in Oscar Wilde: The Second Pole —but not always assumed— of a Paradoxical Mind», a càrrec de Pau Gilabert (Barcelona).

Publicació

Ítaca. Quaderns Catalans de Cultura Clàssica, núm. 19 (2003). 218 p.

Societat Catalana d'Estudis Numismàtics

Any de fundació:	1979
JUNTA DIRECTIVA	
President:	MIQUEL CRUSAFONT I SABATER
Vicepresident:	LEANDRE VILLARONGA I GARRIGA
Secretària:	ANNA M. BALAGUER I PRUNÉS
Tresorer:	RAFAEL COMAS I EZEQUIEL
Vocal primer:	ANTONI TURRÓ I MARTÍNEZ
Vocal segon:	JAUME BENAGES I OLIVER
Vocal tercer:	XAVIER SANAHUJA I ÀNGUERA
Vocal quart:	XAVIER JORBA I SERRA
Delegat de l'IEC:	MANUEL RIU I RIU
Nombre de socis:	159

Assemblea General

El mes de juny del 2004 se celebrà l'Assemblea General de la Societat Catalana d'Estudis Numismàtics (SCEN), que es desenvolupà segons l'ordre del dia previst. Cal destacar que en aquesta reunió fou elegit com a nou membre de la Junta Directiva Xavier Jorba i Serra, historiador i numismàtic, que s'ha incorporat en aquest curs 2004-2005 com a vocal quart.

Publicacions

— Publicació del llibre de L. Villaronga, *Numismàtica antiga de la península Ibèrica*, de gran format i que fa part de la col·lecció «Història de la Moneda dels

Països Catalans» que la SCEN té en curs d'edició i de la qual n'han aparegut tres volums: *La moneda catalana local (s. XIII-XVIII)*, *Història de la moneda dels comtats catalans* i *Història de la moneda de la Guerra dels Segadors*. Ara s'hi afegeix aquesta, que cobreix l'antiguitat del conjunt de la península Ibèrica. El llibre de Leandre Villaronga fou presentat el 13 d'abril de 2005 en un acte celebrat a la seu de l'IEC. Francesc Tarrats i Bou, director del Patrimoni Cultural de la Generalitat de Catalunya, s'encarregà de fer la presentació de l'obra, com a arqueòleg i especialista del món antic.

— També en els primers mesos del 2005 va aparèixer el número 34 de

l'*Acta Numismàtica*, corresponent a l'any 2004. El director i president de la SCEN, Miquel Crusafont, en féu la presentació oficial el dia 13 d'abril. Cal fer esment que en aquest volum de l'*Acta Numismàtica* s'ha incorporat com a redactor Pere Pau Ripollès, de la Universitat de València i especialista en moneda de l'antiguitat.

— És en curs d'edició el llibre d'Antoni Turró, *El paper moneda català 1936-1939*, en una reedició augmentada i corregida en relació amb la que aparegué el 1982 i que fa molts anys que és exhaurida. L'original de l'obra ha estat ja informatitzat i revisat per Anna M. Balaguer i per Xavier Sanahuja (aquest darrer s'ha ocupat a més de les tasques de coordinació prop de l'autor). Aquesta nova edició es farà mitjançant un acord amb la Secció Numismàtica del Cercle Filatèlic i Numismàtic de Barcelona i amb la generosa col·laboració oferta per Jaume Benages i Olivé, la qual ha estat decisiva a l'hora d'afrontar aquest projecte, que es preveu molt costós.

— També és en curs d'edició un catàleg general de les medalles dels Països Catalans des del segle xv fins a la guerra 1936-1939. Aquesta obra, sense precedents, ha estat feta per Miquel Crusafont i Sabater i s'espera que aparegui el 2006.

— És en curs avançat de preparació el llibre d'Isabel Marín sobre l'abundant producció medallística de l'es-

cultor Eusebi Arnau, que ha entrat ja en procés d'edició i s'espera que aparegui a finals de 2005.

— També hi ha el projecte de col·laborar en la publicació del llibre de X. Sanahuja sobre la moneda municipal de Reus als segles xvi-xviii que editarà el Centre de Lectura de Reus.

— El número 35 de l'*Acta Numismàtica*, corresponent al 2005, ha entrat ja en procés d'edició i apareixerà a principi de 2006.

— L'IEC ha creat la Comissió de Publicacions per optimitzar recursos, distribució, etc. Havent previst que les societats científiques hi tinguin representació, s'efectuà una reunió en la qual les diferents entitats elegiren com a representant M. Crusafont i Sabater. L'esmentada Comissió s'ha reunit en diverses ocasions en aquest curs i ha pres diversos acords.

Banc de dades de moneda catalana

El *Banc de dades de moneda catalana*, que fins ara era un projecte dependent de la SCEN, ha passat a ésser, des del mes de febrer de 2005, un projecte de recerca de l'IEC. Enguany la previsió és de fitxar tota la moneda antiga de seques catalanes de l'Arxiu Leandre Villaronga, materials que foren recollits i reproduïts per xerocòpia làser en el passat curs 2003-2004 i que consten d'unes dues mil cinc-cents peces.

Atenció a consultes

Durant aquest curs s'han atès també un gran nombre de consultes. En relacionarem les més destacades:

— L'entitat Servicios Documentales Filatélicos i Numismáticos de Madrid, a través del seu director Jorge Marín de la Salud, membre de la nostra societat, ha demanat a la SCEN l'elaboració d'un guió per a una exposició sobre el tema «Catalunya a través de la història». El guió ha estat redactat per M. Crusafont.

— Anna M. Bastida, de la Universitat de Barcelona, ha fet una consulta sobre el mancús, els pagaments de parries al segle xi i la figura d'Arnau Mir de Tost, que ha estat atesa per A. M. Balaguer.

— S'han atès, igualment, diferents consultes bibliogràfiques i també de documentació de diverses peces que ens ha adreçat especialment la firma Aureo, així com d'altres de procedents de les firmes X. F. Calicó o bé Martí Herve-

ra. També les consultes habituals del Departament de Monedes i Medalles del Fitzwilliam Museum de Cambridge, amb el qual es manté una continuada col·laboració.

— Per la seva banda, un altre membre de la nostra Junta Directiva, Antoni Turró, ha atès diferents consultes i ha assessorat al Museu de la Batalla de l'Ebre de Gandesa sobre els bitllets emesos pels municipis durant la guerra 1936-1939.

Altres

Durant aquest curs s'han realitzat les tasques de neteja, catalogació i documentació de les monedes aparegudes en les excavacions fetes a les esglésies de Sant Pere de Terrassa durant el 2002-2004, a instàncies del Museu d'aquesta ciutat. El treball ha estat dut a terme per Rafael Comes, que s'ha ocupat de les monedes medievals i modernes, i per Xavier Sanahuja, que s'ha encarregat de les monedes ibèriques i romanes.

Societat Catalana d'Ordenació del Territori

Any de fundació:	1979
JUNTA DIRECTIVA	
Presidenta:	MARGARITA CASTAÑER I VIVAS
Secretari:	FRANCESC SANTACANA I PORTELLA
Tresorera:	ÀNGELS GIL-VERNET
Vocals:	CARLES LLOP TORNÉ XAVIER MAYOR SARGELL ANDREU ULIED SEGUÍ ÀLEX TARROJA COSCUELA
Delegat de l'IEC:	JOSEP M. MUNTANER I PASQUAL
Nombre de socis:	283

Presentació de l'Anuari territorial de Catalunya 2003

L'acte va tenir lloc el 22 de novembre de 2004 a la Sala Pere Coromines de l'Institut d'Estudis Catalans. Hi van intervenir: Margarita Castañer, presidenta de la Societat Catalana d'Ordenació del Territori (SCOT); Oriol Nel·lo, secretari per al Planejament Territorial de la Generalitat de Catalunya; Jordi Labòria, diputat president de l'Àrea d'Infraestructures, Urbanisme i Habitatge de la Diputació de Barcelona; Joan Subirats, catedràtic de Ciència Política de la Universitat Autònoma de Barcelona, i Juli Esteban i Àlex Tarroja, directors de l'*Anuari territorial de Catalunya*.

Anuari territorial de Catalunya 2004

Durant aquest curs s'ha estat elaborant, conjuntament amb la Diputació de Barcelona, l'*Anuari territorial de Catalunya 2004*, dirigit per Àlex Tarroja. El principal objectiu és oferir una eina de consulta que permeti aprofundir en el coneixement de les transformacions, dels projectes i dels conflictes territorials que han tingut lloc a Catalunya al llarg de l'any. Aquest *Anuari*, a banda de significar una consolidació del projecte, suposa un salt quantitatiu i qualitatiu. Quantitatiu perquè el nombre de temes tractats s'ha ampliat considerablement i qualitatiu perquè ha crescut el nombre de professionals que hi treballen.

La publicació està pensada per a

ser d'utilitat als tècnics, als professionals i a les persones que prenen decisions en l'àmbit de les polítiques territorials, però també a tots aquells que vulguin conèixer les transformacions que s'estan produint en el territori català.

Aquest projecte ha estat possible gràcies a la col·laboració de la Diputació de Barcelona, el Departament de Política Territorial i Obres Públiques de la Generalitat de Catalunya i l'Institut d'Estudis Catalans.

Premi Catalunya d'Urbanisme

Premi instituït el 1998. Enguany es convocà per quarta vegada.

La Societat Catalana d'Ordenació del Territori (SCOT) convocà el Premi Catalunya d'Urbanisme al millor pla-nejament territorial o urbanístic aprovat en els dos darrers anys en l'àmbit de Catalunya. L'objectiu del premi és reconèixer i estimular els esforços dels tècnics i de l'Administració en la millora de l'urbanisme i de l'ordenació del territori de Catalunya.

Aquest premi no té dotació econòmica.

El jurat del premi, format per Àlex Tarroja, Joan Lloret, Ricard Pié, Josep Maria Llop, Francesc Santacana i Emili Donato, acordà per unanimitat atorgar el Premi Catalunya d'Urbanisme corresponent a l'any 2005 als senyors Manuel de Solà-Morales i Rubió, coordinador general del Pla, i Pere Navarro i

Morera, alcalde de Terrassa, pel Pla d'Ordenació Urbanística Municipal de Terrassa, on es valoren l'esforç documental i propositiu, el compromís institucional i tècnic en la confecció del document, l'emmarcament en el context de les ciutats metropolitanes, la lectura de la ciutat, la preocupació pel detall, els parcs interiors i la seva interconnexió.

Així mateix, va acordar atorgar un accèssit als senyors Ramon Fortet i Bru, director i coordinador del Pla, i Lluís Sacrest Villegas, alcalde d'Olot, pel Pla d'Ordenació Urbanística Municipal d'Olot, per la relació del continu urbà amb el parc natural i els entorns naturals, els mesurats eixamples, els estudis i l'avaluació ambiental, la definició dels objectius i les solucions generals, i la implantació dels equipaments locals i supralocals.

Pàgina web

Està a punt d'aparèixer la nova pàgina web de la SCOT, que pretén ser una pàgina dinàmica i interactiva que informi de totes les activitats i publicacions de la Societat, i amb un espai que faci les funcions de Centre de Documentació de Projectes Territorials.

Representació en el Consell Assessor de l'Observatori del Paisatge de Catalunya

Des del mes setembre de 2004 Àlex Tarroja, en representació de la SCOT, for-

ma part del Consell Assessor de l'Observatori Català del Paisatge de Catalunya, que té funcions d'assessorament i consultives i també compta amb una àmplia representació d'entitats culturals, empresarials, de la societat civil, organitza-

cions no governamentals i persones de prestigi reconegut.

Publicació

Anuari Territorial de Catalunya 2003.
2004. 333 p.

Societat d'Història de l'Educació dels Països de Llengua Catalana

Any de fundació:	1982*
JUNTA DIRECTIVA	
President:	SALOMÓ MARQUÈS I SUREDA
Vicepresidents:	FRANCESCA COMAS I RUBÍ BERNAT SUREDA I GARCIA
Secretari i tresorer:	RAMON TARRÒS I ESPLUGA
Vocals:	CARME AGULLÓ I DÍAZ LUIS M. LÁZARO LORENTE ANTONI TORT I BARDOLET JULIÀ VILAR I HERMS
President d'honor:	JORDI MONÉS I PUJOL-BUSQUETS
Delegat de l'IEC:	JOSEP GONZÁLEZ-AGÀPITO I GRANELL
Nombre de socis:	85

* Aquesta Societat és filial de l'IEC des de 2001.

Activitats

— 3 de desembre de 2004. Seminari d'Història de l'Educació: «l'Escola rural, balanç d'un segle», organitzat conjuntament amb la Facultat d'Educació de la Universitat de Vic.

— 27 de gener de 2005. Assemblea General de socis, durant la qual es procedí a la renovació de la Junta Directiva.

Publicacions

Educació i Història: Revista d'Història de l'Educació, vol. 6 (2003). 324 p.

Educació i Història: Revista d'Història de l'Educació, vol. 7 (2004). 518 p.

MONÉS I PUJOL-BUSQUETS, Jordi. *Formació professional i desenvolupament econòmic i social català (1714-1939)*. Barcelona: IEC, 2005.

Institució Catalana d'Estudis Agraris

Any de fundació:	1984
JUNTA DIRECTIVA	
President:	JOAN RÀFOLS I CASAMADA
Vicepresident:	RAMON LLUÍS LLETJÓS I CASTELLS
Secretari:	ALBERT TEHÀS I PUIG
Tresorer:	JOAN PALET I CASAS
Coordinadors:	
Secció d'Agricultura	FRANCESC DOMINGO OLIVÉ
Secció de Ramaderia	JOSEFINA PLAIXATS I BOIXADERA
Secció de Protecció Vegetal	JOSEP M. ESPELTA I GUARDIA
Secció d'Ornamentals	JOSEP MONTANER I GIRÓ
Secció de Sòls	ORIOL ORTIZ I PERPINYÀ
Secció de Viticultura i Enologia	JOSEP M. PUIGGRÓS I JOVÉ
Secció de Forestal	JORDI RIERA I MORA
Secció d'Estudis Rurals	RAIMON RODA I NOYA
Vocals:	
	ANNA JACAS BENAGES
	JOAN SAUS I ARÚS
	JORDI TICÓ I MALUQUER
	JOAN PERE VILÀ-HORS
Delegat de l'IEC:	JOSEP VIGO I BONADA
Nombre de socis:	405

La Institució Catalana d'Estudis Agraris (ICEA) té vuit seccions, que són les següents:

— Secció d'Agricultura	— Secció d'Ornamentals
— Secció d'Estudis Rurals	— Secció de Protecció Vegetal
— Secció de Forestal	— Secció de Ramaderia
	— Secció de Sòls
	— Secció de Viticultura i Enologia

Cursos

XXI Edició de Monografies de Paisatgisme i Jardineria

Monografies organitzades per la Secció d'Ornamentals de la ICEA, que coordinà Josep Montaner i Giró. Realitzades a l'Institut d'Estudis Catalans, del 21 de febrer al 25 d'abril de 2005.

— Monogràfic I: «Paisatgisme»

Professorat: Anna Costa, arquitecta per l'Escola d'Arquitectura de Venècia i màster en arquitectura del paisatge per la Universitat Politècnica de Catalunya (UPC); Bet Figueras i Ponsa, arquitecta paisatgista, paisatgista de l'Àrea Metropolitana de Barcelona i profesora de taller a l'Escola Tècnica Superior d'Arquitectura de Barcelona (ESAB); Miquel Vidal i Pla, doctor arquitecte, màster en arquitectura del paisatge per la UPC i responsable de la línia de paisatgisme i sostenibilitat de l'ESAB.

— Monogràfic II: «Sistemes gràfics de representacions i dibuix de paisatge»

Professorat: Eugènia Vidal Casanovas, arquitecta i màster en arquitectura i disseny urbà (MSAUD) per la Universitat de Colúmbia.

— Monogràfic III: «Instal·lacions de reg en jardins i zones esportives»

Professorat: Conrad Cunill i Prado, enginyer agrònom i enginyer tècnic agrícola; Joaquim Llorente i López, enginyer tècnic agrícola, de l'empresa Abril-reg; Jaume Marquès i Mascarell,

enginyer tècnic agrícola, de l'empresa Regaber.

Jornades i conferències

Fira Agrària de Sant Miquel

Jornada tècnica ICEA-AGROPRÉS: «Maquinària agrícola: pròpia o contractada? Empreses de serveis. Cooperatives. Cost d'utilització de la maquinària». Lleida, 29 de setembre de 2004.

La inauguració de la jornada fou a càrrec de Jordi Sala Casarramona, president d'Agroprés.

Durant el transcurs d'aquesta jornada van tenir lloc les conferències següents:

— «Incidència del cost de la maquinària en el cost general de producció. Una gran majoria dels agricultors desconeix aquest cost», a càrrec de Carles Bernat, professor de l'ESAB.

— «Mètodes per al càlcul dels costos. Programa de càlcul seguint el mètode ASAE», a càrrec d'Emilio Gil, professor de l'ESAB.

— «Un exemple de càlcul de costos en maquinària forestal», a càrrec de Joan Massip, professor de l'Escola Superior d'Enginyers Agrònoms de Lleida.

Taula rodona amb representants d'ANSEMAT i de diverses empreses de maquinària agrícola (John Deere, Kverneland, Landini, Massey Ferguson, Same-Deutz-Fahr, etc.), moderada per Jaume Arnó, professor de l'Escola Superior d'Enginyers Agrònoms de Lleida.

Cloenda de la jornada, a càrrec de Joan Ràfols i Casamada, president de la ICEA.

Jornada sobre «Enemics naturals de les plagues als principals conreus»

Organitzada per la Secció de Protecció Vegetal. Castelló de la Plana, 2 de desembre de 2004.

La presentació de la jornada va ser a càrrec de Josep Jacas i Miret, professor de la Universitat Jaume I.

Durant aquesta jornada es van pronunciar les conferències següents:

— «La Institució Catalana d'Estudis Agraris. Qui som i què fem», a càrrec de Joan Ràfols i Casamada, president de la ICEA.

— «La Secció de Protecció Vegetal de la ICEA», a càrrec de Josep M. Espelta i Guardia, coordinador de la Secció de Protecció Vegetal.

En aquesta jornada també es féu la presentació de *Dossiers Agraris*, núm. 6, segona edició: «Enemics naturals de plagues en diferents cultius a Catalunya», a càrrec de Jordi Ticó i Maluquer, vocal de la Junta Directiva de la ICEA.

Jornada sobre «Estat actual de la recerca sobre viticultura i enologia»

Organitzada per la secció de Viticultura i Enologia conjuntament amb la Facultat d'Enologia de la Universitat Rovira i Virgili de Tarragona. Tarragona, 10 i 11 de desembre de 2004.

En aquesta jornada es va donar a conèixer l'estat actual de la recerca dels diferents grups que configuren la Unitat d'Enologia del Centre de Referència en Tecnologia dels Aliments de la Generalitat de Catalunya, així com també les futures línies d'investigació que, a criteri dels especialistes, s'haurien d'encetar per a continuar la millora qualitativa de diferents aspectes del món de la viticultura i de l'enologia.

Jornada sobre «La varietat picapoll»

La jornada fou organitzada per la Secció de Viticultura i Enologia de la Institució Catalana d'Estudis Agraris, amb la col·laboració del Consell Regulador de la Denominació d'Origen Pla de Bages. Manresa, 11 de març de 2005.

La inauguració de la jornada fou a càrrec de Jordi Valls, alcalde de Manresa, i Joan Aguado, director de l'Institut Català de la Vinya i el Vi (INCAVI).

La presentació de la jornada va ser a càrrec de Valentí Roqueta, president de la denominació d'origen Pla de Bages, i Josep M. Puiggrós, coordinador de la Secció de Viticultura i Enologia de la ICEA.

Al llarg d'aquesta jornada es pronunciaren les conferències següents:

— «El picapoll a Catalunya i el Bages. Notes històriques», a càrrec dels historiadors Llorenç Ferrer i Jaume Plans.

— «El Sol, influència en la viti-

cultura del Bages», a càrrec de Jaume Boixadera, Departament d'Agricultura, Ramaderia i Pesca de la Generalitat de Catalunya.

— «Selecció clonal i sanitària de la varietat picapoll blanc a la denominació d'origen Pla de Bages», a càrrec de Carme Domingo, Lluís Giralt i Santiago Mínguez, de la Secció de Viticultura i Producció Experimental de l'INCAVI.

— «Caracterització genètica de la varietat picapoll de diferents orígens mitjançant marcadors microsatèl·lits», a càrrec d'Anna Puig, Carme Domingo i Lluís Giralt, de la Secció d'Investigació Enològica de l'INCAVI.

— «Tècniques de biologia molecular per a la identificació i tipificació de varietats de *Vitis vinifera*», a càrrec de Francesca Fort, professora de la Facultat d'Enologia de la Universitat Rovira i Virgili.

— «Estratègies de vinificació varietat picapoll», a càrrec de Joan Soler, director tècnic i enòleg de Masies d'Avinyó.

La jornada es va acabar amb un dinar tast i maridatge de vins picapoll.

Cicle de conferències sobre «L'aire i el medi»

Va tenir lloc a l'Institut d'Estudis Catalans, el 16 de març de 2005. S'hi pronuncià la conferència «L'aire i l'agricultura», a càrrec de Josefina Plaixats, de la Universitat Autònoma de Barcelona.

Seminari sobre «La gestió del nitrogen a l'agricultura»

Organitzada per la Secció d'Agricultura i la Secció de Sòls. Institut d'Estudis Catalans, 4 i 5 de maig de 2005.

El seminari va ser a càrrec d'Albert Soler, del Departament de Cristal·lografia, Mineralogia i Dipòsits Minerals de la Universitat de Barcelona, i va mostrar els treballs relacionats amb la gestió del nitrogen a l'agricultura en el nostre àmbit territorial, i va servir de fòrum per a la posada en comú i discussió dels diferents aspectes que s'hi relacionen.

Aquest seminari es va estructurar al voltant de tres temes: els diversos processos implicats en el cicle del nitrogen a l'agricultura, l'eficiència de l'ús del nitrogen en els cultius i la pràctica de la gestió agrícola del nitrogen.

Jornada sobre «Sòls i viticultura»

Organitzada per la Secció de Sòls, la Secció de Viticultura i Enologia i el Museu de Vilafranca. Vilafranca del Penedès, 10 de juny de 2005.

La presentació de la jornada va ser a càrrec de Rosa M. Poch, del Departament de Medi Ambient i Ciències del Sòl, Universitat de Lleida - Secció de Sòls ICEA.

En aquesta jornada es pronuncià la conferència «Experiències en viticultura de precisió», a càrrec de Joan Esteve, Divisió Agrícola - Raïmat.

Aquesta jornada acabà amb la taula rodona «Informació de sòls per a

la viticultura del futur», moderada per Santiago Mínguez, cap del Servei Tècnic de l'INCAVI, i amb les intervencions d'Antoni Abad, agrupacions de defensa vegetal (ADV) - Cooperativa Vinícola del Penedès (COVIDES); Jaume Boixadera, cap de la Secció d'Avaluació de Recursos Agraris, Departament d'Agricultura, Ramaderia i Pesca (DARP); Joan Girona, Institut de Recerca i Tecnologia Agroalimentàries (IRTA) - Lleida; Pere Guilera, Caves Guilera i Secció Viticultura de la ICEA; Carles Rúbies, Vien Assessoria; Xavier Sort, Miguel Torres, SA; Agustí Villarroya, responsable de la Unitat d'Assessorament Vitícola, DARP.

Jornada sobre «Malvasia de Sitges»

Organitzada per la Secció de Viticultura i Enologia i l'Hospital de Sant Joan Baptista de Sitges, amb la col·laboració de l'Associació Catalana d'Enòlegs. Sitges, 18 de juny de 2005.

La inauguració de la jornada fou a càrrec de Jordi Baijet, alcalde de Sitges, i Joan Aguado, director de l'INCAVI.

La presentació de la jornada va ser a càrrec d'Antoni Farreras, administrador de l'Hospital, i Josep M. Puiggrós, coordinador de la Secció de Viticultura i Enologia de la ICEA.

Al llarg d'aquesta jornada es pronunciaren les conferències següents:

— «La malvasia a la cuina de l'antiguitat», a càrrec de Valentí Mon-

gay, restaurador, cuiner i propietari del restaurant La Salseta de Sitges.

— «Aplicacions de la malvasia a la cuina actual», a càrrec de Florencio Martínez, restaurador, cuiner i propietari del restaurant El Velero de Sitges.

— «Apunts sobre la història de la malvasia de Sitges», a càrrec de Roland Sierra, historiador.

— «La Malvasia de Sitges en el món de les malvasies», a càrrec d'Enric Bartra, tècnic de l'INCAVI.

— «Vinificacions de la malvasia de Sitges», a càrrec d'Anna Baqués, enòloga.

— «El futur de la malvasia de Sitges», a càrrec d'Antoni Almirall, enginyer tècnic agrícola.

La jornada es va acabar amb un dinar tast i maridatge de vins malvasia de Sitges.

Universitat Catalana d'Estiu

XX Jornada d'Agricultura a Prada:

«El presseguer en els països catalans»

Tingué lloc al Liceu Renouvier de Prada de Conflent, el 20 d'agost de 2005.

L'obertura de la jornada fou a càrrec d'Antoni Siurana, conseller d'Agricultura, Ramaderia i Pesca de la Generalitat de Catalunya.

S'hi pronunciaren les conferències següents:

— «29 anys a Prada», a càrrec de Josep M. Puiggrós, coordinador de la jornada.

— «El presseguer en la Mediterrània», a càrrec d'Enric Hostalnou, cap del Servei de Fructicultura de la Cambra Agrària del Rosselló.

— «Innovació varietal en el presseguer i reptes de futur», a càrrec d'Ignasi Iglésias i Castellarnau, de l'Estació Experimental de Lleida de l'IRTA.

— «La problemàtica de la mosca de la fruita», a càrrec d'Ismael Belart i Montlleó, tècnic de sanitat vegetal de les Terres de l'Ebre.

— «El virus de la sharka, un gran problema actual i de futur», a càrrec de Christian Salgas, del Servei de Fructicultura de la Cambra Agrària del Rosselló.

— «La gestió de la qualitat del préssec i la seva certificació. Oportunitat o dificultat?», a càrrec de Jaume Sió i Torres, cap del Servei de Transferència Tecnològica del DARP.

— «Les certificacions i la traçabilitat a la Catalunya del Nord», a càrrec de Philippe Dorandeu, membre del Consell d'Administració de la Cooperativa de Prada.

La jornada es va cloure amb una taula rodona, un debat i la visita a la cooperativa de Prada amb la participació de tots els ponents.

Presentació de llibre

La Institució Catalana d'Estudis Agraris, conjuntament amb la Institució Catalana d'Història Natural, la Societat

Catalana de Geografia i la Societat Catalana d'Història de la Ciència i de la Tècnica, organitzaren la presentació dels volums I i II de l'obra *Història agrària dels Països Catalans*. L'acte fou a càrrec del director, Emili Giralt, i del coordinador de l'obra, Josep M. Salrach, sota la presidència de Salvador Alegret, vicepresident de l'Institut d'Estudis Catalans. Institut d'Estudis Catalans, 9 de juny de 2005.

Homenatge

La ICEA va dedicar un acte en memòria de Claudi Barberà i Gayoso, traspasat durant la tardor de 2004, qui fou membre de la Junta des de la seva creació el 1979. En l'acte hi intervingueren Josep M. Puiggrós Jové, Eduard Puig Miralles, Josep M. Vives de Quadras, Francesc Barrelles Forner, Anna Jacas Benages i Joan Ràfols Casamada. Institut d'Estudis Catalans, 27 d'abril de 2005.

Tertúlies

El primer dilluns de cada mes, la Secció de Protecció Vegetal organitza una tertúlia en què participen ponents experts en el tema dels vegetals.

La Secció d'Estudis Rurals també es reuneix en una petita tertúlia un cop el mes.

Excursió

Transcatalonia 2004

Visita a la coma de Burg, a la confluència de la vall Ferrera amb la vall de Cardós,

al Pallars Sobirà, organitzada per la Secció de Sòls i el Centre de Recerca Ecològica i Aplicacions Forestals (CREAF). Cap de setmana del 2 i 3 d'octubre de 2004.

Transcatalonia és una excursió de dos dies que té per objectiu conèixer sobre el terreny com són els sòls del nostre país, com s'han format, en quin estat es troben i com els podem gestionar per a no malmetre'ls.

Premi per a estudiants

Premi instituït el 1983 i ofert a un treball d'investigació, bibliogràfic o d'assaig sobre agricultura. Aquest curs es convocà per vint-i-unena vegada. La ponència,

formada per Josep M. Puiggrós i Jové, Joan Ràfols i Casamada, Josep M. Espelta i Guardia, Francesc Domingo i Olivé, Joan Saus i Arús, i, com a secretari, Albert Tehàs i Puig, acordà atorgar el premi al treball *Estudi de l'activitat lipoxigenasa durant els estadis prefermentatius*, de Salvador Olivella Bori.

La dotació del premi és de sis-cents euros (600 €). Es poden concedir fins a dos accèssits. Un extracte del treball es publica a la revista *Quaderns Agraris*.

Publicació

Quaderns Agraris, núm. 29 (2004).

Societat Catalana de Comunicació

Any de fundació:	1985
JUNTA DIRECTIVA	
President:	JOSEP M. MARTÍ I MARTÍ
Vicepresidenta:	MARIA COROMINAS I PIULATS
Secretari:	MARTÍ PETIT I BOZZO
Tresorer:	CARLES SINGLA I CASELLAS
Vocals:	CARMINA CRUSAFON I BAQUÉS LLÚCIA OLIVA I DE LA ESPERANZA MAGDA SELLÉS I QUINTANA
Delegat de l'IEC:	JOSEP M. MUNTANER I PASQUAL
Nombre de socis:	116

Activitats generals

Conferència inaugural

La conferència inaugural va ser a càrrec d'Artur Serra, director adjunt de la Fundació i2CAT, que parlà sobre «i2CAT: l'Internet audiovisual a Catalunya». Institut d'Estudis Catalans, 10 de novembre de 2004.

Taula rodona «El documental:

èxits i reptes. Els nous camins possibles per a la creació audiovisual»

Fer documentals avui a Catalunya és gairebé un voluntariat en el qual s'ha de creure i s'ha de posar molt d'esforç i diners. Gràcies a la gent que s'ho ha cregut, avui a Catalunya hi ha una oferta interessant i una demanda important de

documentals. El camí no és, ni ha estat, fàcil, i en aquesta taula rodona es parlà de tot això, però també de les noves possibilitats que un món globalitzat i les noves tecnologies ofereixen als realitzadors, tant als consolidats, com als que ara s'incorporen a la creació audiovisual.

Participaren en aquesta taula rodona Aurora Moreno, directora de projectes audiovisuals de l'Institut Català de les Indústries Culturals de la Generalitat de Catalunya; Joan González, director de la productora audiovisual Paralel 40; Marisol Soto, periodista i realitzadora, i Josep M. Català, coordinador del màster Teoria i pràctica del documental creatiu de la Universitat Autònoma de Barcelona (UAB). Actuà de moderadora Llúcia Oli-

va, vocal de la Societat Catalana de Comunicació (SCC) i periodista de televisió. Institut d'Estudis Catalans, 18 de maig de 2005.

XV Conferència Anual a Girona

Es va celebrar a l'Institut d'Estudis Girolins, el 4 de juny de 2005.

El programa fou el següent:

— Taula rodona: «20 anys de la Societat Catalana de la Comunicació. Balanç de la recerca». Ponents: Josep Gifreu i Pinsach, Miquel de Moragas i Spà, Josep M. Casasús i Guri, Jaume Guillaumet i Lloveras, moderats per Josep M. Martí i Martí.

— Ponència homenatge a Josep M. Baget, soci fundador de la SCC, a càrrec de Sergi Schaaf, realitzador de televisió, professor del Departament de Periodisme i de Comunicació Audiovisual de la Universitat Pompeu Fabra i soci de la SCC.

— Presentació de comunicacions per part dels socis i relació de tesis.

— Visita guiada als estudis de la Televisió de Girona amb motiu dels 20 anys de la seva creació, a càrrec del soci Lluís Costa i Fernández.

Activitats en col·laboració amb altres entitats

La Societat col·laborà, conjuntament amb l'Associació d'Arxivers de Catalunya i el Col·legi Oficial de Bibliotecaris i Documentalistes de Catalunya, en el VIII Col·lo-

qui Aula d'Història del Periodisme «Diari de Barcelona»: «Els fons informatius de televisió i cinema a Catalunya». Organitzat conjuntament amb els Estudis de Periodisme de la Universitat Pompeu Fabra i l'Arxiu Històric de la Ciutat de Barcelona, el 30 de maig de 2005, a l'Auditori de la Universitat Pompeu Fabra.

L'objectiu del VIII Col·loqui fou la trobada i l'intercanvi d'informació i punts de vista entre investigadors en història del periodisme, investigadors en documentació periodística i responsables d'arxius, centres de documentació i biblioteques, que van debatre al voltant de la situació dels diversos fons informatius de televisió i cinema a Catalunya.

La presentació del Col·loqui va ser a càrrec de Jaume Guillaumet, antic president i soci fundador de la SCC, degà dels Estudis de Periodisme i coordinador de l'Aula Diari de Barcelona.

El Col·loqui es desenvolupà seguint el programa següent:

— Conferència «La conservació del patrimoni filmic i la seva problemàtica», per Mariona Bruzzo, Filmoteca de Catalunya.

— Conferència «La recollida i tractament de fons filmics documentals des de l'Arxiu Municipal de Barcelona», per Jordi Serchs i Pilar de Luna, Arxiu Municipal de Barcelona.

— Conferència «Patrimoni filmic documental a l'Arxiu Nacional de

Catalunya», per Imma Navarro, Arxiu Nacional de Catalunya.

— Presentació dels fons de les emissores de televisió, per Margaret Rius, Televisió Espanyola a Catalunya, Àlicia Conesa, Televisió de Catalunya, i Tomeu Mas, Barcelona Televisió.

— Conferència «Arxiu *Input*: programes de televisió pública de qualitat», per Anna Magre, Biblioteca de la Universitat Pompeu Fabra.

El VIII Col·loqui es clogué amb un torn obert de paraules, amb el moderador Xavier Tarraubella, director de l'Arxiu Històric de la Ciutat de Barcelona.

Premi

Mirador (1929-1937). *Un model de periòdic al servei d'una idea de país*, de

Carles Singla, fou el treball guardonat amb el Premi Joan Givanel i Mas de Comunicació Social, corresponent als Premis Sant Jordi que atorgà l'Institut d'Estudis Catalans el 22 d'abril de 2005.

Premi instituït l'any 1988, es convocà per sisena vegada i és ofert al millor treball d'investigació o d'assaig sobre ciències de la comunicació. La ponència fou formada per tres membres proposats per la Secció de Filosofia i Ciències Socials de l'Institut d'Estudis Catalans. La dotació del premi és de quatre mil dos-cents euros (4.200 €).

Publicacions

Preparació dels números 19 i 20 de *Treballs de Comunicació*, la publicació dels quals es preveu a finals de 2005.

Societat Catalana de Llengua i Literatura

Any de fundació:

1986

JUNTA DIRECTIVA

President:

AUGUST BOVER I FONT

Vicepresident:

JOSEP MASSOT I MUNTANER

Secretari:

JOAN ANTON RABELLA I RIBAS

Tresorera:

MONTSERRAT ALEGRE I URGELL

Vocals:

JOAN ARMANGUÉ I HERRERO

MILA SEGARRA I NEIRA

Delegat de l'IEC:

JOSEP MORAN I OCERINJAUREGUI

Nombre de socis:

336

Durant el curs 2004-2005, la Societat Catalana de Llengua i Literatura (SCLL) ha estat l'organitzadora o ha participat en l'organització de les activitats següents:

Activitats

Jornada «Textos medievals al Pallars.

El naixement de la llengua catalana»

Museu Comarcal de Ciències Naturals, Tremp, 7 de setembre de 2004.

El Consell Comarcal del Pallars Jussà conjuntament amb el Servei Comarcal del Pallars Jussà, i amb la col·laboració de l'Ajuntament del Castell de Mur, del Centre de Recursos Pedagògics del Pallars Jussà, el Centre d'Integració de Telecomunicacions Avançades, el Museu Comarcal de Ciències Naturals i

la nostra societat, van organitzar una jornada dedicada a l'estudi i la difusió del patrimoni documental del Pallars Jussà del moment de la formació i del posterior accés a l'escriptura de la llengua catalana.

La jornada va consistir en tres conferències:

— «El fons documental de l'Arxiu Capítular d'Urgell», a càrrec de Benigne Marquès.

— «La documentació antiga en l'època de formació de la llengua catalana», a càrrec de Joan Anton Rabella.

— «Textos pallaresos dels segles XI i XII», a càrrec de Joan Anton Rabella, en substitució de Josep Moran, que finalment no va poder assistir-hi.

Jornada d'estudi «Estudis i edicions del segle XIX. A 20 anys del Col·loqui Internacional sobre la Renaixença (1984-2004)»

Institut d'Estudis Catalans, 21 d'octubre de 2004.

Aquesta jornada, que es va organitzar conjuntament amb la Societat Verdaguer i la xarxa temàtica «La Renaixença», va començar amb un parlament inaugural a càrrec de Manuel Jorba, va continuar amb l'anàlisi dels estudis i les edicions sobre la Renaixença durant aquests vint anys als diversos territoris dels Països Catalans (Joan Mas i Vives a les Illes Balears, Biel Sansano i Rafael Roca al País Valencià, Josep M. Domingo i Manuel Jorba a Catalunya, i Pep Vila a la Catalunya del Nord), i es va cloure amb un parlament de Joaquim Molas.

50th Conference of the Anglo-Catalan Society & 11th Colloquium of the North American Catalan Society
Eton College, Anglaterra, 19 de desembre de 2004.

La SCLL va col·laborar en la celebració del col·loqui conjunt de l'Anglo-Catalan Society, que celebrava els seus cinquanta anys d'existència, i de la North American Catalan Society, que es va celebrar a Anglaterra, amb la conferència de Joan-Francesc Mira titulada «L'espai de la llengua escrita: entre el risc i la riquesa».

Conferència de M. Loreto Vilar «Àustria, dones, música i literatura en l'obra d'Elfriede Jelinek»

Institut d'Estudis Catalans, 19 de desembre de 2004.

Dins el cicle de conferències dedicat als premis Nobel de l'any 2004, la SCLL va coordinar la realització de la conferència sobre el Premi Nobel de Literatura concedit a Elfriede Jelinek.

Presentació del llibre

El capbreu de Benifallet de 1373 de Ventura Castellvell

Casal Municipal de Benifallet, 22 d'abril de 2005.

Aquest llibre, que correspon al volum número 4 dels «Treballs de la Societat Catalana de Llengua i Literatura», es va presentar a Benifallet amb la participació de l'autor, Ventura Castellvell; de l'alcalde de Benifallet, Jordi Monclús; del delegat de cultura de les Terres de l'Ebre, Antoni Sabaté; del director de l'IES de Móra d'Ebre, Joan Salvador Ventura, i del secretari de la SCLL, Joan Anton Rabella.

Publicacions

CASTELLVELL, Ventura. *El capbreu de Benifallet de 1373*. Barcelona, 2005.

(Treballs de la Societat Catalana de Llengua i Literatura; 4)

Llengua & Literatura, núm. 15 (2004).

Llengua & Literatura, núm. 16 (2005).

Societat Catalana de Tecnologia

Any de fundació:

1986

JUNTA DIRECTIVA

President:

ESTANISLAU TOMÀS I MORERA

Secretari:

MARC BARRACÓ I SERRA

Tresorera:

ALÍCIA CASALS I GELPÍ

Vocals:

JOSEP ARNALDOS I VICER

RICARD BOSCH I TOUS

JOAQUIM CASAL I FÀBREGA

JOSEP M. FUERTES ARMENGOL

RAMON IZQUIERDO I CLEMENTE

JOSEP JUANBARÓ I PORTELLA

ÀNGEL ROS DOMINGO

JOSEP SALVANS I TOR

M. CLARA TORRENS I MAZZEI

JERONI XAMPENY I BARÓ

Delegat de l'IEC:

vacant

Nombre de socis:

82

Assemblea General

El 25 de novembre de 2004 tingué lloc l'Assemblea General de socis de la Societat Catalana de Tecnologia (SCT).

Conferències

— «*b-learning* amb Moodle. Un campus virtual d'aprenentatge», a càrrec de Federico Luque i Carrillo, professor de tecnologia d'educació secundària i membre del grup de recerca Didàctica i Multimèdia (DiM) de la Universitat Autònoma de

Barcelona (UAB). Institut d'Estudis Catalans, 14 de setembre de 2004.

— «Estado de la tecnología de cables superconductores para distribución de energía eléctrica», a càrrec d'Adrián González Parada, del Departament d'Enginyeria Elèctrica de la Universitat Politècnica de Catalunya (UPC). Institut d'Estudis Catalans, 10 de novembre de 2004.

— «Vitalitat de la pneumàtica a la indústria actual», a càrrec d'Albert

Cuspinera, enginyer elèctric, d'IMI Norgren, SA. Escola Tècnica Superior d'Enginyeria Industrial de Barcelona, 1 de desembre de 2004.

— «Nanotecnologia aplicada a la indústria tèxtil» a càrrec del professor Arun Naik, de l'Institut d'Investigació Tèxtil i Cooperació Industrial. Institut d'Estudis Catalans, 2 de desembre de 2004.

— «Fem-ho possible: instal·lació solar fotovoltaica en un centre d'ensenyament», a càrrec de Francisca Guerola, de l'IES Celestí Bellera de Granollers. Institut d'Estudis Catalans, 15 de desembre de 2004.

— «El projecte del cotxe de baix consum de l'EUETIB», a càrrec de Jordi Llumà i Fuentes, professor associat del Departament de Ciència dels Materials i Enginyeria Metallúrgica de la Universitat Politècnica de Catalunya. Escola Universitària d'Enginyeria Tècnica Industrial, 13 de gener de 2005.

— «Aprofitament del sofre per a la fabricació de formigons. Una proposta sostenible», a càrrec de Violeta Gràcia i Díaz, investigadora del Departament d'Enginyeria de la Construcció de la Universitat Politècnica de Catalunya. Institut d'Estudis Catalans, 3 de març de 2005.

— «La tecnologia a l'ESO. L'experiència de l'IES Príncep de Viana», a càrrec de Roser Cussó Calabuig, profes-

sora de l'IES Príncep de Viana. Institut d'Estudis Catalans, 7 d'abril de 2005.

— «Velocímetre mitjançant desplaçament de partícules (*Particles Image Velocimeter*)», a càrrec de Josep Anton Ferré Vidal i Gabriel Ucera, de la Universitat Rovira i Virgili. Escola Tècnica Superior d'Enginyeria Industrial de Barcelona, 13 de maig de 2005.

— «Estat actual de l'energia nuclear», a càrrec de Xavier Dies Llovera, catedràtic d'universitat del Departament de Física i Enginyeria Nuclear de l'Escola Tècnica Superior d'Enginyeria Industrial de Barcelona. Institut d'Estudis Catalans, 26 de maig de 2005.

Premi per a estudiants

Premi instituït el 1969 i ofert a un treball d'investigació, bibliogràfic o d'assaig sobre tecnologia. Aquest curs es convoca per trenta-cinquena vegada. La ponència, formada per Estanislau Tomàs i Morera, Ramon Izquierdo i Clemente i Marc Baracó i Serra, acordà atorgar el premi *ex aequo* al treball *Avaluació de la resposta de microsensors tipus ISFET per a la seva implantació en barreres geoquímiques bentonítiques*, de Lia Moreno Codinachs, i al treball *Anàlisi dels fluxos de materials de Catalunya en el període 1996-2000*, de Cristina Sendra i Sala. La dotació del premi és de sis-cents euros (600 €). Es poden concedir fins a dos accèssits.

Societat Catalana d'Història de la Ciència i de la Tècnica

Any de fundació:

1991

CONSELL DIRECTIU

President:

ANTONI ROCA I ROSELL

Vicepresident:

JOSEP PARDO I TOMÀS

Secretària:

MÒNICA RIUS I PINIÉS

Tresorer:

PERE GRAPÍ I VILUMARA

Vocals:

FRANCESC X. BARCA I SALOM

PASQUAL BERNAT I LÓPEZ

ÀNGEL CALVO I CALVO

JOSEP M. CAMARASA I CASTILLO

JORDI FERRAN I BOLEDA

PERE DE LA FUENTE I COLLELL

LLUÍS GARRIGÓS I OLTRA

AGUSTÍ NIETO I GALAN

JOSEP M. PARRA SERRA

MERCÈ PIQUERAS I CARRASCO

ROSER PUIG I AGUILAR

CARLES PUIG I PLA

XAVIER ROQUÉ I RODRÍGUEZ

VICENT L. SALAVERT I FAVIANI

EMMA SALLEN DEL COLOMBO

JORDI SERVAT I SUGRANYES

JOSEP M. VIDAL I HERNÁNDEZ

ALFONS ZARZOSO I ORELLANA

Delegat de l'IEC:

DAVID JOU I MIRABENT

Nombre de socis:

261

La Societat Catalana d'Història de la Ciència i de la Tècnica (SCHCT) renovà part del Consell Directiu en l'Assemblea General de juny de 2005, on resultà escollida l'única candidatura presentada. La composició del Consell ha variat únicament per la substitució de Jordi Servat i Sgranyes per Àlvar Martínez Vidal, que s'incorporarà com a nou vocal a partir del curs 2005-2006. La SCHCT manté una dinàmica d'activitats creixent, principalment pel fet que comença a ser reconeguda com un bon instrument per a la promoció de la història de la ciència, de la tècnica i de la medicina. La preocupació del Consell Directiu és coordinar adequadament les iniciatives i afavorir que siguin profitoses al màxim per als socis i per a la recerca.

Relacions internacionals

La història de la ciència i de la tècnica està en període de canvi a Europa, com ho manifesta la creació de la European Society for the History of Science (ESHS). El mes de novembre de 2004, Antoni Roca Rosell va assistir al primer congrés de l'ESHS, durant el qual es reuní l'assemblea plenària. La SCHCT és soci institucional d'aquesta societat. A l'assemblea es plantejaren diversos projectes, entre els quals cal mencionar la possibilitat que una revista de prestigi publicada a Dinamarca acabi sent l'òrgan de la nova societat. També s'acordà que el segon congrés tingués lloc a Cracòvia el mes de

setembre de 2006. Durant el congrés es reuní el subcomitè de «Training and mobility», que portà a terme una nova reunió a Pavia el gener de 2005. El comitè ha analitzat la situació de la història de la ciència en els diferents sistemes universitaris europeus i té com a objectiu influir en ells davant el proper espai europeu d'educació superior. Igualment, es tracta de plantejar algunes accions sobre la base de diferents entitats d'àmbit europeu, actualment en fase de projecte.

Seguint en l'àmbit de relacions internacionals, el 12 de març de 2005 tingué lloc a Saragossa una reunió per a sol·licitar al Govern la creació d'un comitè espanyol d'història de la ciència, compost de les entitats que actualment representen Espanya a la Division of History of Science (DHS) de la International Union for History and Philosophy of Science. D'aquesta manera, l'Asociación de Historiadores de la Ciencia Española, representada per Emilia Calvo i Julio Samsó; la Sociedad Española de Historia de las Ciencias y de las Técnicas, representada per Luis Español i Elena Ausejo, i la nostra SCHCT, representada per Antoni Roca Rosell, signarem un acord que fou enviat al Ministeri. El Comitè, que ha estat aprovat, té pendent de constituir-se formalment.

El mes de juliol de 2005, Mònica Rius assistí a l'assemblea de la Division of History of Science reunida a Beijing en representació de la Societat. Participà

en els debats de l'assemblea, en l'elecció del nou equip directiu de la DHS i en la selecció de la propera seu del Congrés Internacional d'Història de la Ciència, que serà Budapest el 2009.

Activitats en col·laboració

amb altres entitats

La SCHCT ha organitzat diverses activitats amb diferents entitats.

Mencionem el Museu Marítim de Barcelona, amb el qual contribuí al II Congrés d'Història Marítima el novembre de 2004.

D'altra banda, el juny de 2005 tingué lloc a Gandia un curs sobre el regeneracionisme a Espanya, organitzat conjuntament amb l'Asociación Española de Historia Contemporánea, la Sociedad Española de Historia de la Educación, la Sociedad Española de Historia de la Medicina y la Sociedad Española de Historia de las Ciencias y de las Técnicas, amb la col·laboració de la Universitat de València i l'IES Alfons el Vell. El curs, coordinat per Vicent Salavert i Manuel Suárez, tenia per objectiu ser un primer encontre entre entitats de disciplines diferents, però amb unes possibilitats molt importants d'intercanvi.

La col·laboració amb altres entitats també s'ha materialitzat molts cops amb algunes seccions i diverses filials de l'IEC.

En aquest sentit, el mes d'octubre de 2004, conjuntament amb la Fundació

Alsina i Bofill i la Secció de Ciències Biològiques, es presentà en el marc del Congrés de Metges i Biòlegs l'edició en format CD del llibre d'actes de l'entitat, que havia estat salvat de la desaparició dels arxius de l'entitat després de la Guerra Civil.

El mes de gener de 2005 tingué lloc una sessió científica dedicada a la correspondència científica, organitzada conjuntament amb l'Institut Menorquí d'Estudis. Aquesta institució preserva la correspondència de Josep Rodríguez Femenías, de qui es commemorava el centenari de la mort.

El mes de maig de 2005, s'organitzà conjuntament amb la Societat Catalana de Química un acte commemoratiu dels dos-cents anys de la creació de l'Escola de Química de la Junta de Comerç, inici d'una tradició que no s'ha interromput fins l'actualitat.

El mes de juny de 2005 s'organitzà conjuntament amb la Institució d'Estudis Agraris, la Societat Catalana de Geografia i la Institució Catalana d'Història Natural una presentació de la *Historia agrària dels Països Catalans*, dirigida pel professor Emili Giralt, que fou present a l'acte.

Col·loquis

Els col·loquis de la Societat, que se celebren amb periodicitat mensual, són l'activitat central que assegura el contacte permanent dels socis. Hi són convidats

conferenciants de relleu, de manera que, any rere any, s'exposen a Barcelona les tendències principals de la història de la ciència, de la tècnica i de la medicina. Aquest curs hem comptat amb els col·loquis següents:

— Ian Inkster, Universitat Trent de Nottingham: «Engineers in the Intellectual Property Rights System. The Case of Britain circa 1830-1914». Institut d'Estudis Catalans, 22 d'octubre de 2004.

— Martin Dinges, Institut d'Història de la Medicina, Fundació Robert Bosch, Stuttgart: «What is about men's health? Gender related health-experiences in modern history, 1500-2000». Institut d'Estudis Catalans, 17 de desembre de 2004.

— Giuliano Pancaldi, Centre Internacional per a la Història de les Universitats i la Ciència (CIS), Universitat de Bolonya: «Natural philosophy and technology: the early age of electricity». Institut d'Estudis Catalans, 28 de gener de 2005.

— Josep Ramon Bertomeu, Universitat de València (UV): «Química, medicina i crims: Mateu Orfila i el mètode de Marsh per a la detecció de l'arsènic (1836-1845)». Institut d'Estudis Catalans, 25 de febrer de 2005.

— Carlos Miguel Manique da Silva, Escola Superior d'Educació Almeida Garrett: «Perspectiva històrica de la arquitectura escolar portuguesa me-

diados del siglo XIX - primer cuarto del siglo XX». Institut d'Estudis Catalans, 1 d'abril de 2005.

— Trevor H. Levere, Universitat de Toronto i Universitat Pompeu Fabra (UPF): «Thomas Beddoes (1760-1808): Medicine, Chemistry, Books, and Politics during the Chemical Revolution and the French Revolution». Acte organitzat conjuntament amb el Seminari d'Història de la Ciència de la Universitat Pompeu Fabra. Universitat Pompeu Fabra, 8 d'abril de 2005.

— Ignasi Terradas, Universitat de Barcelona (UB): «La qüestió de la localització de les colònies industrials». Institut d'Estudis Catalans, 27 de maig de 2005.

Seminaris i conferències

Seminaris a Osona

Gràcies a la tasca del delegat de la Societat a Osona, Pasqual Bernat, i a l'acord de col·laboració amb l'Agrupació Astronòmica d'Osona, la Societat organitza una sèrie de seminaris a la comarca d'Osona. Aquest curs hi han intervingut:

— Pasqual Bernat, Centre d'Estudis d'Història de les Ciències (CEHIC) - Universitat Autònoma de Barcelona (UAB): «Jaume Arbós i Tor: científic voltreganès del segle XIX». IES Voltregà, Sant Hipòlit de Voltregà, 12 de novembre de 2004.

— Francesc Xavier Barca, Universitat Politècnica de Catalunya (UPC):

«Argos, un reactor a la Diagonal de Barcelona». Agrupació Astronòmica d'Osona, Vic, 15 de febrer de 2005.

— Xavier Roqué, CEHIC-UAB: «Albert Einstein: la construcció d'un mite». Temple romà de Vic, 12 d'abril de 2005.

— Josep M. Camarasa, Gabinet Tècnic, Departament d'Universitats, Recerca i Societat de la Informació (DUR-SI), Generalitat de Catalunya: «Les col·leccions naturalístiques: de la curiositat a la prospectiva». Agrupació Astronòmica d'Osona, Vic, 17 de maig de 2005.

Conferències al Col·legi Major

Ramon Llull

Per tercer curs consecutiu, la Societat participa en les activitats culturals del Col·legi Major Ramon Llull, aportant-hi la visió de la història de la ciència, de la tècnica i de la medicina. Aquest curs hi han intervingut:

— Pere Grapí, CEHIC-UAB: «La caça dels aires al segle XVIII. Tot explorant un nou territori de la química». 9 de desembre de 2004.

— Jorge Molero, CEHIC-UAB: «Enfermedad, clase obrera y revolución en la España del primer tercio del siglo XX». 11 d'abril de 2005.

— Emma Sallent, UB: «Einstein 1905: l'any prodigiós». 17 de maig de 2005.

Bicentenari de la fundació de l'Escola Química de la Junta de Comerç

El 17 de maig de 2005 s'organitzà conjuntament amb la Cambra de Comerç i la Societat Catalana de Química la celebració d'aquest bicentenari. L'obertura de l'acte va ser a càrrec de Josep Manuel Basáñez, vicepresident primer de la Cambra de Comerç de Barcelona; Àngel Messguer, president de la Societat Catalana de Química, i Antoni Roca, president de la Societat Catalana d'Història de la Ciència i de la Tècnica. També hi intervingueren Miquel Gassiot, de l'Institut Químic de Sarrià, i Agustí Nieto-Galán, de la Universitat Autònoma de Barcelona.

En acabar l'acte es va lliurar als assistents un exemplar de l'edició facsimil del text original del *Discurso de apertura de la Escuela Gratuita de Química en la Real Junta de Comercio del Principado de Cataluña (1805)*.

Jornades

Jornada «Cartes que lliguen.

Les correspondències científiques com a font de la història de la ciència»

Jornada d'homenatge a Joan Joaquim Rodríguez Femenias (1839-1905) en el centenari de la seva mort. Acte organitzat conjuntament amb l'Institut Menorquí d'Estudis. Institut d'Estudis Catalans, 25 de gener de 2005.

Durant el transcurs d'aquesta jornada es van impartir les conferències següents:

— «Ciència per correu», a càrrec de Vicent L. Salavert.

— «Joan Salvador-James Petiver: xarxes epistolars», a càrrec de Josep M. Camarasa.

— «Pehr Löffling-Carl von Linné: discípulo y maestro», a càrrec de Francisco Pelayo.

— «Correspondencia científica en la correspondencia administrativa de una sociedad científica», a càrrec d'Alberto Gomis.

— «Francisco Loscos Bernal: Teruel sí existió para la botánica», a càrrec d'Antonio González Bueno.

— «Celso Arévalo-Luís Pardo: la introducción de una disciplina», a càrrec de Santos Casado.

— «Pompeu Fabra - Pius Font i Quer - Miquel de Garganta: la normalització del llenguatge botànic català», a càrrec de Joan Vallès.

— «La correspondència de Rodríguez Femenias», a càrrec de Josep M. Vidal.

Any Mundial de la Física.

Homenatge a Einstein

Acte organitzat conjuntament amb la Societat Catalana de Física. Institut d'Estudis Catalans, 9 i 11 de març de 2005.

Pel que fa a l'Any Mundial de la Física, el juliol de 2004 es constituí una comissió de la SCHCT formada per Luis Navarro, Antoni Roca, Xavier Roqué i Emma Sallent per a preparar els actes de

celebració en col·laboració amb la Societat Catalana de Física. El mes de setembre de 2004, la SCHCT i la Societat Catalana de Física proposaren la creació d'una comissió catalana de l'Any Mundial de la Física per a coordinar i impulsar les activitats a Catalunya. Es prepararen unes jornades que tingueren lloc el març de 2005, així com diverses publicacions i actes, que han tingut lloc durant la tardor de 2005. El 27 d'abril de 2005, se celebrà al Parlament de Catalunya un acte institucional, amb una llarga sessió de debat. La perspectiva històrica de la física fou mencionada pel que fa a l'anàlisi de la situació actual de la recerca a Catalunya, però sobretot en les ponències sobre ensenyament i sobre el paper cultural de la física.

S'impartiren les conferències següents:

— «Einstein i la premsa: construcció i usos d'una icona científica contemporània», a càrrec de Xavier Roqué, Universitat Autònoma de Barcelona.

— «Einstein a Barcelona el 1923: ciència i democràcia», a càrrec d'Antoni Roca i Rosell, Universitat Politècnica de Catalunya.

— «Relativitat i concepció del món», a càrrec de Josep Manuel Parra, Universitat de Barcelona.

— «Mecànica quàntica i concepció del món», a càrrec d'Albert Bramon, Universitat Autònoma de Barcelona.

*I Jornada d'Història de l'Astronomia
i la Meteorologia*

Acte organitzat conjuntament amb la Societat Catalana de Física, el Patronat d'Estudis Osonencs i l'Agrupació Astronòmica d'Osona, i amb la col·laboració de l'Agrupació Astronòmica de Sabadell, l'Associació Catalana de Meteorologia i l'Associació Catalana d'Observadors Meteorològics. Temple romà de Vic, 4 de juny de 2005.

El juny de 2005 va tenir lloc el que, segons tots els indicis, és l'inici d'una nova activitat biennal de la Societat, amb seu a la comarca d'Osona, i que consisteix a aplegar estudis sobre la història de l'astronomia i de la meteorologia que facin referència al cultiu d'aquestes matèries als Països Catalans o al seu desenvolupament en general. Cal recordar que l'afició a les ciències s'ha materialitzat en l'astronomia i la meteorologia, particularment al Principat. El programa fou com segueix:

— Conferència inaugural: «Fent pasturar els estels. Un recorregut per l'astronomia àrab medieval», a càrrec de Roser Puig, Departament de Filologia Semítica, Universitat de Barcelona.

— A continuació, en sessions de matí i tarda, es van presentar les comunicacions, i més tard va tenir lloc un debat.

— Conferència de cloenda: «Reconstrucció a la mida original del major telescopi que W. Herschel va exportar»,

a càrrec de Pere Planeses, Observatori Astronòmic Nacional, Madrid.

VIII Trobada a Mallorca

Mallorca, del 18 al 21 de novembre de 2004. Les sessions van tenir lloc a Palma, Binissalem i Sóller.

En la Trobada hi són convocades totes les persones interessades en la història de la ciència, de la tècnica i de la medicina, tant per a exposar les seves recerques com per a conèixer les preocupacions i els debats actuals de la nostra disciplina.

Durant quatre dies hi ha una bona oportunitat d'establir contactes, discutir sobre diferents perspectives i gaudir de treballs suggeridors i ben realitzats. En aquesta ocasió, diversos companys de Mallorca proposaren l'illa com a seu de la Trobada per donar impuls al projecte, actualment en fase avançada de realització, d'una *Història de la ciència a les Illes Balears*.

Els participants pogueren gaudir d'una visita al Monestir de La Reial, que acollí la Trobada el primer dia, on es preserva la Biblioteca Moragues-Monlau; igualment, feren una visita al Centre Oceanogràfic de Balears; l'Ajuntament de Binissalem oferí la seva casa de cultura, Can Gelabert, així com visites a una bodega i la casa del metge i escriptor Llorenç Villalonga; a Sóller, visitaren el Museu de Ciències Naturals, que exposava una sala amb la història dels natura-

listes a les Illes Balears (hi acudírem en el tren de Sóller, una joia del patrimoni industrial de les Illes); finalment, a la Fundació Bartomeu March, de Palma, tingueren la darrera sessió i visitaren la col·lecció extraordinària de cartes portolanes, comptant amb el professor Vicenç Rosselló, membre de la Secció de Filosofia i Ciències Socials, com a guia.

Durant la Trobada, es van presentar seixanta-sis comunicacions orals i nou comunicacions pòster en les seccions científiques següents:

— Ciència i tècnica a les Illes Balears

— Medicina a la Corona d'Aragó

— Patrimoni científic i tècnic.

Instrumentes i museus

— Història de la tècnica

— Biologia

— Ciència i tècnica a l'època de

Mateu Orfila (1787-1853)

— Ensenyament i història de la ciència - II Jornada Antoni Quintana Marí

— Secció lliure

I hi van tenir lloc quatre conferències plenàries:

— «Donne e scienza nell'Italia del Settecento», a càrrec de Marta Cavazza, Universitat de Bolonya.

— «Científicos de al-Andalus», a càrrec de Jorge Lirola, Universitat d'Almeria.

— «Camp i laboratori a la història natural valenciana: explorant una frontera», a càrrec de Jesús Català, Uni-

versitat Cardenal Herrera-CEU de València.

— «La col·lecció de cartes portolanes i atles de la Fundació March», a càrrec de Vicenç Rosselló, Universitat de València.

Durant aquesta Trobada també fou lliurat el tercer Premi Antoni Quintana Marí, la guanyadora del qual fou Irene Ribera, del Col·legi Escorial, de Vic.

III Escola de Primavera

«Història de la ciència i divulgació: el cinema»

Del 14 al 16 d'abril de 2005 se celebrà al Museu de Menorca, a Maó, la III Escola de Primavera d'Història de la Ciència i Divulgació Científica, dedicada aquesta vegada al cinema.

Aquesta Escola de Primavera, organitzada conjuntament amb l'Institut Menorquí d'Estudis, és concebuda com una activitat d'àmbit europeu i, per consegüent, la llengua de treball és l'anglès. Fins a aquesta edició, els inscrits procedien majoritàriament dels Països Catalans, d'Espanya i de països llatinoamericans, generalment estudiants de doctorat a Espanya. Aquest any, però, la dimensió europea dels estudiants ha començat a concretar-se, amb la participació de persones procedents d'Anglaterra, Àustria i Itàlia. La Societat ha decidit aprofundir en aquesta direcció i, de fet, el nou equip coordinador de l'Escola, encapçalat per Àlvar Martínez, té entre les

seves prioritats aconseguir-ho. S'ha de fer constar que el Consell Directiu ha agraït la tasca portada a terme en les tres primeres edicions per Josep Pardo i Alfons Zarzoso.

En la III Escola de Primavera es dugueren a terme les ponències següents:

— «Cinema as a technological development. Visual Media, pre-Cinema and early Photography», a càrrec de Thomas Weynants, Visual Media, Bèlgica.

— «Images of contemporary technoscience and representations of scientists in fiction film», a càrrec de Peter Weingart, Universitat de Bielefeld, Alemanya.

— «Suggestions to popularize hard science», a càrrec d'Alexis Martinet, Institut de Cinematografia Científica, Meudon, França.

També s'hi féu una taula rodona amb representants de museus, grups de treball i projectes de recerca del nostre àmbit.

Servei d'Arxius de Ciència

El Servei d'Arxius de Ciència, aprovat com a projecte de l'IEC ara ja fa quatre anys, ha culminat una fase d'organització i primeres tasques. El seu objectiu és oferir informació sobre els arxius d'interès científic que existeixen als Països Catalans i assessorar sobre la preservació de la documentació existent, incloent-hi la dels investigadors i les institucions actuals.

La pàgina web del Servei ([\[einstein.uab.es/suab237w/serveidarxius-deciencia\]\(http://einstein.uab.es/suab237w/serveidarxius-deciencia\)\) inclou un conjunt important d'informació i serà, sens dubte, una de les eines principals que oferirà.](http://</p>
</div>
<div data-bbox=)

Adhesió

Dins dels seus objectius de procurar per la preservació del patrimoni científic i tècnic dels Països Catalans, la Societat s'adherí a la campanya ciutadana per la preservació del conjunt industrial de Can Ricart, a Barcelona. La pàgina web de la Societat ha exposat les propostes presentades, i la Societat, com a tal, i diversos socis, s'han adherit a les propostes ciutadanes que s'han portat a terme. Només cal esperar que aquesta mobilització aconseguixi llegar a la cultura catalana un testimoni tan destacat de la nostra trajectòria social i econòmica.

Distincions

El setembre de 2004, Joan Vernet Ginés, soci d'honor de la Societat i membre de l'IEC, va rebre el Premi Sharjah de cultura àrab atorgat per la UNESCO.

La nostra sòcia Mercè Piqueras va rebre el Premi de Literatura Científica de la Fundació Catalana per a la Recerca i la Innovació de 2004.

El Consell Directiu va fer constar la seva felicitació en ambdós casos.

Nous projectes

El juny de 2005 s'aprovaren diversos projectes nous. En primer lloc, a proposta

d'un grup de socis representat per Alfons Zarzoso, el Consell Directiu de la Societat aprovà la creació d'una comissió d'instruments científics que aplegui i estimuli els estudis i la preservació del patrimoni material de la ciència als Països Catalans. Aquesta comissió ha de portar endavant de manera coordinada l'activitat de diversos membres de la Societat, tal com s'ha vist en diferents activitats, com ara les trobades. En la Trobada de Mallorca, diversos assistents acordaren organitzar per a final de 2005 a València la I Trobada de Joves Investigadors. La Societat acollí la proposta, i també hi ha donat suport la Sociedad Española de Historia de las Ciencias y de las Técnicas. Néstor Herran ha estat cooptat al Consell Directiu de la Societat per a coordinar aquesta nova activitat.

Premi

La guanyadora de la tercera edició del Premi Antoni Quintana Marí per a tre-

balls de recerca de batxillerat, organitzat per la SCHCT, va ser Irene Ribera, del Col·legi Escorial, de Vic, amb un treball titulat *Estudi d'un herbari del segle XIX fet al seminari de Vic (1842-1879)*, una valuosa recerca sobre l'aportació al coneixement de la història de la botànica al nostre país.

Publicacions

CARBONELL I BRAVO, Francesc. *Discurs d'obertura de l'Escola de Química de Barcelona (1805)*. Barcelona: Cambra de Comerç de Barcelona: Societat Catalana de Química: Societat Catalana d'Història de la Ciència i de la Tècnica, 2005, 72 p. [Introducció a cura d'Agustí Nieto-Galan]

Ictineu: Butlletí de la Societat Catalana d'Història de la Ciència i de la Tècnica, núm. 20 (tardor 2004).

Ictineu: Butlletí de la Societat Catalana d'Història de la Ciència i de la Tècnica, núm. 21 (primavera 2005).

Associació Catalana de Ciències de l'Alimentació

Any de fundació:

1993

JUNTA DIRECTIVA

President:

JOSEP OBIOLS I SALVAT

Vicepresident:

JOSEP M. VENTURA FERRERO

Secretari:

JOSEP DOLCET I LLAVERIA

Tresorer:

ANDRÉS GAVILAN BRAVO

Vocals:

FRANCESC MALGOSA GRANJA

EUSEBI PUYALTÓ I BALLART

TERESA RAVENTÓS JOAQUÍN

M. JOSEP ROSSELLÓ BORREDÀ

RAMON VIADER I GUIXÀ

Delegat de l'IEC:

DAMIÀ BARCELÓ I CULLERÈS

Nombre de socis:

334

L'Associació Catalana de Ciències de l'Alimentació (ACCA) celebrà el dia 10 de novembre de 2004 l'Assemblea General de socis, en la qual quedà constituïda la Junta Directiva que figura més amunt.

La Junta Directiva es reuní set vegades durant el curs 2004-2005.

El moviment de socis ha estat de 9 baixes i 14 altes, la qual cosa dóna un total de 334 socis.

S'ha creat la Comissió Científica, formada per professionals dels diferents àmbits de la tecnologia i la ciència alimentària, que ajudarà la Junta en les qüestions tècniques o científiques que se li proposin.

S'ha constituït el Grup de Treball sobre Legislació, que es reuneix periòdicament per a tractar temes de l'aplicació de la legislació en la indústria alimentària.

Activitats

— Barcelona Tecnoalimentaria (BTA) 2005. El mes de febrer de 2005, l'ACCA hi va ser present amb un petit estand dins de l'espai FITEC de la Fundació Catalana per a la Recerca, en què es presentaren les associacions professionals i centres d'ensenyament alimentari de Catalunya.

— Jornades «Noves tecnologies alimentàries». Tingueren lloc el 22 d'abril

de 2005 a Monells, i el 29 d'abril de 2005 a Vic. Tingueren una durada d'un matí cadascuna, consistiren en vuit ponències en total i comptaren amb una assistència d'un centenar de persones a cada sessió.

— Jornada «Estudi de les propietats organolèptiques dels aliments». Tingué lloc el 21 de juny de 2005, en el nou recinte de l'Escola Superior d'Agricultura de Barcelona, a Castelldefels, durant tot un matí, i amb una important assistència de tècnics i estudiants.

— Conferència «Fitosterols i iso-flavones», a càrrec d'Eulàlia Vidal, de l'Escola Blanquerna, que va pronunciar-se el mes de juny de 2005 a l'IEC, dins el programa d'activitats sobre «Alimentació, cuina i gastronomia a Barcelona», organitzat conjuntament amb l'Ajuntament de Barcelona.

Col·laboracions amb altres entitats

— Conferència «Complexitat de la resposta sensorial olfactiva en els humans», a càrrec de Ramon Viader Guixà, el dia 8 de febrer de 2005, dins del cicle «L'aire i el medi», organitzat per la Secretaria Científica de l'Institut.

— Primera Setmana de Seguretat Alimentària 2005, organitzada per l'Institut de Recerca i Tecnologia Agroalimentàries (IRTA), BTA i Triptolemos, del 14 al 24 de febrer de 2005, amb dues sessions celebrades a l'IEC.

— Congrés EBA 2005: Enginyeria i Biologia dels Aliments, organitzat

pel Centre de Recerca en Seguretat i Control Alimentari (CRESCA), del 25 al 27 de maig de 2005 a Barcelona.

— 1a Conferència sobre Seguretat Alimentària en el Sector Vinícola, organitzada per l'Associació Catalana d'Enòlegs, el 16 de juny de 2005 a Torreramona (Subirats).

Premi

Premi instituït l'any 2003. Enguany es convocà per segona vegada. Ofert a un treball d'investigació, bibliogràfic o d'assaig sobre el món de l'alimentació. La dotació del premi és de sis-cents euros (600 €). Es poden concedir fins a dos accèssits. L'Associació Catalana de Ciències de l'Alimentació publica un extracte del treball o dels treballs premiats en la revista *TECA*. Aquest premi va quedar desert.

Altres activitats

Durant aquest curs, en la pàgina web de l'Associació s'ha canviat la presentació de l'apartat sobre «Legislació» i s'ha renovat mensualment la informació de «Notícies».

Publicacions

Butlletí de l'ACCA, núm. 3 (desembre 2004). 8 p.

Butlletí de l'ACCA, núm. 4 (juliol 2005). 8 p.

TECA: Tecnologia i Ciència dels Aliments, núm. 7 (febrer 2005).

Després de dos anys hem tornat a publicar la revista *TECA*, amb un nou disseny, de la qual s'han distribuït uns set-cents exemplars. En el moment de lliurar la memòria, el número 8 és a impremta.

També es varen distribuir els continguts dels pòsters exposats a Barcelona Tecnoalimentaria 2005 sobre «Associacions professionals» i sobre «Ensenyament de ciències dels aliments» a Catalunya.

Societat Catalana d'Estudis Hebraics

Any de fundació: 1995

JUNTA DIRECTIVA

President: EDUARD FELIU I MABRES
Secretari: JORDI CASANOVAS I MIRÓ
Tresorer: PERE CASANELLAS I BASSOLS
Vocals: PRIM BERTRAN I ROIGÉ
JOAN FERRER I COSTA
MANEL FORCANO I APARICIO

Delegada de l'IEC: MARIA TERESA FERRER I MALLOL

Nombre de socis: 68

Activitats

Durant el curs 2004-2005, diversos membres de la Societat Catalana d'Estudis Hebraics (SCEHB) han participat en activitats relacionades amb la història del judaisme, entre les quals cal destacar:

— El II Congrés per a l'Estudi dels Jueus en Territoris de Llengua Catalana, que fou organitzat per la Secció d'Hebreu i Arameu del Departament de Llengües Semítiques de la Universitat de Barcelona, i tingué lloc a Barcelona i Cervera els dies 25, 26 i 27 d'octubre de 2004.

— El curs organitzat pel Seminari d'Història de Barcelona de l'Arxiu Històric de la Ciutat, sota la direcció de Jordi Casanovas i Miró, Els jueus a la Barcelona medieval, que es va celebrar

a Barcelona durant el darrer trimestre de 2004, en què set dels nou conferencians foren membres de la SCEHB.

— El curs organitzat per l'Institut d'Estudis Nahmànides de Girona sobre Mites i realitats de la història jueva, que tingué lloc a Girona durant els mesos de març i abril de 2005, i en què participaren sis membres de la Societat.

Altres activitats

Com sempre, la Societat ha assessorat diversos erudits sobre qüestions d'història del judaisme o de la llengua hebrea.

Publicacions

La SCEHB ha publicat, en coedició amb el Patronat Municipal Call de Girona, el primer volum de la col·lecció «Publica-

cions de la Societat Catalana d'Estudis Hebraics», que ha estat el llibre d'Elka Klein (Universitat de Cincinnati) *Hebrew Deeds of Catalan Jews, 1117-1316 = Documents hebraics de la Catalunya medieval, 1117-1316*, el qual conté l'edició del text hebreu, acompanyat de la traducció anglesa i catalana, de divuit documents trobats en l'Arxiu de la Catedral de Barcelona. D'aquesta obra, se'n féu una presentació a Girona el dia 27 de

gener de 2005, presidida per l'alcaldesa de la ciutat, Anna Pagans.

Ha continuat la preparació del número 5 de la revista *Tamid*, que contindrà l'edició i traducció de diversos textos hebreus medievals (sobre els avalots de 1391 i sobre el quadern de comptes del clavari de l'aljama de Girona de 1443), així com diversos altres articles sobre temes medievals, poesia hebrea contemporània i bibliografia.